

Βρυξέλλες, 2.5.2018  
COM(2018) 321 final

ANNEX

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

*της*

### **ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ένας σύγχρονος προϋπολογισμός για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και  
υπερασπίζεται τους πολίτες της**

**Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027**

{SWD(2018) 171 final}



---

## Ορίζων Ευρώπη

---

Το πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη αποτελεί το εμβληματικό πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν σημαντικό τμήμα της βασισμένης στη γνώση κοινωνίας· ένα τμήμα στο οποίο η ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση μπορεί να κινητοποιήσει πρόσθετους πόρους σε εθνικό επίπεδο, χωρίς στοιχεία που να αποδεικνύουν υποκατάσταση. Κατά κανόνα, τα έργα έρευνας και καινοτομίας που επιλέγονται για χρηματοδότηση από την ΕΕ αξιοποιούν υψηλότερο επίπεδο ενωσιακής ή διεθνούς συνεργασίας. Τείνουν να έχουν τέτοια κλίμακα, πεδίο εφαρμογής και επίπεδο πολυπλοκότητας ώστε να καθίσταται αδύνατη η ανάπτυξή τους μόνο με εθνική χρηματοδότηση: το 83 % των έργων έρευνας και καινοτομίας που αξιολογήθηκαν ως «εξαιρετικά» δεν θα είχαν προχωρήσει χωρίς στήριξη από την ΕΕ. Σε έναν κόσμο αυξημένου τεχνολογικού ανταγωνισμού, κινούμαστε με ταχύτητα προς μια κοινωνία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, στην οποία οι ψηφιακές τεχνολογίες συγκλίνουν όλο και περισσότερο με τον φυσικό και τον βιολογικό κόσμο. Σε αυτό το πλαίσιο, η μη πραγματοποίηση επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία σε ενωσιακή κλίμακα θα οδηγήσει σε πτώση της ανταγωνιστικότητάς μας σε παγκόσμιο επίπεδο. Η εξέλιξη αυτή θα είχε αλυσιδωτές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Τα συγκεκριμένα οφέλη των επενδύσεων της ΕΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας είναι:

- ▶ η συγκέντρωση δημόσιων και ιδιωτικών πόρων και γνώσεων ώστε να επιτευχθεί η μεγέθυνση των επιπτώσεων και η κρίσιμη μάζα για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, καθώς και για την ανάληψη ηγετικού ρόλου στις αγορές της ΕΕ και παγκοσμίως·
- ▶ η τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ μέσω της δημιουργίας διεθνικών και πολυεπιστημονικών δικτύων, αξιακών αλυσίδων και αγορών, με διάχυση θετικών γνώσεων και μεταφορές τεχνολογίας σε ολόκληρη την Ένωση ώστε να προετοιμάζεται και να διευκολύνεται η υλοποίηση νέων προϊόντων και υπηρεσιών·
- ▶ η ενίσχυση της επιστημονικής αριστείας μέσω ανταγωνισμού και συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ·
- ▶ η ενίσχυση της στήριξης για πρωτοποριακές καινοτομίες/καινοτομίες που δημιουργούν αγορές, με σεβασμό στον θεμιτό ανταγωνισμό·
- ▶ η αύξηση της ελκυστικότητας της ΕΕ ως τόπου εκπαίδευσης, έρευνας, καινοτομίας και επιχειρήσεων·
- ▶ η εξασφάλιση θετικών διαρθρωτικών επιπτώσεων στα εθνικά οικοσυστήματα έρευνας και καινοτομίας και τις πανευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές·
- ▶ η στήριξη και ενίσχυση των στόχων της Ένωσης, καθώς και η αποτελεσματική συμβολή στην επίτευξη των προτεραιοτήτων πολιτικής.

### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη εστιάζει στην επιστήμη και την καινοτομία, με σκοπό:

- ▶ να ενισχυθεί η επιστημονική και τεχνολογική βάση της ΕΕ·
- ▶ να προωθηθεί η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και οι επιδόσεις της στον τομέα της καινοτομίας·
- ▶ να επιτευχθούν οι στρατηγικές προτεραιότητες της ΕΕ και να αντιμετωπιστούν οι παγκόσμιες προκλήσεις.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί γύρω από τρεις πυλώνες:

**1) Ανοικτή επιστήμη** – Με βάση την επιτυχία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, των δράσεων Marie Skłodowska-Curie και των Ερευνητικών Υποδομών, ο πυλώνας αυτός προσθέτει περισσότερους πόρους για έργα με μεγαλύτερες επιπτώσεις. Τα έργα επιλέγονται με βάση την προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, καθορίζονται και καθοδηγούνται από ερευνητές και δίκτυα, και αξιολογούνται με αποκλειστικό κριτήριο την αριστεία. Στόχος είναι να προωθηθεί η καινοτομία και η επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση σε ολόκληρη την Ευρώπη, ώστε να παρέχονται οι δεξιότητες και οι ικανότητες που χρειάζονται για να καταστεί η Ευρώπη πιο ανταγωνιστική σε παγκόσμια κλίμακα.

**2) Παγκόσμιες προκλήσεις και βιομηχανική ανταγωνιστικότητα** – Βασίζεται σε συνεργατικούς σχηματισμούς που αποσκοπούν στην αξιοποίηση ευρωπαϊκών δυνατών σημείων και πλεονεκτημάτων με τη δημιουργία νέας γνώσης και τη μετουσίωσή της σε χρήσιμες καινοτομίες, την εφαρμογή ψηφιακών και βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής, παράλληλα με νέα προσέγγιση της αποστολής. Η προσέγγιση αυτή θα εξασφαλίζει περαιτέρω ότι οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στηρίζουν τις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ σε τομείς όπως η επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, η υγεία, τα τρόφιμα και οι φυσικοί πόροι, η ανθεκτικότητα και η ασφάλεια, το κλίμα, η ενέργεια και η κινητικότητα για τη διασφάλιση μιας κοινωνίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, κυκλική και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και άλλες κοινωνικές προκλήσεις. Η **βιομηχανική υπεροχή** θα έχει εξέχουσα θέση στον πυλώνα και στο πρόγραμμα συνολικά.

**3) Ανοικτή καινοτομία** – Αυτός ο νέος πυλώνας θα προσφέρει μονοαπευθυντική θυρίδα για φορείς καινοτομίας με υψηλό δυναμικό, με στόχο να τεθεί η Ευρώπη στην πρωτοπορία της καινοτομίας που δημιουργεί αγορές μέσω προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή. Ο πυλώνας αυτός θα αναπτύξει μελλοντικές πρωτοποριακές τεχνολογίες και θα προσελκύσει καινοτόμες εταιρείες με δυναμικό αναβάθμισης σε διεθνές/ευρωπαϊκό επίπεδο. Θα προσφέρει ταχείες, ευέλικτες επιδοτήσεις και αγορακεντρικά μέσα με ιδιώτες επενδυτές, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η στήριξη δραστηριοτήτων κοντινών στην αγορά δεν στρεβλώνει αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό μεταξύ φορέων καινοτομίας. Η επίτευξη αυτών των στόχων θα επιδιωχθεί μέσω της δημιουργίας Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας.

Η στήριξη του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος καινοτομίας θα ενισχυθεί με πρόσθετα μέτρα, κυρίως μέσω συγχρηματοδότησης πρωτοβουλιών εταιρικής σχέσης και μέσω αυξημένης χρήσης δημοσίων συμβάσεων καινοτομίας. Η στόχευση κυβερνήσεων και δημόσιων διοικήσεων για την αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών και τη διάδοση των αποτελεσμάτων της ευρωπαϊκής έρευνας και καινοτομίας θα μεγιστοποιήσει τα οφέλη από την καινοτομία για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης.

Στο πλαίσιο του προγράμματος, το **Κοινό Κέντρο Ερευνών** θα παρέχει στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής της ΕΕ ανεξάρτητα επιστημονικά στοιχεία και τεχνική υποστήριξη σε όλα τα στάδια του κύκλου πολιτικής. Το **Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας**

θα στηρίζει και τους τρεις πυλώνες, ενώ θα ασχοληθεί ειδικά με την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, κατά κύριο λόγο μέσω των Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας που ενσωματώνουν τις επιχειρήσεις, την έρευνα, την ανώτατη εκπαίδευση και την επιχειρηματικότητα.

Μέσω του προγράμματος θα συνεχίσουν να καταβάλλονται προσπάθειες για την περαιτέρω απλούστευση των κανόνων για τους δικαιούχους. Μεταξύ των βασικών επιχειρησιακών χαρακτηριστικών θα περιλαμβάνονται:

- ▶ επίδιωξη της **περαιτέρω απλούστευσης** του τρέχοντος συστήματος επιστροφής πραγματικών δαπανών, καθώς και του οικείου απλουστευμένου μοντέλου χρηματοδότησης και της αρχής του ενός ποσοστού χρηματοδότησης ανά έργο. Επιπλέον, για την ελάφρυνση του διοικητικού φόρτου, θα διερευνηθεί το ενδεχόμενο αυξημένης χρήσης της χρηματοδότησης έργων με κατ' αποκοπή ποσά για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων, καθώς και άλλες απλουστευμένες μορφές χρηματοδότησης που προβλέπονται από τον νέο δημοσιονομικό κανονισμό.
- ▶ για την **αύξηση της ευελιξίας**, το μελλοντικό πρόγραμμα θα καταστήσει δυνατή την κατανομή πόρων μεταξύ και εντός των πυλώνων ώστε η αντίδραση σε αναδυόμενα ζητήματα ή προκλήσεις πολιτικής να είναι ταχεία·
- ▶ πρόβλεψη περαιτέρω **βελτιώσεων της διαδικασίας υποβολής προτάσεων και αξιολόγησης**. Τα κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και η συμμετοχή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, θα στηρίζουν την αριστεία και τον αντίκτυπο του προγράμματος.
- ▶ **συντονισμός και εξορθολογισμός προγραμμάτων χρηματοδότησης στο περιβάλλον έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ** προς όφελος της βελτίωσης των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας. Οι εταιρικές σχέσεις θα βελτιωθούν με βάση την επιτυχία των κοινών επιχειρήσεων και σε σύνδεση με συγκεκριμένες αποστολές. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του νεοσυσταθέντος Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας, θα εξορθολογιστούν συγκεκριμένα καθεστώτα στήριξης για την καινοτομία. Θα διευκολυνθεί επίσης ο συνδυασμός επιδοτήσεων του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη και χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο του Ταμείου InvestEU με άλλα συναφή χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ.
- ▶ υπάρχει επίσης περιθώριο για την περαιτέρω **επέκταση της χρήσης νέων τρόπων διαχείρισης**, μεταξύ άλλων, μέσω ανάθεσης σε οργανισμούς και απλουστευμένων εταιρικών σχέσεων.

#### **4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**

Θα πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως η συμπληρωματικότητα και οι συνέργειες με άλλα προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΕ. Προς τον σκοπό αυτό, τα **Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία** θα συνεχίσουν να παρέχουν σημαντικό μέρος των κονδυλίων της ΕΕ για έρευνα και καινοτομία, με αυξημένη έμφαση στην καινοτομία. Θα επεκταθεί το σύστημα «Σφραγίδα Αριστείας», με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα σε έργα που έχουν αξιολογηθεί επιτυχώς βάσει των κριτηρίων του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη να χρηματοδοτούνται σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων.

Σε πολλές περιπτώσεις, οι στόχοι πολιτικής που επιδιώκονται από άλλα προγράμματα θα υποστηρίζονται με δράσεις έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη —προγράμματα όπως το **πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη** θα επωφεληθούν από πρωτοποριακά επιτεύγματα έρευνας και καινοτομίας, ενώ η μακροπρόθεσμη πρόοδος σε τομείς όπως η κυβερνοασφάλεια και η τεχνητή νοημοσύνη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πρωτοποριακή έρευνα. Το ίδιο ισχύει και για τη γεωργία και την αλιεία, την υγεία, τις μεταφορές, την ενέργεια, καθώς και για πολλούς άλλους τομείς. Ταμεία όπως το **Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας** και το **Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων** και θα επωφεληθούν από τους καρπούς της έρευνας και της καινοτομίας και θα ενθαρρύνουν την αξιοποίηση προϊόντων έρευνας. Μέσω του **InvestEU** θα καταστεί δυνατή η μεταφορά αποτελεσμάτων από το πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη στην αγορά, μέσω συγκεκριμένων σκελών ειδικών για την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και η στήριξη καινοτόμων ΜΜΕ. Θα διασφαλίζεται επίσης η συμπληρωματικότητα και οι συνέργειες με την έρευνα στο πλαίσιο του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας**, καθώς και με το **Διαστημικό Πρόγραμμα**, έτσι ώστε τα αποτελέσματα σε οποιοδήποτε από αυτά τα προγράμματα να προωθούν την καινοτομία συνολικά.

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Κονδύλι για το πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη</b>	97 600*
<b>Κονδύλι για το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ</b>	2 400
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>100 000*</b>

\* Το κονδύλι αυτό περιλαμβάνει 3,5 δισ. EUR που διατίθενται στο πλαίσιο του Ταμείου InvestEU και 10 δισ. EUR για τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας στους τομείς των τροφίμων, της γεωργίας, της αγροτικής ανάπτυξης και της βιοοικονομίας.



---

## Πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ

---

Το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ παρέχει χρηματοδότηση για **πυρηνική έρευνα και κατάρτιση** στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η βασική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του προγράμματος Ευρατόμ είναι η κινητοποίηση ευρύτερου συνόλου αριστείας, τεχνογνωσίας και πολυεπιστημονικότητας στην έρευνα στον τομέα της σχάσης και της σύντηξης από ό,τι είναι δυνατό στο επίπεδο των μεμονωμένων κρατών μελών. Οι πυρηνικές τεχνολογίες και οι τεχνολογίες ιοντίζουσας ακτινοβολίας εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή των Ευρωπαίων πολιτών, είτε πρόκειται για την ενέργεια και την ασφάλεια του εφοδιασμού είτε για τη χρήση της ακτινοβολίας σε ιατρικές και βιομηχανικές εφαρμογές είτε για τη διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων. Η ασφαλής χρήση των εν λόγω τεχνολογιών είναι υψίστης σημασίας, και τα ερευνητικά προγράμματα συμβάλλουν στη διατήρηση των υψηλότερων προτύπων ασφάλειας, προστασίας και διασφαλίσεων σε αυτόν τον τομέα. Στο επίκεντρο του προγράμματος Ευρατόμ βρίσκεται επίσης η ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη, μιας δυναμικά ανεξάντλητης και φιλικής προς το κλίμα πηγής ενέργειας.

Επίσης σημαντική είναι μια πανευρωπαϊκή προσέγγιση για την πυρηνική ασφάλεια, δεδομένου ότι ένα πυρηνικό ατύχημα θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες για χώρες σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέρα από αυτή. Το πρόγραμμα Ευρατόμ παρέχει επίσης τη δυνατότητα ευρύτερου συντονισμού της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε ολόκληρη την Ευρώπη, της χρήσης των ερευνητικών υποδομών και της διεθνούς συνεργασίας. Η δυνατότητα αυτή συνεπάγεται ιδιαίτερα οφέλη για τα μικρότερα κράτη μέλη, τα οποία μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας που δημιουργούνται χάρη στην επίδραση της συγκέντρωσης πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μέσω του Κοινού Κέντρου Ερευνών, το πρόγραμμα παρέχει σημαντικές ανεξάρτητες επιστημονικές συμβουλές για την υποστήριξη της υλοποίησης των ευρωπαϊκών πολιτικών στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας, της διαχείρισης αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων και της ακτινοπροστασίας. Με τις ανεξάρτητες υποδομές του, το Κοινό Κέντρο Ερευνών παρέχει επίσης μοναδικές υπηρεσίες στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας και προστασίας, ενώ διαδραματίζει και σημαντικό ρόλο στο σύστημα πυρηνικών διασφαλίσεων της Ευρατόμ. Η συμμετοχή της ευρωπαϊκής βιομηχανίας στις δραστηριότητες έρευνας για τη σύντηξη προάγει την καινοτομία, π.χ. μέσω της ανάπτυξης δευτερογενών προϊόντων υψηλής τεχνολογίας σε άλλους τομείς, όπως η ιατρική και η αεροπορία.

### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Στόχοι του προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ είναι η άσκηση και η στήριξη ερευνητικής δραστηριότητας σε όλες τις πτυχές της **πυρηνικής ασφάλειας και προστασίας, η μείωση των κινδύνων που συνδέονται με την έκθεση σε ακτινοβολία, η στήριξη της ετοιμότητας για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και της αντιμετώπισής τους σχετικά με ατυχήματα που αφορούν την ακτινοβολία, καθώς και η διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων**. Το πρόγραμμα έχει επίσης στόχο να διατηρηθεί η **ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη**, λαμβανομένων υπόψη των δυναμικά

σημαντικών επιπτώσεών της όσον αφορά τη συμβολή στην απαλλαγή του ενεργειακού μείγματος από τις ανθρακούχες εκπομπές.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα Ευρατόμ παρέχει επιδοτήσεις έρευνας μέσω ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων (έμμεσες δράσεις), ενώ χρηματοδοτεί και έρευνα που πραγματοποιείται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής (άμεσες δράσεις). Το πρόγραμμα υλοποιείται με χρήση των μέσων και των κανόνων του προγράμματος πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία. Περαιτέρω απλούστευση του προγράμματος θα επιτευχθεί με την υποβολή πρότασης για ενιαίο κατάλογο στόχων για άμεσες και έμμεσες δράσεις.

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το πρόγραμμα Ευρατόμ συμπληρώνει και προβλέπει συνέργειες με το πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη σε τομείς όπως η υγεία (ιατρικές εφαρμογές της ιοντίζουσας ακτινοβολίας), η προστασία, η ενέργεια και η εκπαίδευση και κατάρτιση. Το πρόγραμμα της Ευρατόμ για έρευνα για τη σύντηξη θα πραγματοποιηθεί σε πλήρη συμπληρωματικότητα και συντονισμό με τις δραστηριότητες του Διεθνούς θερμοπυρηνικού πειραματικού αντιδραστήρα. Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συνεχίσει την εναρμόνιση των εθνικών προγραμμάτων στον τομέα της σύντηξης, της ακτινοπροστασίας και της διαχείρισης αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων μέσω της υλοποίησης ευρωπαϊκών κοινών προγραμμάτων. Επιπλέον, αναμένονται συνέργειες με τα προγράμματα παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων σε τομείς όπως η ανάπτυξη και δοκιμή τεχνολογίας, η κατάρτιση και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

Ποσά σε τρέχουσες τιμές	σε εκατ. EUR
<b>Κονδύλι για το πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη</b>	97 600*
<b>Κονδύλι για το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ</b>	2 400
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>100 000*</b>

\* Το κονδύλι αυτό περιλαμβάνει 3,5 δισ. EUR που διατίθενται στο πλαίσιο του Ταμείου InvestEU και 10 δισ. EUR για τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας στους τομείς των τροφίμων, της γεωργίας, της αγροτικής ανάπτυξης και της βιοοικονομίας.



## ITER - Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας

Ο ITER, ο Διεθνής πειραματικός θερμοπυρηνικός αντιδραστήρας, αποτελεί **πρώτο στο είδος του, μακροπρόθεσμο έργο για την κατασκευή και λειτουργία ενός αντιδραστήρα με σκοπό να ελεγχθεί η σκοπιμότητα της σύντηξης ως πηγής ενέργειας.**

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η σύντηξη αποτελεί δυνητικά ανεξάντλητη και φιλική προς το κλίμα πηγή ενέργειας που δεν παράγει αέρια του θερμοκηπίου ή μακροχρόνια ραδιενέργεια. Σε ένα πλαίσιο όπου η απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές και η αντιμετώπιση της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής έχουν υψηλή θέση στην ημερήσια διάταξη, η σύντηξη προσφέρει προοπτικές που δεν είναι δυνατό να αγνοηθούν.

Ούτε η βιομηχανία ούτε καμία χώρα δεν θα μπορούσε να εκτελέσει το έργο από μόνη της. Για αυτόν τον λόγο, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) υπέγραψε το 2006 διεθνή συνθήκη —τη «συμφωνία ITER»— με έξι εταίρους (Ηνωμένες Πολιτείες, Ρωσία, Ιαπωνία, Κίνα, Νότια Κορέα και Ινδία). Η Ευρατόμ συνεισφέρει το 45 % περίπου του κόστους κατασκευής. Η Γαλλία, ως η χώρα υποδοχής, χρηματοδοτεί το 20 % της συνεισφοράς της Ευρατόμ, το δε υπόλοιπο 80 % παρέχεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η δράση σε επίπεδο ΕΕ εξασφαλίζει οικονομίες κλίμακας, μειωμένο κατακερματισμό και κρίσιμη μάζα πόρων και εμπειρογνώσιας.

Η επίτευξη και η εκμετάλλευση της σύντηξης αποτελεί μακροπρόθεσμο στόχο, αλλά το έργο ήδη αποφέρει σημαντικά οφέλη στη βιομηχανία και την έρευνα της ΕΕ κατά τα στάδια ανάθεσης συμβάσεων και κατασκευής. Περισσότερες από τριακόσιες επιχειρήσεις —μεταξύ άλλων, και μικρές επιχειρήσεις— από 20 κράτη μέλη και την Ελβετία, καθώς και περίπου εξήντα ερευνητικοί οργανισμοί, συμμετέχουν σε έρευνα και καινοτομία αιχμής για να παράσχουν κατασκευαστικά μέρη, γεγονός που τους προσφέρει την ευκαιρία να αναπτύξουν δευτερογενή προϊόντα σε άλλους τομείς (ενέργεια, ιατρική, αεροπορία, υψηλή τεχνολογία).

### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ευρατόμ, το πρόγραμμα στηρίζει την **κατασκευή του αντιδραστήρα** στον τόπο εγκατάστασής του στο Cadarache (Γαλλία), ώστε να ξεκινήσει πειράματα με πλάσμα υδρογόνου έως το 2025, θέτοντας τις βάσεις για επιτυχή πρόοδο προς το στάδιο λειτουργίας της πλήρους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2035. Τα ορόσημα αυτά αποτελούν απαραίτητα βήματα προκειμένου η σύντηξη να καταστεί πιθανή βιώσιμη πηγή ενέργειας.

Το πρόγραμμα δεν συμβάλλει απλώς στην επίτευξη μιας ανθεκτικής Ενεργειακής Ένωσης με μακρόπνοη πολιτική για το κλίμα, προάγει και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη, προσφέροντας στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας και τις μικρές επιχειρήσεις μια πολύτιμη ευκαιρία να καινοτομήσουν και να αναπτύξουν προϊόντα εκτός της σύντηξης. Τέλος, η έγκαιρη παράδοση ενωσιακών κατασκευαστικών μερών και η ενεργός συμμετοχή στις διαδικασίες διακυβέρνησης διασφαλίζουν τη συνέχιση του ηγετικού ρόλου της ΕΕ στο έργο.



### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα θα συνεχίσει να εφαρμόζεται για λογαριασμό της ΕΕ από την κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια». Η ΕΕ θα διατηρήσει ένα ανώτατο όριο δαπανών στον κανονισμό για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και θα εξασφαλίσει ότι η εκταμίευση της χρηματοδότησης βασίζεται στις επιδόσεις και την πραγματική επιτόπια υλοποίηση. Σε αυτό το πλαίσιο, με τη ριζική αναθεώρηση του σχεδίου διαχείρισης, το 2015, και την επικαιροποίηση της γραμμής βάσης, το 2016, αυξήθηκε η αξιοπιστία των χρονοδιαγραμμάτων και του κόστους του έργου έως την ολοκλήρωσή του.

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Ο Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας, ως ένα από τα μεγαλύτερα πειραματικά έργα που κατασκευάστηκαν ποτέ, συμβάλλει στην προώθηση της ΕΕ στην πρωτοπορία της έρευνας και της καινοτομίας στο παγκόσμιο επίπεδο. Για το έργο αυτό κινητοποιούνται σημαντικοί πόροι και τεχνογνωσία, ενώ προκαλούνται και θετικές επιπτώσεις στην ερευνητική κοινότητα βιομηχανικής βάσης της ΕΕ. Το έργο βρίσκεται σε πλήρη συνέργεια με το πρόγραμμα Ευρατόμ, το οποίο στηρίζει την ανάπτυξη **πρωτοποριακής έρευνας στον τομέα της πυρηνικής σύντηξης**. Αποτελεί μέρος του συνολικού χάρτη πορείας για τη σύντηξη, που καταρτίστηκε από την ευρωπαϊκή επιστημονική κοινότητα σύντηξης. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα εδραιώσει περαιτέρω τη θέση της ΕΕ ως αξιόπιστου, διεθνούς ηγέτη που τηρεί τις διεθνείς του υποχρεώσεις και είναι προσηλωμένος στις προσπάθειές του για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>6 070</b>



## ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

### InvestEU

Το Ταμείο InvestEU είναι το **νέο επενδυτικό μέσο της Ένωσης**. Παρέχει εγγυήσεις της ΕΕ με στόχο την κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών πηγών χρηματοδότησης, με τη μορφή δανείων, εγγυήσεων, ιδίων κεφαλαίων ή άλλων **μέσων της αγοράς**, για στρατηγικές επενδύσεις υποστήριξης των εσωτερικών πολιτικών της ΕΕ. Βασίζεται στην επιτυχή υλοποίηση, κατά την τρέχουσα περίοδο 2014-2020, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλων χρηματοδοτικών μέσων.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Για τους μακροπρόθεσμους στόχους της ΕΕ σχετικά με τη βιωσιμότητα, την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις σε νέα μοντέλα κινητικότητας, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενεργειακή απόδοση, έρευνα και καινοτομία, ψηφιοποίηση, εκπαίδευση και δεξιότητες, κοινωνικές υποδομές, στην κυκλική οικονομία, στο φυσικό κεφάλαιο, στη δράση για το κλίμα ή τη δημιουργία και ανάπτυξη μικρών επιχειρήσεων. Απαιτούνται νέες προσπάθειες για να αντιμετωπιστούν συνεχείς ανεπάρκειες της αγοράς οι οποίες προκαλούνται από την απροθυμία ανάληψης κινδύνων από πλευράς των ιδιωτών επενδυτών, την περιορισμένη ικανότητα του δημόσιου τομέα και τις διαρθρωτικές αδυναμίες του επενδυτικού περιβάλλοντος. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν πάντοτε να καλύπτουν από μόνα τους αυτά τα επενδυτικά κενά.

Τα σημαντικά επενδυτικά κενά δεν είναι δυνατό να καλύπτονται μόνο με επιδοτήσεις. Η χρήση χρηματοδοτικών μέσων, με αποτέλεσμα μόχλευσης και εγγύτερα στην αγορά, συμπληρώνει αποδοτικά τις επιδοτήσεις ως εργαλείο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Με την παρέμβαση σε επίπεδο Ένωσης εξασφαλίζονται οικονομίες κλίμακας στη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων, με την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε ολόκληρη την ΕΕ και τη βέλτιστη χρήση της συμβολής των Ευρωπαϊκών Θεσμικών Οργάνων και της εμπειρογνώστας τους για αυτόν τον σκοπό.

Με την παρέμβαση της ΕΕ παρέχεται επίσης πρόσβαση σε διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο ευρωπαϊκών έργων, και προβλέπεται η ανάπτυξη καινοτόμων χρηματοδοτικών λύσεων, οι οποίες είναι δυνατό να αναβαθμιστούν ή να αναπαραχθούν σε όλα τα κράτη μέλη. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα και οι επιτόπιες επιπτώσεις υπερβαίνουν κατά πολύ αυτό που θα μπορούσε να επιτευχθεί με μια πρωτοβουλία σε ένα μόνο κράτος μέλος, ιδίως για επενδυτικά προγράμματα μεγάλης κλίμακας. Επίσης, με την παρέμβαση σε επίπεδο ΕΕ παρέχεται ευελιξία για τη στήριξη διαμεσολαβητών και τελικών δικαιούχων σε τοποθεσίες στις οποίες είναι περισσότερο αναγκαίοι, συχνά σε αστικές περιοχές που δεν δικαιούνται απαραίτητα στήριξη από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία. Επιπλέον, καθίσταται δυνατή η αποτελεσματική αντιμετώπιση των επενδυτικών αναγκών που συνδέονται με πανευρωπαϊκούς στόχους πολιτικής, ώστε να συμπληρώνονται οι προσπάθειες για την προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και τη βελτίωση του κανονιστικού περιβάλλοντος, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα εναπομένοντα επενδυτικά κενά κατά την περίοδο μετά το 2020.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το Ταμείο InvestEU αποσκοπεί στην κινητοποίηση επενδύσεων εντός της ΕΕ για τη στήριξη πολιτικών προτεραιοτήτων και τη συμβολή στην ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών και την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς. Το Ταμείο θα στοχεύσει σε επενδύσεις που προάγουν τις **βιώσιμες υποδομές, την έρευνα και καινοτομία, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, την εκπαίδευση, τις δεξιότητες, τις κοινωνικές υποδομές και την ανάπτυξη και εδραίωση δομών της αγοράς που στηρίζουν τις μικροπιστώσεις και την κοινωνική οικονομία**. Οι ψηφιακές επενδύσεις θα αποτελέσουν βασική οριζόντια προτεραιότητα για όλα τα σκέλη του InvestEU. Επιπλέον, το Ταμείο InvestEU παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη και συνοδευτικά μέτρα για την προώθηση της δημιουργίας και ανάπτυξης έργων.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα InvestEU θα περιλαμβάνει το Ταμείο InvestEU, την Υπηρεσία Βοήθειας InvestEU και την Πύλη InvestEU.

Το Ταμείο InvestEU θα συγκεντρώσει σε επίπεδο ΕΕ όλα τα χρηματοδοτικά μέσα κεντρικής διαχείρισης σε ενιαίο, ευέλικτο μέσο εγγυήσεων που θα καλύπτει πολλούς τομείς πολιτικής<sup>1</sup>, ώστε να προκύψουν σημαντικές οικονομίες κλίμακας —να επιτυγχάνονται περισσότερα αποτελέσματα με λιγότερα μέσα— και να προσελκύνονται ιδιώτες επενδυτές. Βασισμένο στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, το Ταμείο InvestEU θα αντιμετωπίσει τα κενά της αγοράς και καταστάσεις ανεπάρκειας επενδύσεων παρέχοντας την εγγύηση της ΕΕ στον στρατηγικό εταίρο υλοποίησης της Επιτροπής, τον όμιλο της ΕΤΕπ, καθώς και σε άλλους εταίρους, όπως εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα ή διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (π.χ. η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης). Για να διασφαλίζεται το βέλτιστο δυνατό μείγμα χρηματοδότησης για στρατηγικά έργα σε ολόκληρη την ΕΕ, το Ταμείο InvestEU θα προβλέπει τη δυνατότητα απλού συνδυασμού με επιδοτήσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και με Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (σε προαιρετική βάση).

Βασισμένη στον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών, η Υπηρεσία Βοήθειας InvestEU θα παρέχει ενιαίο σημείο εισόδου για σφαιρική βοήθεια ανάπτυξης έργων σε φορείς υλοποίησης. Με βάση ένα ισχυρό δίκτυο εταίρων, η Υπηρεσία Βοήθειας InvestEU θα συνδράμει στην έναρξη της υλοποίησης έργων και στην προσέλκυση επενδυτικού ενδιαφέροντος για τα έργα αυτά. Η Πύλη InvestEU θα φέρει σε επαφή επενδυτές και φορείς υλοποίησης έργων, βασισμένη στην Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων.

## 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Ως εργαλείο υλοποίησης για τις πολιτικές της ΕΕ, το Ταμείο InvestEU θα προωθήσει τις επενδύσεις σε πλήρη συνέργεια με τις αντίστοιχες πολιτικές και τα προγράμματα της ΕΕ, όπως τον **μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη»**, το **πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη**, το **πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη** ή το **πρόγραμμα Ενιαία Αγορά**. Το Ταμείο θα εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα με επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των

<sup>1</sup> Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των αντίστοιχων Γενικών Διευθύνσεων.

**Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων** και με στήριξη από την ΕΕ που παρέχεται με **σχετικά προγράμματα δαπανών** υπό μορφή επιδοτήσεων. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα προβλέπει τη δυνατότητα συνδυασμού χρηματοδοτικών μέσων με επιδοτήσεις από άλλα προγράμματα, ιδίως για έργα που δεν αποφέρουν επαρκή έσοδα.

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>		<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Σκέλος</b>	<b>Εγγύηση του προϋπολογισμού</b>	<b>Κινητοποιημένες επενδύσεις (εκτιμήσεις)</b>
<b>Βιώσιμες υποδομές</b>	11 500	185 000
<b>Έρευνα και καινοτομία</b>	11 250	200 000
<b>Κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες</b>	4 000	50 000
<b>Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις</b>	11 250	215 000
<b>Σύνολο</b>	<b>38 000</b>	<b>650 000</b>

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>15 725*</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Τροφοδότηση του Ταμείου Εγγυήσεων</b>	<b>15 200*</b>
<b>Βοήθεια ανάπτυξης έργων</b>	<b>525</b>

\* Το κονδύλι αυτό περιλαμβάνει 1 δισ. EUR αναμενόμενων επανεισροών των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.



## ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

### Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» στηρίζει τις επενδύσεις σε διασυνοριακές υποδομές στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και στον ψηφιακό τομέα.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η εγγύηση ότι τα αγαθά, τα κεφάλαια, οι υπηρεσίες και η εργασία μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα από το ένα κράτος μέλος στο άλλο αποτελεί τον πυρήνα της ενιαίας αγοράς. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών, που κατακερματίζουν την ΕΕ και παρεμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Για παράδειγμα, τα κενά αυτά είναι δυνατό να οφείλονται στη γεωγραφική μορφολογία ή την έλλειψη διαλειτουργικών προτύπων. Για να υπερκεραστεί αυτός ο κατακερματισμός και να εξασφαλιστεί ότι η ενιαία αγορά αποδίδει πλήρως, το άρθρο 170 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι η ΕΕ αναπτύσσει διευρωπαϊκά δίκτυα υποδομών μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας. Επιπλέον, λόγω περιβαλλοντικών ανησυχιών, η ενεργειακή πολιτική της ΕΕ θα πρέπει να προωθεί τη διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων και τη διασυνοριακή ολοκλήρωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η ανάγκη αυτή συνάδει επίσης με την ανάγκη για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η απαλλαγή της ευρωπαϊκής οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές και η ψηφιοποίησή της.

Ο μηχανισμός αυτός έχει σχεδιαστεί για την προώθηση των επενδύσεων στα διευρωπαϊκά δίκτυα. Τα εν λόγω δίκτυα και η διασυνοριακή συνεργασία έχουν όχι μόνο κρίσιμη σημασία για τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, αλλά και στρατηγική σημασία για την υλοποίηση της Ενεργειακής Ένωσης και της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, καθώς και για την ανάπτυξη βιώσιμων τρόπων μεταφοράς. Τα διαλειτουργικά διασυνοριακά δίκτυα είναι βασικής σημασίας για τη μείωση του υπάρχοντος κατακερματισμού. Χωρίς παρέμβαση από την ΕΕ, οι ιδιωτικοί φορείς και οι εθνικές αρχές δεν έχουν επαρκή κίνητρα για να επενδύσουν σε διασυνοριακά έργα υποδομών. Ο μηχανισμός παρέχει επίσης την ευκαιρία για εφαρμογή τεχνολογιών που αναπτύσσονται σε επίπεδο ΕΕ, και ιδίως μέσω των προγραμμάτων πλαισίων της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία, για ενίσχυση της αξιοποίησής τους από την αγορά και διασφάλιση ότι τα διευρωπαϊκά δίκτυα χρησιμοποιούν τον πλέον προηγμένο διαθέσιμο εξοπλισμό.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» στηρίζει τις επενδύσεις και τη συνεργασία για την ανάπτυξη υποδομών στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και στον ψηφιακό τομέα, ενώ συνδέει και την ΕΕ και τις περιφέρειές της. Είναι επίσης εναρμονισμένος με τους στόχους πολιτικής για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής οικονομίας, και καλύπτει τρία σκέλη:

- ▶ για τις **μεταφορές**, αποσκοπεί στη συμπλήρωση και των δύο επιπέδων του ευρωπαϊκού δικτύου για όλους τους τρόπους μεταφοράς: τη στρατηγική ραχοκοκαλιά (δηλ. το κεντρικό δίκτυο) έως το 2030 και το περισσότερο εκτεταμένο επίπεδο (δηλ. το εκτεταμένο δίκτυο) έως το 2050. Στηρίζει επίσης την ανάπτυξη **ευρωπαϊκών συστημάτων διαχείρισης της κυκλοφορίας** για τις αεροπορικές και σιδηροδρομικές

μεταφορές, και συμβάλλει στη μετάβαση της ΕΕ προς τη **συνδεδεμένη, βιώσιμη, ασφαλή και προστατευμένη κινητικότητα χωρίς αποκλεισμούς**. Συμβάλλει στην **απαλλαγή των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές**, για παράδειγμα με τη σύσταση ευρωπαϊκού δικτύου υποδομών φόρτισης και για εναλλακτικά καύσιμα ή με την παροχή προτεραιότητας σε τρόπους μεταφοράς φιλικούς προς το περιβάλλον·

- ▶ για την **ενέργεια**, η έμφαση δίνεται στην ολοκλήρωση τμημάτων προτεραιότητας των ενεργειακών δικτύων που έχουν ουσιώδη σημασία για την εσωτερική αγορά. Ο μηχανισμός επιδιώκει επίσης να υλοποιήσει **έξυπνα και ψηφιοποιημένα ενεργειακά δίκτυα**, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι διασύνδεσης και να βελτιωθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού. Καθοριστική επίσης σημασία θα έχει η προώθηση της συνεργασίας των κρατών μελών για την ολοκλήρωση **διασυνοριακών έργων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές**·
- ▶ για τον **ψηφιακό τομέα**, ο μηχανισμός μεγιστοποιεί τα οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν όλοι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις από την ψηφιακή ενιαία αγορά. Με την ανάπτυξη **ψηφιακών δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας** στηρίζονται όλες οι καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες, μεταξύ άλλων και η συνδεδεμένη κινητικότητα. Επιπλέον, συμβάλλει στο να διασφαλιστεί ότι όλοι οι βασικοί κοινωνικοοικονομικοί κινητήριοι μοχλοί, όπως τα σχολεία, τα νοσοκομεία, οι συγκοινωνιακοί κόμβοι, οι κύριοι πάροχοι δημόσιων υπηρεσιών και οι επιχειρήσεις προσανατολισμένες στον ψηφιακό τομέα, θα έχουν, έως το 2025, πρόσβαση σε **ευρυζωνικές συνδέσεις με μελλοντικές προοπτικές**.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Η διαχείριση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα γίνεται κεντρικά από την Επιτροπή, με την υποστήριξη του Εκτελεστικού Οργανισμού Καινοτομίας και Δικτύων. Ο οργανισμός έχει σημειώσει εξαιρετικές επιδόσεις όσον αφορά τη βελτιστοποίηση της χρήσης του μηχανισμού και έχει συσσωρεύσει πολύτιμη εμπειρογνωσία σχετικά με την παρακολούθηση έργων. Η ανάθεση και των τριών τομέων του μηχανισμού σε έναν και μόνο οργανισμό θα δημιουργήσει, επίσης, οικονομίες κλίμακας και συνέργειες μεταξύ των σκελών των μεταφορών, της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα.

Οι επιδοτήσεις θα εξακολουθήσουν να αποτελούν το προτιμώμενο μέσο για την αντιμετώπιση των κενών που επηρεάζουν τα έργα υποδομής. Η χρήση απλουστευμένων μορφών επιδότησης θα προωθηθεί περαιτέρω.

Θα χρησιμοποιούνται επίσης επιδοτήσεις για συνδυασμό με χρηματοδοτικά μέσα, ιδίως από το Ταμείο InvestEU, ή με χρηματοδότηση από δημόσια ή ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με στόχο την κινητοποίηση επενδυτικής στήριξης. Το πρόγραμμα δεν θα διαθέτει δικά του χρηματοδοτικά μέσα, καθώς αυτά θα παρέχονται από το Ταμείο InvestEU, για να αποφευχθούν επικαλύψεις, που έχουν συμβεί κατά την τρέχουσα περίοδο, καθώς και για να εξορθολογιστεί το τοπίο των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ.

Ο μηχανισμός θα αξιοποιήσει πλήρως τις συνέργειες μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα. Ειδικότερα, απαιτείται ιδιαίτερη έμφαση σε καινοτόμες λύσεις υποδομών (όπως τα έξυπνα δίκτυα, η αποθήκευση ενέργειας, η ηλεκτροκίνηση, οι υποδομές φόρτισης και τα εναλλακτικά καύσιμα) προκειμένου να υλοποιηθούν οι δέσμες μέτρων για την «Καθαρή ενέργεια για όλους» και την «Καθαρή Κινητικότητα». Επομένως, οι κανόνες και η υλοποίηση του μελλοντικού προγράμματος θα είναι αρκετά ευέλικτοι ώστε να στηρίζουν δράσεις στα σημεία τομής των διαφόρων σκελών, για παράδειγμα, εναλλακτικά καύσιμα και ηλεκτροκίνηση για όλους τους τρόπους μεταφοράς (που αφορούν τόσο την

ενέργεια όσο και τις μεταφορές), οχήματα και σκάφη αυτοματοποιημένης οδήγησης (μεταφορές/ψηφιακός τομέας), ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών (ιδίως του Διαδικτύου των πραγμάτων) σε ενεργειακά δίκτυα, δημιουργία του Διαδικτύου της ενέργειας (που αφορά την ενέργεια, τις μεταφορές και τον ψηφιακό τομέα), και ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας υποστηριζόμενη από λειτουργικές διασυνοριακές πράσινες υποδομές (ενέργεια και ψηφιακός τομέας).

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Εκτός από τις συνέργειες εντός του προγράμματος, ο μηχανισμός θα αλληλεπιδρά καλύτερα και με άλλα προγράμματα της ΕΕ. Για παράδειγμα, το έργο του σχετικά με τις υποδομές φυσικής συνδεσιμότητας σε ολόκληρη την ΕΕ θα συμπληρώσει την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη.

Το πρόγραμμα και τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία θα αλληλοσυμπληρώνονται, επίσης, ώστε να υλοποιούνται επενδύσεις σε υποδομές. Για παράδειγμα, στον τομέα των μεταφορών, ο μηχανισμός θα επικεντρωθεί στη διάσταση του διευρωπαϊκού δικτύου, ιδίως στους διασυνοριακούς διαδρόμους, ενώ το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής θα δώσουν προτεραιότητα σε έργα μεταφορών που εστιάζουν σε εθνικό, περιφερειακό και αστικό επίπεδο. Παρομοίως, στον τομέα της ενέργειας, ο μηχανισμός θα επικεντρωθεί στις υποδομές, μεταξύ άλλων, σε έργα σημαντικά για την ολοκλήρωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με διασυνοριακό αντίκτυπο, ενώ τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία μπορούν να ασχοληθούν με τοπικά έξυπνα δίκτυα και έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Το ψηφιακό σκέλος θα επικεντρωθεί σε έργα με ισχυρό διασυνοριακό και διατομεακό αντίκτυπο, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της επίδρασης των ιδιωτικών επενδύσεων. Επιπλέον, ο μηχανισμός θα έχει στόχο να αυξήσει την ελκυστικότητά του για τη συγκέντρωση πόρων από εθνικούς προϋπολογισμούς σε έργα κοινού ενδιαφέροντος στον ψηφιακό τομέα.

Το πρόγραμμα μπορεί να στηρίξει την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος **Ορίζων Ευρώπη**, ενώ οι τελευταίες να στηρίζουν την ανάπτυξη τεχνολογίας προηγούμενου σταδίου.

Με βάση τη θετική πείρα που αποκτήθηκε κατά την τρέχουσα περίοδο, θα διατεθεί συνεισφορά από το Ταμείο Συνοχής στο σκέλος των μεταφορών, υπό άμεση διαχείριση. Επιπλέον, θα διατεθεί χρηματοδότηση και από την ομάδα **Άμυνα** στο σκέλος των μεταφορών, για να εξασφαλιστεί ότι οι υποδομές των μεταφορών με στρατηγική σημασία είναι κατάλληλες για ανάγκες στρατιωτικής κινητικότητας.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

Ποσά σε τρέχουσες τιμές	σε εκατ. EUR
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>42 265</b>
<b>Ψηφιακός τομέας</b>	<b>3 000</b>
<b>Ενέργεια</b>	<b>8 650</b>
<b>Μεταφορές</b>	<b>30 615</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Γενικό κονδύλι</b>	<b>12 830</b>



<b>Συνεισφορά από το Ταμείο Συνοχής</b>	11 285
<b>Στήριξη για στρατιωτική κινητικότητα</b>	6 500



## ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

### Πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη

Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη είναι ένα νέο πρόγραμμα με αντικείμενο τον **ψηφιακό μετασχηματισμό** των δημόσιων υπηρεσιών και των επιχειρήσεων, μέσω της τόνωσης επενδύσεων πρώτης γραμμής στην **πληροφορική και τα δεδομένα υψηλών επιδόσεων, την τεχνητή νοημοσύνη, την κυβερνοασφάλεια και τις προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες**, καθώς και την **ευρείας κλίμακας ανάπτυξη ψηφιακών τεχνολογιών** σε διάφορους τομείς της ευρωπαϊκής οικονομίας. Το πρόγραμμα αυτό βασίζεται σε υφιστάμενες δράσεις, όπως λύσεις διαλειτουργικότητας για ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, επιχειρήσεις και πολίτες, και πιλοτικές δράσεις στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και της πληροφορικής υψηλών επιδόσεων.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η ψηφιοποίηση είναι εγγενώς διασυνοριακό και διατομεακό φαινόμενο. Η δράση σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να καταστήσει την ψηφιακή ενιαία αγορά πραγματικότητα, στην οποία οι ψηφιακές πολιτικές θα συντονίζονται σε ολόκληρη την ΕΕ, οι ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες και υποδομές που αναπτύσσονται από τα κράτη μέλη δεν θα είναι πλέον κατακερματισμένες, και η ψηφιακή τεχνολογία θα διαχέεται ομοιόμορφα, θα καλύπτονται τα κενά μεταξύ ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων ψηφιοποίησης και θα αποφεύγεται η δημιουργία ψηφιακού χάσματος. Η παρέμβαση της ΕΕ θα δημιουργήσει επίσης συνεπενδύσεις και θα προκαλέσει οικονομίες κλίμακας με την από κοινού προμήθεια υπερυπολογιστών, καθώς και με την εξοικονόμηση από τον επιμερισμό του κόστους συντήρησης.

Οι ψηφιακές ικανότητες είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού και την ανάλυση της κρίσιμης μάζας μαζικών δεδομένων για την καινοτομία τεχνητής νοημοσύνης. Η διεθνής ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης περιορίζεται λόγω του χαμηλού βαθμού ψηφιοποίησης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της. Πρόκειται για πρόβλημα που απαιτεί τη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, της τεχνολογίας και των δεξιοτήτων. Η έμφαση δίνεται στις ψηφιακές ικανότητες και τις προηγμένες δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού και των κοινωνικών προκλήσεων, καθώς και για την απόδοση των οφελών του ψηφιακού μετασχηματισμού σε κάθε πολίτη και επιχείρηση.

Το πρόγραμμα θα στηρίξει σειρά φιλόδοξων έργων που θα αξιοποιούν στον βέλτιστο βαθμό αυτές τις ψηφιακές ικανότητες και τις πλέον πρόσφατες ψηφιακές τεχνολογίες σε τομείς δημόσιου συμφέροντος όπως η υγεία, η δημόσια διοίκηση, ο τομέας της δικαιοσύνης και η εκπαίδευση, διασφαλίζοντας τη διαθεσιμότητα και διαλειτουργικότητα των λύσεων σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η κυβερνοασφάλεια έχει βασική σημασία για την εξασφάλιση της εμπιστοσύνης στα ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες, και πρέπει να εξεταστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δεδομένης της ταχύτητας και της ευρείας διάδοσης των κυβερνοεπιθέσεων. Οι επενδύσεις σε επίπεδο ΕΕ θα παρέχουν στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα πιο ασφαλείς υποδομές, τα εργαλεία και την εμπειρογνώσια για να αντιμετωπίσουν τις πηγές και τον πολλαπλασιασμό των επιθέσεων, καθώς και τα μέσα για τον εντοπισμό και την πρόληψή τους. Οι επενδύσεις αυτές θα είναι καθοριστικές για την προστασία των πολιτών, των κυβερνήσεων και των επιχειρήσεων ανά την ΕΕ.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Ευρώπης και η διεθνής ανταγωνιστικότητα πρέπει να επιταχυνθούν με:

- ▶ **ενίσχυση των ικανοτήτων** στους τομείς της πληροφορικής υψηλών επιδόσεων, της κυβερνοασφάλειας, της τεχνητής νοημοσύνης και των ψηφιακών δεξιοτήτων·
- ▶ διεύρυνση της **διάδοσης και της βέλτιστης χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών** στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, όταν παρατηρούνται ανεπάρκειες της αγοράς (π.χ. για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις)·
- ▶ **ευθυγράμμιση των πολιτικών της ΕΕ, των κρατών μελών και των περιφερειών, καθώς και συγκέντρωση** ιδιωτικών και βιομηχανικών πόρων με στόχο την αύξηση των επενδύσεων και την ανάπτυξη ισχυρότερων συνεργειών.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Η διαχείριση του προγράμματος θα γίνεται κεντρικά από την Επιτροπή, γύρω από πέντε αλληλεξαρτώμενους και αλληλοεπισχυρόμενους πυλώνες.

- 1) η προμήθεια υποδομών **πληροφορικής υψηλών επιδόσεων** και επεξεργασίας δεδομένων θα γίνεται από κοινού, για τη δημιουργία ολοκληρωμένου ευρωπαϊκού οικοσυστήματος υπερυπολογιστών (συμπεριλαμβανομένου υλισμικού, λογισμικού, εφαρμογών), το οποίο θα χρησιμοποιείται ιδίως σε τομείς δημόσιου συμφέροντος·
- 2) οι ικανότητες **κυβερνοασφάλειας**, τόσο για τη δημόσια διοίκηση όσο και για τις επιχειρήσεις, θα ενισχυθούν μέσω: i) της προμήθειας προηγμένων λύσεων, εξοπλισμού, εργαλείων και δεδομένων· ii) της αύξησης της πρόσβασης σε εγκαταστάσεις δοκιμών και πιστοποίησης· και iii) της παροχής τεχνικής βοήθειας και εμπειρογνωσίας·
- 3) θα αποκτηθούν ανοικτές πλατφόρμες και «κοινός χώρος δεδομένων» για την **τεχνητή νοημοσύνη** και θα διατεθούν ευρέως σε ολόκληρη την ΕΕ σε κόμβους ψηφιακής καινοτομίας, με τους οποίους θα παρέχονται εγκαταστάσεις δοκιμών και γνώσεις σε μικρές επιχειρήσεις και τοπικούς φορείς καινοτομίας.
- 4) με τον πυλώνα των **προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων** θα παρέχεται σε φοιτητές και ειδικούς σε θέματα τεχνολογίας η δυνατότητα κατάρτισης σε προηγμένες ψηφιακές τεχνολογίες [ανάλυση δεδομένων, ρομποτική, τεχνητή νοημοσύνη, τεχνολογία αλυσίδας συστοιχιών (blockchain), κυβερνοασφάλεια, πληροφορική υψηλών επιδόσεων, κβαντική κ.λπ.], εξειδικευμένους κύκλους μαθημάτων και πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις που αναπτύσσουν προηγμένες τεχνολογίες·
- 5) η **μετάβαση τομέων ευρέος δημόσιου συμφέροντος στην ψηφιακή εποχή** θα βοηθηθεί με έργα ανάπτυξης μεγάλης κλίμακας. Τα έργα αυτά θα εναρμονίσουν τις επενδύσεις των κρατών μελών και της ΕΕ ώστε να εξασφαλίζεται ευρεία διαθεσιμότητα και διαλειτουργικότητα των λύσεων που θα προκύψουν, με συνέχιση δράσεων και υπηρεσιών που παρέχονταν στο πλαίσιο των προηγούμενων προγραμμάτων. Θα παρέχεται επίσης στήριξη σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ώστε να συμμετάσχουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό, ιδίως σε τομείς όπως η τεχνητή νοημοσύνη.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Εκτός από την ευρύτερη στήριξη της υλοποίησης της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά, το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη θα παρέχει την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων και την ανάπτυξη ευρείας κλίμακας που χρειάζονται ορισμένα άλλα προγράμματα της ΕΕ. Σε πολλούς τομείς, όπως η υγεία, η δημόσια διοίκηση, η δικαιοσύνη και η εκπαίδευση, το Πρόγραμμα θα συμβάλει επίσης στην υλοποίηση του έργου της ΕΕ για την προώθηση αποτελεσματικών και σύγχρονων δημόσιων υπηρεσιών. Η στήριξη για έναν δυναμικό οικονομικό τομέα θα ενισχύσει επίσης προγράμματα που εστιάζουν στην ανάπτυξη, καθώς και τη βιομηχανική πολιτική. Η δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος για τις ψηφιακές υπηρεσίες θα βοηθήσει όλες τις δράσεις που βασίζονται στον ψηφιακό τομέα, ενώ στον τομέα της κυβερνοασφάλειας το Πρόγραμμα θα συμπληρώσει ειδικά δράσεις στο πλαίσιο του **Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας**.

Με τη σειρά του, το πρόγραμμα θα ωφεληθεί από πρωτοποριακά επιτεύγματα έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο του **προγράμματος Ορίζων Ευρώπη**, ενσωματώνοντάς τα σταδιακά σε τομείς δημόσιου συμφέροντος και συμβάλλοντας στην εμπορική τους εκμετάλλευση. Ο **μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»** θα στηρίζει τις υποδομές φυσικής συνδεσιμότητας που είναι αναγκαίες για τις υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται στο πλαίσιο του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη. Οι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τοπικού φορείς καινοτομίας, καθώς και η συντονισμένη ψηφιοποίηση των περιφερειακών δημόσιων διοικήσεων, θα βελτιώσουν τη διαλειτουργικότητα και θα δημιουργήσουν συνέργειες με εθνικά/περιφερειακά προγράμματα στο πλαίσιο των **Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων**. Θα οργανωθούν ανοικτές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για επιδοτήσεις, ώστε να δημιουργηθούν κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας σε όλες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες που θα παρέχουν εγκαταστάσεις δοκιμών για την τεχνητή νοημοσύνη και γνώσεις για τη διευκόλυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού των μικρών επιχειρήσεων.

Θα προωθηθούν επίσης ειδικές συνέργειες με άλλα μέσα καινοτομίας, όπως το **Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας**, καθώς και η στήριξη μέσω του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης**. Το προηγμένο πρόγραμμα «Ψηφιακή ευκαιρία» συμπληρώνει τους στόχους του «**Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+**» και του «**Erasmus+**», καλύπτοντας το χάσμα μεταξύ ζήτησης και προσφοράς για εμπειρογνώμονες σε νέες ψηφιακές τεχνολογίες.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>9 194</b>



## ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

### Πρόγραμμα για την ενιαία αγορά

Το νέο **Πρόγραμμα για την Ενιαία Αγορά** στηρίζει την αποτελεσματική λειτουργία της ενιαίας αγοράς, με τη διασφάλιση της συνεργασίας μεταξύ αρχών, και την παροχή υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Το πρόγραμμα στηρίζει επίσης τον καθορισμό προτύπων και τη θέσπιση κανόνων σε επίπεδο ΕΕ για τομείς όπως η πρόσβαση στις αγορές και τη χρηματοδότηση, η προστασία των καταναλωτών, η ασφάλεια των τροφίμων, η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ο ανταγωνισμός, οι στατιστικές, οι χρηματοοικονομικές αναφορές και ο λογιστικός έλεγχος. Το πρόγραμμα συνενώνει επιτυχείς δράσεις όπως το COSME, το πρόγραμμα για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, και το πρόγραμμα για τις στατιστικές. Αυτό το πρόγραμμα θα συμπληρωθεί με μέσα και υπηρεσίες διακυβέρνησης της εσωτερικής αγοράς, όπως η δικτυακή πύλη «Η Ευρώπη σου», η υπηρεσία «Η Ευρώπη σου – Συμβουλές», η υπηρεσία πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά και το δίκτυο «SOLVIT» για την αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων στην εσωτερική αγορά.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η ενιαία αγορά αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της ΕΕ. Τα οφέλη της εξακολουθούν να κατέχουν περίοπτη θέση μεταξύ των όσων περισσότερο εκτιμούν και προσδοκούν οι πολίτες και οι επιχειρήσεις από την ΕΕ. Η στήριξη σε επίπεδο ΕΕ είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η **αποτελεσματική λειτουργία της ενιαίας αγοράς**. Αυτή η αποτελεσματική λειτουργία περιλαμβάνει τη διασφάλιση της χρηστής διακυβέρνησης της ενιαίας αγοράς και της υψηλής ποιότητας και συνέπειας των κανόνων της. Σημαίνει επίσης τη διασφάλιση ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις διαθέτουν τα σωστά εργαλεία για να την κατανοήσουν και να αποκομίσουν τα οφέλη της.

Για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς χρειάζονται ενημερωμένοι πολίτες, ενδυναμωμένοι καταναλωτές, επιχειρήσεις και ιδίως μικρές επιχειρήσεις, στις οποίες αντιστοιχούν τα δύο τρίτα των θέσεων απασχόλησης στην Ευρώπη. Λαμβανομένης υπόψη της σταθερής αύξησης της διασυνοριακής δραστηριότητας, της ταχείας τεχνολογικής ανάπτυξης και της ανάδυσης νέων προϊόντων/υπηρεσιών/πρακτικών, των αυξημένων προσδοκιών των καταναλωτών και των δημόσιων διασυνοριακών προκλήσεων, απαιτείται συνεχής και συντονισμένη δράση σε επίπεδο ΕΕ για να αντιμετωπιστεί μια **διπλή πρόκληση**. Η πρώτη πρόκληση είναι να αντιμετωπιστεί ο **κατακερματισμός** της ενιαίας αγοράς μέσω ενισχυμένης συνεργασίας, μηχανισμών πρόληψης, επιβολής των κανόνων, παροχής συμβουλών και επικοινωνίας σχετικά με τα δικαιώματα και τις ευκαιρίες. Η δεύτερη είναι να **προσαρμοστούν** οι κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ, καθώς και η επιβολή τους, σε ανερχόμενες και περίπλοκες προκλήσεις. Οι προκλήσεις αυτές συνδέονται ιδίως με τις συνδυασμένες επιπτώσεις ήδη καθιερωμένων τάσεων: ψηφιοποίηση και παγκοσμιοποίηση του εμπορίου με αναμενόμενη αύξηση της ανταγωνιστικής πίεσης από τρίτες χώρες.

Η προστασία έναντι διασυνοριακών απειλών για την ασφάλεια των τροφίμων μπορεί να είναι αποτελεσματική και αποδοτική μόνον εφόσον συντονίζεται σε επίπεδο ΕΕ. Στους τομείς αυτούς, η προστιθέμενη αξία της ΕΕ είναι αυξημένη, χάρη στην ομοιόμορφη τυποποίηση και προστασία των καταναλωτών σε ολόκληρη την ΕΕ.

Οι μικρές επιχειρήσεις ανά την ΕΕ αντιμετωπίζουν επίσης κοινές προκλήσεις, οι οποίες δεν επηρεάζουν τις μεγαλύτερες εταιρείες και εμποδίζουν τις μικρές επιχειρήσεις να αποκομίσουν τα οφέλη της ενιαίας αγοράς. Χρειάζεται στήριξη από την ΕΕ για να υπερκεραστούν αυτά τα εμπόδια.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς απαιτούνται παρεμβάσεις ώστε να **ενδυναμωθούν οι καταναλωτές και να παρασχεθεί στις επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις η δυνατότητα να επωφεληθούν πλήρως από την ολοκλήρωση και το άνοιγμα της αγοράς**. Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην ενίσχυση των ικανοτήτων τους να εκπροσωπούν και να προστατεύουν τα συμφέροντά τους.

Θα καλύψει τις **συγκεκριμένες ανάγκες των επιχειρήσεων και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων** σε διάφορα στάδια της ανάπτυξής τους, προκειμένου να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες της ενιαίας αγοράς, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε ταχέως αναπτυσσόμενες αγορές εκτός της ΕΕ και σε παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες.

Το πρόγραμμα θα ενισχύσει **την κανονιστική και διοικητική συνεργασία** των κρατών μελών μεταξύ τους και με την Επιτροπή. Θα τονώσει την επιχειρησιακή ικανότητα επιβολής των κρατών μελών ώστε να διασφαλίζεται η βελτίωση της σύγκλισης/ολοκλήρωσης, της εμπιστοσύνης, της αποτελεσματικής πρόληψης των φραγμών, καθώς και να προστατεύονται οι πολίτες.

Θα διασφαλίσει τον **καθορισμό αποτελεσματικών κανόνων και προτύπων** υψηλής ποιότητας. Θα εφοδιάσει τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την επιβολή της νομοθεσίας της ενιαίας αγοράς με τεκμηριωμένη βάση και τα κατάλληλα εργαλεία για την αντιμετώπιση αναδυόμενων προκλήσεων που έχουν όλο και περισσότερο διασυνοριακό χαρακτήρα. Το πρόγραμμα θα διασφαλίσει τη συνεργασία με διεθνείς εταίρους για τη σύγκλιση των διεθνών προτύπων και την προώθηση των συμφερόντων πολιτικής της ΕΕ.

Θα προάγει την ανύψωση του επίπεδου της **υγείας και της καλής μεταχείρισης των ζώων και της υγείας των φυτών**, προστατεύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τους καταναλωτές και το περιβάλλον, μεταξύ άλλων, μέσω της ετοιμότητας έναντι κρίσεων και της αντιμετώπισής τους, αποτελεσματικών επίσημων ελέγχων ως παραγωγικών συντελεστών για την ανάπτυξη, τις θέσεις εργασίας και την ασφάλεια, και θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ.

Το πρόγραμμα θα παράγει και θα διακινεί **Ευρωπαϊκά στατιστικά στοιχεία** υψηλής ποιότητας, τα οποία είναι απαραίτητα για τη λήψη αποφάσεων σε όλους τους τομείς πολιτικής, καθώς και μετρήσεις των επιδόσεων και επιπτώσεων των πρωτοβουλιών της ΕΕ.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Η **ενοποίηση διαφόρων μέσων σχετικά με την ενιαία αγορά** υπό κεντρική διαχείριση από την Επιτροπή σε ένα πρόγραμμα έχει στόχο να μειωθούν οι επικαλύψεις, να αυξηθούν οι συνέργειες και να διευκολυνθεί η επικοινωνία και η δικτύωση με τις διάφορες ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων. Μια τέτοια ενοποίηση δραστηριοτήτων βελτιώνει τη σχέση ποιότητας/τιμής και τη σχέση κόστους/αποδοτικότητας.

Οι εγγυήσεις δανείων για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις θα υλοποιηθούν μέσω του σχετικού σκέλους του **Ταμείου InvestEU**. Θα αυξηθεί η χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους (κατ' αποκοπή συντελεστές, εφάπαξ ποσά και μοναδιαίες δαπάνες) με σκοπό τη μείωση του φόρτου για τους δικαιούχους και τις διοικήσεις. Θα προωθηθεί η χρήση

ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων και ηλεκτρονικών επιδοτήσεων για άμεση διαχείριση, όπως επίσης και η δυνατότητα περαιτέρω εξωτερικής ανάθεσης της άμεσης διαχείρισης κονδυλίων σε εκτελεστικούς οργανισμούς. Το μελλοντικό πρόγραμμα θα καθιστά δυνατές τις μεταφορές κονδυλίων μεταξύ και εντός των διαφόρων πυλώνων του.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Θα διασφαλιστεί ο συντονισμός με τις δραστηριότητες συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη, αντίστοιχα, στο πλαίσιο των προγραμμάτων **Fiscalis** και **Τελωνεία**, τα οποία συνιστούν βασικά στοιχεία στις προσπάθειες για ενίσχυση της ενιαίας αγοράς της ΕΕ. το πρόγραμμα **Ψηφιακή Ευρώπη** θα παρέχει την ψηφιακή διαλειτουργικότητα και τις υποδομές που είναι αναγκαίες για μια σειρά προγραμμάτων της ΕΕ, μεταξύ άλλων, το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά. Παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της κινητικότητας της εργασίας και των νέων στο πλαίσιο του **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+** και του προγράμματος **Erasmus+** θα δράσουν καταλυτικά για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, η οποία αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις ελευθερίες στην ενιαία αγορά. Στο ίδιο πνεύμα, διασυννοριακές και διακρατικές δραστηριότητες που αποσκοπούν στην οικονομική συνεργασία στο πλαίσιο των **Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων** στηρίζουν επίσης απτά την ενιαία αγορά. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα ενθαρρύνει τις μικρές επιχειρήσεις να επωφεληθούν από πρωτοποριακές καινοτομίες και άλλες λύσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο άλλων εμβληματικών προγραμμάτων της ΕΕ όπως το πρόγραμμα **Ορίζων Ευρώπη** και το **διαστημικό πρόγραμμα**. Με τη στήριξη δραστηριοτήτων σχετικών με το εταιρικό δίκαιο, το ενοχικό δίκαιο και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, το μελλοντικό πρόγραμμα Ενιαία Αγορά θα αναπτύξει συνέργειες με το **Ταμείο για τη Δικαιοσύνη, τα Δικαιώματα και τις Αξίες**, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός χώρου δικαιοσύνης της ΕΕ μέσω της παροχής ισότιμης πρόσβασης στη δικαιοσύνη για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις και της κατάλληλης κατάρτισης του δικαστικού σώματος ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>6 089*</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Ανταγωνιστικότητα μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (COSME)</b>	<b>3 000*</b>
Ασφάλεια των τροφίμων	1 680
Στατιστικές	552
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	528
Καταναλωτές	188
Ανταγωνισμός	140

\* Το κονδύλι αυτό περιλαμβάνει 2 δισ. EUR που διατίθενται στο πλαίσιο του Ταμείου InvestEU.

Σημείωση: το άθροισμα των επιμέρους ποσών εμφανίζει απόκλιση λόγω στρογγυλοποιήσεων.



## ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

### Πρόγραμμα της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Απάτης

Το πρόγραμμα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ αποτελεί ευθύνη τόσο των κρατών μελών όσο και της ΕΕ. Η ΕΕ δεν ανέχεται την απάτη και οφείλει να προστατεύει τον προϋπολογισμό της, ιδίως σε περιόδους έλλειψης πόρων. Όσον αφορά το σκέλος των δαπανών, ο προϋπολογισμός είναι εκτεθειμένος στον κίνδυνο απάτης και παρατυπιών. Όσον αφορά το σκέλος των εσόδων, δύο σημαντικές συνεισφορές στον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι επίσης ιδιαίτερα εκτεθειμένες στον κίνδυνο απάτης: οι δασμοί και ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) που εισπράττονται από τα κράτη μέλη. Σε μια τελωνειακή ένωση στην οποία τα εμπορεύματα κυκλοφορούν ελεύθερα μεταξύ κρατών μελών, οι εθνικές διοικητικές υπηρεσίες πρέπει επίσης να είναι σε θέση να ενώνουν τις προσπάθειές τους και να συντονίζουν τις έρευνές τους και την ανταλλαγή δεδομένων.

Η πανευρωπαϊκή διάσταση του προγράμματος διευκολύνει τη διασυνοριακή συνεργασία και τις ανταλλαγές. Η διάσταση αυτή καθιστά δυνατή τη βελτίωση του σχεδιασμού και της παρακολούθησης, καθώς και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων σε σχέση με τις εθνικές/περιφερειακές παρεμβάσεις στον ίδιο τομέα.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το πρόγραμμα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης παρέχει τον τεχνικό εξοπλισμό και την κατάρτιση που καθιστούν δυνατή τη διεξαγωγή (κοινών) επιχειρήσεων και ερευνών για την καταπολέμηση της απάτης. Επιπλέον, το πρόγραμμα συμβάλλει σε νέες ηλεκτρονικές δομές, προκειμένου να δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να καταπολεμούν αποτελεσματικά την απάτη, σε στενή συνεργασία με θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

#### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης θα χρηματοδοτήσει διάφορες δραστηριότητες για τη στήριξη της καταπολέμησης της απάτης, κυρίως μέσω επιδοτήσεων και δημόσιων συμβάσεων. Ειδικότερα, θα επικεντρωθεί στην αγορά τεχνικού εξοπλισμού, σε διασκέψεις, δραστηριότητες κατάρτισης και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των δικαιούχων του προγράμματος (ως επί το πλείστον εθνικές αρχές). Το πρόγραμμα θα παρέχει επίσης χρηματοδότηση για μια κοινή δέσμη συστημάτων πληροφοριών και βάσεων δεδομένων για τη στήριξη της αμοιβαίας συνδρομής και της τελωνειακής συνεργασίας για την καταπολέμηση της απάτης, ιδίως με τη διασφάλιση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, της ΕΕ και τρίτων χωρών. Το πρόγραμμα θα παρέχει επίσης χρηματοδότηση για την αναφορά παρατυπιών από τα κράτη μέλη.



Το πρόγραμμα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης θα συνδυάσει τη χρηματοδότηση δύο υφιστάμενων πρωτοβουλιών: του προγράμματος Hercule III, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και των παρατυπιών· και του συστήματος πληροφοριών κατά της απάτης, το οποίο στηρίζει την αμοιβαία συνδρομή ειδικά σε τελωνειακά θέματα. Το πρόγραμμα θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί το σύστημα διαχείρισης παρατυπιών, το οποίο επί του παρόντος προσφέρεται στο πλαίσιο του συστήματος πληροφοριών κατά της απάτης.

#### **4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**

Το πρόγραμμα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης θα συμπληρώσει υφιστάμενα εργαλεία πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης και θα ασχοληθεί με επικείμενες εξελίξεις και προκλήσεις στον τομέα της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, ιδίως την οδηγία για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων, την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο το αργότερο έως τον Ιούλιο του 2019. Από το πρόγραμμα θα προκύψουν επίσης ισχυρές συνέργειες με την **Ευρωπαϊκή Εισαγγελία**, η οποία έως το τέλος του 2020 θα αρχίσει τη διερεύνηση και τη δίωξη περιπτώσεων απάτης σε βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ. Χάρη στο πρόγραμμα θα καταστεί δυνατή η αποφυγή επικαλύψεων, θα προκύψει αύξηση της αποδοτικότητας και θα παρασχεθεί μεγαλύτερη ευελιξία για την ανταπόκριση σε νέες προτεραιότητες ερευνών.

#### **5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>181</b>



## ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

### FISCALIS – Συνεργασία στον τομέα της φορολογίας

Το πρόγραμμα Fiscalis αποτελεί το ενωσιακό πρόγραμμα συνεργασίας που παρέχει στις εθνικές φορολογικές διοικήσεις τη δυνατότητα να δημιουργούν και να ανταλλάσσουν πληροφορίες και εμπειρογνωσία.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Το πρόγραμμα Fiscalis συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία των φορολογικών συστημάτων στην Ένωση, στηρίζοντας τη συνεργασία μεταξύ των φορολογικών διοικήσεων των κρατών μελών και προσφέροντας οικονομικά αποδοτικές και διαλειτουργικές λύσεις ΤΠ τις οποίες, σε αντίθετη περίπτωση, κάθε κράτος μέλος θα έπρεπε να αναπτύσσει ξεχωριστά.

Το πρόγραμμα παρέχει ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία μέσω της συμβολής του στην καταπολέμηση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, μέσω της βελτίωσης της φορολογικής δικαιοσύνης και της διαφάνειας, καθώς και μέσω της στήριξης της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς και της ανταγωνιστικότητας. Οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσω κοινής δράσης σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το πρόγραμμα Fiscalis επικεντρώνεται στη δημιουργία αποδοτικών μηχανισμών, μεταξύ άλλων, εργαλείων τεχνολογίας των πληροφοριών, για τη βελτίωση της φορολογικής διοίκησης και της διοικητικής συνεργασίας, με στόχο ειδικότερα την παροχή αποτελεσματικότερων μέσων στις εθνικές φορολογικές διοικήσεις για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής, με παράλληλη διευκόλυνση της φορολογικής συμμόρφωσης. Συνολικά, το πρόγραμμα συμβάλλει στην κατάλληλη λειτουργία των φορολογικών συστημάτων της Ένωσης, δηλαδή:

- ▶ συμβάλλει στην πρόληψη και καταπολέμηση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής·
- ▶ συμβάλλει στην αποφυγή περιττού διοικητικού φόρτου για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων) κατά τις διασυνοριακές συναλλαγές·
- ▶ στηρίζει την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της ενιαίας αγοράς και τονώνει την ενωσιακή ανταγωνιστικότητα·
- ▶ προάγει και στηρίζει μια κοινή ενωσιακή προσέγγιση σε διεθνή φόρα.

#### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Δεδομένης της φύσης των δραστηριοτήτων του προγράμματος και της έμφασης που δίνει στις φορολογικές διοικήσεις ως δικαιούχους, το Fiscalis θα εξακολουθήσει να υλοποιείται υπό άμεση διαχείριση. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατή η στοχευμένη και κατάλληλη διάθεση κονδυλίων, σε συνδυασμό με την ικανότητα ταχείας προσαρμογής σε αναδυόμενες προτεραιότητες και ανάγκες.

Κατά την υλοποίηση του προγράμματος θα επιτευχθεί περαιτέρω απλούστευση, με μεγιστοποίηση της χρήσης εφάπαξ ποσών και μοναδιαίων δαπανών στο πλαίσιο των

επιδοτήσεων. Μέρος των μηχανισμών υλοποίησης αυτού του προγράμματος θα αποτελέσουν επίσης και οι δημόσιες συμβάσεις.

**4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**

Το πρόγραμμα Fiscalis προβλέπει συνέργειες με άλλα προγράμματα, όπως με το πρόγραμμα **Τελωνεία**, ιδίως στον τομέα των ηλεκτρονικών συστημάτων, τη διαχείριση προγραμμάτων και τις κοινές δράσεις, και με το **πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη**. Υπάρχει επίσης συμπληρωματικότητα με το νέο πρόγραμμα για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, το οποίο περιλαμβάνει συνδρομή προς τις φορολογικές διοικήσεις.

**5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>270</b>



## ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

---

### ΤΕΛΩΝΕΙΑ – Συνεργασία στον τομέα των τελωνείων

---

Το πρόγραμμα Τελωνεία προστατεύει τα δημοσιονομικά και οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της, στηρίζοντας το έργο **των τελωνειακών αρχών και τη συνεργασία μεταξύ τους**. Το πρόγραμμα ενισχύει την ακεραιότητα της ενιαίας αγοράς.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Ο τομέας των τελωνείων αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης, ενώ η σχετική νομοθεσία της ΕΕ είναι εναρμονισμένη σε μεγάλο βαθμό. Ωστόσο, η εφαρμογή της νομοθεσίας πραγματοποιείται από τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, η στενή συνεργασία έχει ουσιώδη σημασία για την εμβάθυνση της επιχειρησιακής ολοκλήρωσης, η οποία θα δώσει στις τελωνειακές αρχές των διαφόρων κρατών μελών τη δυνατότητα να ενεργούν με ενιαίο τρόπο. Η συνεργασία θα βοηθήσει επίσης ώστε να διασφαλιστεί η ορθή είσπραξη των δασμών (15 % του προϋπολογισμού της ΕΕ, δηλ. 20 δισ. EUR το 2016), του φόρου προστιθέμενης αξίας επί των εισαγωγών και των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Οι δραστηριότητες στον τομέα των τελωνείων, λόγω της διασυνοριακής φύσης τους, δεν είναι δυνατό να υλοποιηθούν αποτελεσματικά και αποδοτικά από κάθε κράτος μέλος χωριστά.

Το πρόγραμμα Τελωνεία παρέχει ένα ενωσιακό πλαίσιο για συνεργασία μεταξύ εθνικών τελωνειακών διοικήσεων, μεταξύ άλλων, σε θέματα τεχνολογίας των πληροφοριών. Η τελωνειακή συνεργασία στηρίζεται σε ένα εξαιρετικά ασφαλές, ειδικό δίκτυο επικοινωνίας, καθώς και σε πληθώρα διασυνδεδεμένων και διαλειτουργικών διευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων που χρησιμοποιούνται από τις εθνικές τελωνειακές αρχές, μεταξύ άλλων, για την αλληλεπίδραση με τους οικονομικούς φορείς. Η διάρθρωση που προκύπτει είναι σημαντικά αποδοτικότερη οικονομικά από ό,τι θα συνέβαινε αν κάθε κράτος μέλος έπρεπε να δημιουργήσει το δικό του χωριστό πλαίσιο συνεργασίας σε διμερή ή πολυμερή βάση.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το πρόγραμμα έχει στόχο να **στηρίξει τις τελωνειακές αρχές** για την προστασία των δημοσιονομικών και οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών. Το πρόγραμμα **διευκολύνει το διοικητικό περιβάλλον** για τους διεθνείς εμπορικούς φορείς, μεταξύ άλλων, με την ψηφιοποίηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των εμπορικών φορέων και των τελωνείων. Επιπλέον, το πρόγραμμα **ενισχύει την ασφάλεια και την προστασία των πολιτών** και αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό των τελωνείων. Ο ρόλος του προγράμματος είναι βασικός για τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας της τελωνειακής ένωσης σε όλες τις πτυχές της, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ελκυστικότητας και της αξιοπιστίας της ΕΕ ως εμπορικού εταίρου σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

#### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Η υλοποίηση των στόχων του προγράμματος θα επιδιωχθεί μέσω συμβάσεων και επιδοτήσεων υπό άμεση διαχείριση για την ανάπτυξη διαλειτουργικών διευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων και κοινές ενέργειες. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος θα επιδιωχθεί περαιτέρω απλούστευση, με μεγιστοποίηση της χρήσης εφάπαξ ποσών και μοναδιαίων δαπανών στο πλαίσιο των επιδοτήσεων. Μέρος των μηχανισμών υλοποίησης

αυτού του προγράμματος θα αποτελέσει επίσης και η επιστροφή δαπανών των εμπειρογνομόνων.

Οι δραστηριότητες στον τελωνειακό τομέα θα απλουστευθούν περαιτέρω με δεδομένα που ανταλλάσσονται μεταξύ τελωνειακών αρχών βάσει της αρχής «μόνον άπαξ». Επιπλέον, οι υποδομές ασφαλούς δικτύου νέας γενιάς θα προσφέρουν βελτιωμένη ανταλλαγή δεδομένων και ασφαλέστερες υπηρεσίες.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το πρόγραμμα συνδέεται στενά με το πρόγραμμα **Fiscalis**, το πρόγραμμα **Περικλής** και το **πρόγραμμα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης** όσον αφορά τις δραστηριότητες, τον μηχανισμό υλοποίησης και τους στοχευόμενους δικαιούχους. Επίσης, το πρόγραμμα θα δημιουργήσει συνέργειες με το **πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη**, στο πλαίσιο του οποίου αναπτύσσονται γενικές λύσεις αρχιτεκτονικής και υποδομής ηλεκτρονικών συστημάτων, ώστε να καταστεί δυνατός ο περαιτέρω εξορθολογισμός και οι οικονομίες κλίμακας μεταξύ συστημάτων. Η συνεργασία μεταξύ των προγραμμάτων είναι ήδη πραγματικότητα, δηλαδή όσον αφορά την ανάπτυξη ορισμένων συστατικών στοιχείων ηλεκτρονικών συστημάτων. Το πρόγραμμα συνδέεται επίσης με το **Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων**, ειδικά με τη συνιστώσα του **εξοπλισμού τελωνειακών ελέγχων**, με την οποία θα βοηθηθούν τα εθνικά τελωνεία στην προμήθεια εξοπλισμού, καθώς και με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας. Τέλος, συμπληρωματικότητα υπάρχει επίσης με τον **Μηχανισμό τεχνικής υποστήριξης** για την παροχή βοήθειας με σκοπό τη βελτίωση της ικανότητας της τελωνειακής διοίκησης.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>950</b>



## ΔΙΑΣΤΗΜΑ

---

**Ευρωπαϊκό διαστημικό πρόγραμμα**


---

Το διαστημικό πρόγραμμα χρηματοδοτεί την ανάπτυξη και εκμετάλλευση **ευρωπαϊκών διαστημικών υποδομών** και συναφών υπηρεσιών.

## 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Οι διαστημικές υποδομές υποστηρίζουν υπηρεσίες που έχουν γίνει απαραίτητες στην καθημερινή ζωή των Ευρωπαίων πολιτών, κατά τη χρήση κινητών τηλεφώνων, την οδήγηση ή τον προσανατολισμό με σύστημα πλοήγησης, τις αεροπορικές μεταφορές ή την πλεύση στη θάλασσα. Βοηθούν επίσης να διασφαλιστεί η προστασία των ατόμων (για παράδειγμα με την καλύτερη αξιολόγηση των επιπτώσεων και τη διαχείριση των αντιδράσεων σε φυσικές καταστροφές), του περιβάλλοντος και των βασικών οικονομικών συστημάτων (μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, τραπεζικές συναλλαγές, ασφαλείς επικοινωνίες). Καθώς αναδύονται νέες διαστημικές τεχνολογίες και καινοτόμες υπηρεσίες, είναι ολοένα και πιο σημαντική η ύπαρξη κορυφαίων διαστημικών υποδομών.

Η χρηματοδότηση ενός δικτύου δορυφόρων και επιχειρησιακών διαστημικών προγραμμάτων υπερβαίνει τις οικονομικές και τεχνικές δυνατότητες οποιουδήποτε επιμέρους κράτους μέλους. Κάτι τέτοιο θα συνεπαγόταν επίσης σπατάλη πόρων και κατακερματισμό, εάν κάθε κράτος μέλος ανέπτυξε δικούς του εκτοξευτήρες, δορυφόρους ή κανονιστικά πρότυπα. Το διάστημα είναι ένας στρατηγικός τομέας και η ΕΕ πρέπει να διασφαλίσει την βιομηχανική υπεροχή και αυτονομία της για να παραμείνει ένας παγκόσμιος παράγοντας. Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναθέτει στην ΕΕ το καθήκον να καταστρώσει ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική, η οποία θα υποστηρίζεται από ένα ευρωπαϊκό διαστημικό πρόγραμμα.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το διαστημικό πρόγραμμα διασφαλίζει ότι η ΕΕ αξιοποιεί πλήρως το οικονομικό και κοινωνικό δυναμικό του διαστήματος:

- ▶ Εξασφαλίζει τη **συνέχεια των υφιστάμενων διαστημικών υποδομών και υπηρεσιών, καθώς και την ανάπτυξη νέων**. Η ΕΕ έχει τρεις εμβληματικές πρωτοβουλίες: το *Copernicus*, κορυφαίος πάροχος γεωσκόπησης· το *Galileo*, το ευρωπαϊκό παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης· το *EGNOS*, ένα σύστημα ενίσχυσης σημάτων για την παροχή υπηρεσιών πλοήγησης σε χρήστες αεροπορικών, θαλάσσιων και χερσαίων μέσων. Για να συνεχίσουν να παρέχονται δεδομένα και να αναπτυχθούν καινοτόμες υπηρεσίες, πρέπει να εκτοξευτούν νέοι δορυφόροι και να συντηρηθούν και να αναβαθμιστούν οι υποδομές εδάφους·
- ▶ Ανάπτυξη ενός **καινοτόμου ευρωπαϊκού διαστημικού τομέα ο οποίος θα είναι ανταγωνιστικός σε παγκόσμιο επίπεδο**. Το πρόγραμμα στηρίζει την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, τη διεθνοποίηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων όλων των τμημάτων της διαστημικής βιομηχανικής αξιακής αλυσίδας, από μια ισχυρή βιομηχανία κατασκευής δορυφόρων μέχρι έναν δυναμικό επόμενο σταδίου τομέα παροχής υπηρεσιών, καθώς και την εξασφάλιση της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ στο διάστημα. Ταυτόχρονα, ενθαρρύνει τη μεταφορά τεχνολογίας και τη γόνιμη τεχνολογική αλληλεπίδραση με μη διαστημικούς τομείς·

- ▶ Ενίσχυση της ικανότητας της ΕΕ να έχει **εγγυημένη πρόσβαση στο διάστημα και σε διαστημικές υπηρεσίες**. Η στρατηγική σημασία των διαστημικών ικανοτήτων είναι τόσο μεγάλη που η ΕΕ πρέπει να μετριάσει την εξάρτηση από εξωτερικούς παράγοντες για την κατασκευή, την εκτόξευση και τη λειτουργία δορυφόρων· πρέπει να διαφυλάξει την ελευθερία δράσης της και την αυτονομία της στη λήψη αποφάσεων. Το διαστημικό πρόγραμμα, ως εκ τούτου, στηρίζει τις καινοτόμες προσπάθειες της ΕΕ να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά της στον τομέα των εκτοξευτήρων και στον ευρύτερο τομέα του διαστήματος, και εξασφαλίζει καλύτερη προστασία και παρακολούθηση των δορυφόρων στο διάστημα (Επιτήρηση και παρακολούθηση του διαστήματος, Επαγρύπνηση για την κατάσταση στο διάστημα) και ασφαλείς δορυφορικές επικοινωνίες για την ΕΕ και τις εθνικές δημόσιες αρχές.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το διαστημικό πρόγραμμα θα υλοποιηθεί ως επί το πλείστον μέσω δημόσιων συμβάσεων. Ορισμένες ειδικές δραστηριότητες θα ανατεθούν σε οργανισμούς και διεθνείς φορείς, ιδίως στον Οργανισμό του Ευρωπαϊκού GNSS (GSA) και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος. Θα εξεταστούν επίσης, κατά περίπτωση, πρόσθετοι μηχανισμοί εφαρμογής, όπως συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και συμπράξεις μεταξύ δημόσιων φορέων.

Το μελλοντικό πρόγραμμα θα ενοποιήσει όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το διάστημα σε έναν ενιαίο κανονισμό. Η προσαρμογή αυτή θα εξασφαλίσει μεγαλύτερη συνέπεια, προβολή και δημοσιονομική ευελιξία. Ο εξορθολογισμός αυτός αποσκοπεί στην αύξηση της αποδοτικότητας, η οποία εντέλει θα χρησιμεύσει στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών με άξονα το διάστημα.

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το διαστημικό πρόγραμμα θα λειτουργήσει ως καταλύτης για διάφορες πολιτικές της ΕΕ. Θα βελτιώσει την παρακολούθηση των φυσικών πόρων, της κλιματικής αλλαγής και των μεταναστευτικών οδών. Θα στηρίζει την ανάπτυξη έξυπνων και βιώσιμων λύσεων στον τομέα των μεταφορών και της γεωργίας ακριβείας. Θα συμβάλει σε μια ασφαλέστερη Ένωση. Το πρόγραμμα θα δημιουργήσει επιχειρηματικές ευκαιρίες, και έτσι θα τονώσει τη συνολική απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις στην ΕΕ. Προς στήριξη της συμφωνίας του Παρισιού για το κλίμα, μια ανεξάρτητη ικανότητα παρακολούθησης και επαλήθευσης των παγκόσμιων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα θα δώσει τη δυνατότητα στην Ευρώπη να αναλάβει ηγετικό ρόλο σε παγκόσμιο επίπεδο στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και στην ανάπτυξη μιας πράσινης και βιώσιμης οικονομίας. Θα εξασφαλιστούν συνέργειες και συμπληρωματικότητα με το πρόγραμμα **Ορίζων Ευρώπη**, ιδίως όσον αφορά δράσεις έρευνας και καινοτομίας που σχετίζονται με το διάστημα. Τέλος, το διαστημικό πρόγραμμα θα συμβάλει επίσης στην υλοποίηση προτεραιοτήτων ασφάλειας και άμυνας, δεδομένου ότι οι διαστημικές ικανότητες είναι εκ φύσεως «διπλής χρήσης» (δηλαδή προσφέρονται για χρήση τόσο από στρατιωτικούς όσο και από μη στρατιωτικούς πελάτες).

### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

---

Ποσά σε τρέχουσες τιμές

σε εκατ. EUR

---

**Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027**

**16 000**





## ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΣΥΝΟΧΗ

### Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής στηρίζουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συμβάλλουν στη μείωση των ανισοτήτων που εξακολουθούν να υφίστανται μεταξύ των ευρωπαϊκών περιφερειών και χωρών. Ειδικότερα, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης συμβάλλει στη διαρθρωτική προσαρμογή και στην οικονομική μετάβαση, ενώ το Ταμείο Συνοχής εστιάζει σε επενδύσεις σε υποδομές για το περιβάλλον και τις μεταφορές. Από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, αποτελούν τις πηγές χρηματοδότησης για την πολιτική συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

**Οι οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες ποικίλλουν σημαντικά μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ και παρεμποδίζουν την αρμονική ανάπτυξη της Ένωσης.** Βάσει του άρθρου 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ένωση αποσκοπεί στη μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά το επίπεδο ανάπτυξης μεταξύ των περιφερειών και στηρίζει την ανάπτυξη των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών. Η πολιτική συνοχής αποτελεί έκφραση αλληλεγγύης μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, και **κύρια επενδυτική πολιτική** της ΕΕ. Η ενίσχυση της οικονομικής σύγκλισης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής ενισχύει την ενιαία αγορά και δημιουργεί ευκαιρίες για τους εργαζόμενους, τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ένωση. Σε μια Ευρώπη όπου οι περισσότεροι και οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες είναι άνισα κατανομημένες μεταξύ των χωρών, οι πολιτικές που στοχεύουν στη μείωση των ανισοτήτων αυτών πρέπει να οργανώνονται σε επίπεδο υψηλότερο από το εθνικό.

Η πολιτική συνοχής στηρίζει την οικονομική προσαρμογή των κρατών μελών. Διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην άμβλυνση των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών διαταραχών, σταθεροποιώντας τις δημόσιες επενδύσεις σε περιόδους δημοσιονομικής εξυγίανσης.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής στηρίζουν την ανάπτυξη, συγχρηματοδοτώντας επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία· στην κλιματική αλλαγή και στο περιβάλλον· στην επιχειρηματική στήριξη των μικρών επιχειρήσεων· σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος· σε υποδομές τηλεπικοινωνιών, ενέργειας και μεταφορών· σε υποδομές υγείας, εκπαίδευσης, πολιτισμού και σε κοινωνικές υποδομές· στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και στα έξυπνα χωριά. Υπάρχουν ενδείξεις ότι, χωρίς τα δύο αυτά Ταμεία, οι επενδύσεις θα πραγματοποιούνταν μόνο σε πολύ περιορισμένο βαθμό, ακόμη και στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες με τη μεγαλύτερη ανάπτυξη. Επιπλέον, δεν θα επωφελούνταν από το πλαίσιο που έχει τεθεί σε εφαρμογή για τα Ταμεία, συμπεριλαμβανομένου του **πολυετούς προγραμματισμού**, της αρχής της **εταιρικότητας** και της καθιέρωσης **στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης**.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης παρέχει επίσης χρηματοδότηση για ένα στοιχείο ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας μεγάλης προβολής — τα προγράμματα **INTERREG**, τα οποία στηρίζουν τη **διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία** στην Ευρώπη και δίνουν στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες τη δυνατότητα να συνεργαστούν σε διασυνοριακό επίπεδο για να αντιμετωπίσουν κοινές προκλήσεις.

Για περισσότερα από 20 χρόνια, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης χορήγησε επίσης ειδική χρηματοδότηση για διασυνοριακά προγράμματα που στηρίζουν την ειρήνη και τη συμφιλίωση **στη Βόρεια Ιρλανδία και στη μεθοριακή περιοχή της Ιρλανδίας**. Η Επιτροπή προτίθεται να προτείνει τη συνέχιση των εν λόγω προγραμμάτων, με βάση τις υφιστάμενες διαχειριστικές τους δομές.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Κατά την περίοδο 2021-2027, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να μειώσουν τις οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές ανισότητες τους χάρη σε παρεμβάσεις επικεντρωμένες σε πέντε στόχους:

- ▶ **Μια εξυπνότερη Ευρώπη:** για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας, του ψηφιακού μετασχηματισμού, της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας (συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς και των κοινωνικών επιχειρήσεων), και την ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της βιομηχανικής προσαρμογής στις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, της κυκλικής οικονομίας και της κλιματικής αλλαγής·
- ▶ **Μια πιο πράσινη Ευρώπη χωρίς ανθρακούχες εκπομπές: δίκαιη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας,** για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης· για τη στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών· για την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· για τη στήριξη της καινοτόμου χρήσης των τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, για τη στήριξη πράσινων και μπλε επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων στη βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων, για τη στήριξη της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό των επιπτώσεών της·
- ▶ **Μια πιο συνδεδεμένη Ευρώπη: κινητικότητα, ενέργεια και περιφερειακή συνδεσιμότητα ΤΠΕ** για την ανάπτυξη περιφερειακών δικτύων και συστημάτων για την προώθηση των βιώσιμων μεταφορών, των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και της ψηφιακής πρόσβασης υψηλών ταχυτήτων με στόχο την ενίσχυση της περιφερειακής, τοπικής και διασυνοριακής συνδεσιμότητας, μεταξύ άλλων και στον τομέα της ασφάλειας·
- ▶ **Μια πιο κοινωνική Ευρώπη: εφαρμογή των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων,** ειδικότερα μέσω υποδομών διά βίου μάθησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και υγειονομικών, πολιτισμικών και κοινωνικών υποδομών·
- ▶ **Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της: βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη,** μέσω τοπικών πρωτοβουλιών για την προώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης και της κοινωνικοοικονομικής, τοπικής ανάπτυξης των αστικών, των αγροτικών και των παράκτιων περιοχών.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Τα ταμεία υλοποιούνται μέσω εταιρικών σχέσεων με τα κράτη μέλη και τις περιφέρειές τους στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης. Οι εν λόγω εταιρικές σχέσεις κινητοποιούν σε μεγάλο βαθμό τους εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς φορείς, καθώς και την κοινωνία των πολιτών. Έτσι εξασφαλίζεται ο ενστερνισμός στόχων και επιτευγμάτων και η Ευρώπη έρχεται πιο κοντά στους πολίτες της. Οι εταιρικές σχέσεις συμβάλλουν επίσης στην ενίσχυση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων.

Βασικό στοιχείο των προτεινόμενων νέων κανονισμών θα είναι μια **απλουστευμένη και αποτελεσματικότερη προσέγγιση όσον αφορά την παράδοση των έργων**, με τις ακόλουθες αλλαγές από το 2021:

- ▶ μειωμένος διοικητικός φόρτος μέσω συνεργειών και ευθυγράμμισης των εκτελεστικών κανόνων στα διάφορα ταμεία, αυξημένη αμοιβαία στήριξη σε ελέγχους και δυνατότητα ανανέωσης των υφιστάμενων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου·
- ▶ διαφοροποιημένη υλοποίηση μέσω ελαφρύτερων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου για τα προγράμματα με καλό ιστορικό επιδόσεων·
- ▶ ευελιξία με τη μορφή ενδιάμεσης επανεξέτασης για την προσαρμογή, εφόσον απαιτείται, των προτεραιοτήτων των τελευταίων ετών προγραμματισμού, ώστε να ληφθούν υπόψη νέες προτεραιότητες, να γίνει απολογισμός της προόδου όσον αφορά την καθοδήγηση που σχετίζεται με τις επενδύσεις και διατυπώνεται παράλληλα με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις και επιδόσεις·
- ▶ αυξημένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων, μεταξύ άλλων μέσω προαιρετικής συμμετοχής στο νέο ταμείο InvestEU·
- ▶ εστίαση στα αποτελέσματα και όχι στις δαπάνες.

Η μεγαλύτερη εθνική συγχρηματοδότηση θα συμβάλει στην αύξηση του ενστερνισμού στην πράξη, καθώς και του αντίκτυπου της πολιτικής.

Θα επιτευχθεί μια πιο σταθερή και προβλέψιμη κατανομή πληρωμών κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των αναλήψεων υποχρεώσεων που εκκρεμούν από την περίοδο 2014-2020, το ποσοστό της προχρηματοδότησης θα είναι μειωμένο. Η επαναφορά του κανόνα  $n + 2$  θα οδηγήσει επίσης σε καλύτερη δημοσιονομική διαχείριση και ταχύτερη έναρξη της περιόδου προγραμματισμού.

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της πολιτικής για τη συνοχή, οι υλικές επενδύσεις πρέπει να συνοδεύονται από ήπια μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού. Για τον σκοπό αυτό, τα προγράμματα είναι δυνατόν να συνδυάζουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και από το Ταμείο Συνοχής.

Κύριο κριτήριο για την κατανομή κονδυλίων θα παραμείνει το σχετικό κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο εισόδημα, ενώ θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη άλλοι παράγοντες, όπως η ανεργία, η κλιματική αλλαγή και η υποδοχή/ένταξη των μεταναστών.

#### **4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**

Θα υπάρξουν κοινοί κανόνες για όλα τα κονδύλια επιμερισμένης διαχείρισης (κανονισμός περί κοινών διατάξεων), οι οποίοι θα αφορούν τα ακόλουθα ταμεία: το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης**, το **Ταμείο Συνοχής**, το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+**, το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης**, το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας**, το **Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης**, το **Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας** και το **Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων**. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί σύγκλιση των κανόνων, η οποία θα ενισχύσει τη συνοχή και τις συνέργειες μεταξύ αυτών των ταμείων.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής θα ευθυγραμμιστούν καλύτερα με το **Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των**

**οικονομικών πολιτικών**, γεγονός που θα ενισχύσει την περιφερειακή του διάσταση. Η λεπτομερής ανάλυση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου θα αποτελέσει τη βάση για τον προγραμματισμό των κονδυλίων κατά την έναρξη και κατά το ήμισυ της επόμενης περιόδου. Το στοιχείο αυτό θα χρησιμεύσει ως χάρτης πορείας για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των κονδυλίων σε βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη προοπτική. Θα διατηρηθεί ένα σύστημα εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων και μακροοικονομικής αιρεσιμότητας. Μέσω της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη (μέσω των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων) θα εξασφαλίσουν τον συντονισμό και τη συμπληρωματικότητα της χρηματοδότησης μεταξύ των ταμείων της πολιτικής για τη συνοχή και του νέου προγράμματος στήριξης των μεταρρυθμίσεων όσον αφορά τη στήριξη των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Θα αυξηθεί η εστίαση της πολιτικής συνοχής στην καινοτομία. Η συμπληρωματικότητα με τα προγράμματα **Erasmus+** και **Ορίζων Ευρώπη** θα ενισχυθεί επίσης μέσω της εναρμόνισης των σχετικών κανόνων, της ενίσχυσης μηχανισμών «σφραγίδας αριστείας» και ειδικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας. Θα συνεχιστεί η περαιτέρω ανάπτυξη της έννοιας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.

**Τα έργα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών** θα εξακολουθήσουν να χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής μέσω τόσο επιμερισμένης όσο και άμεσης διαχείρισης στο πλαίσιο του **μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»**. Για τον σκοπό αυτό, 11 δισ. EUR του Ταμείου Συνοχής θα μεταφερθούν στον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Θα δημιουργηθούν συνέργειες με το πρόγραμμα LIFE για τη δράση για το περιβάλλον και το κλίμα, ιδίως μέσω των στρατηγικών ολοκληρωμένων έργων LIFE, για να βελτιστοποιηθεί η απορρόφηση κονδυλίων στήριξης περιβαλλοντικών επενδύσεων.

**Σε ό,τι αφορά τις προκλήσεις που σχετίζονται με τη μετανάστευση**, όλα τα ταμεία της πολιτικής για τη συνοχή θα αντιμετωπίσουν μακροπρόθεσμες ανάγκες που συνδέονται με την ένταξη, ενώ το **ταμείο ασύλου και μετανάστευσης** θα εστιάζει σε βραχυπρόθεσμες ανάγκες.

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>273 000</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.</b>	<b>226 308</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση</b>	215 172
<b>Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία</b>	9 500
<b>Εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και αραιοκατοικημένες περιοχές</b>	1 637
<b>Ταμείο Συνοχής</b>	<b>46 692</b>
<b>εκ των οποίων συνεισφορά στον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» Μεταφορές</b>	11 285

Σημείωση: το άθροισμα των επιμέρους ποσών εμφανίζει απόκλιση λόγω στρογγυλοποιήσεων.



### Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας

Το πρόγραμμα θέτει ως στόχο να διευκολύνει την επανένωση της Κύπρου με την ενθάρρυνση της οικονομικής ανάπτυξης της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η ΕΕ βρίσκεται σε μοναδική θέση να παρέχει πολιτική και οικονομική στήριξη για την επανένωση της νήσου. Κατά την προσχώρηση της Κύπρου στην ΕΕ το 2004, η ΕΕ εξέφρασε την αταλάντευτη βούλησή της «να θέσει τέρμα στην απομόνωση της τουρκοκυπριακής κοινότητας και να διευκολύνει την επανένωση της Κύπρου ενθαρρύνοντας την οικονομική ανάπτυξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας». Ως εκ τούτου, παράλληλα με τη στήριξη των διαπραγματεύσεων για μια συνολική διευθέτηση του κυπριακού ζητήματος, παρέχει στήριξη μέσω ενιαίου προγράμματος βοήθειας της ΕΕ για την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το πρόγραμμα θέτει ως στόχο να διευκολύνει την επανένωση της Κύπρου προάγοντας την οικονομική ανάπτυξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στην οικονομική ολοκλήρωση της νήσου, τη βελτίωση των επαφών των δύο κοινοτήτων μεταξύ τους και με την ΕΕ, και την προετοιμασία για το κεκτημένο της ΕΕ. Με το πρόγραμμα επιδιώκονται πέντε συγκεκριμένοι στόχοι: α) ανάπτυξη και αποκατάσταση των υποδομών· β) προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης· γ) ενθάρρυνση της συμφιλίωσης, μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης και στήριξη της κοινωνίας των πολιτών· δ) προσέγγιση της τουρκοκυπριακής κοινότητας με την ΕΕ· και ε) προετοιμασία της τουρκοκυπριακής κοινότητας για τη μεταφορά και την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ μετά από τη συνολική διευθέτηση του Κυπριακού προβλήματος.

#### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα υλοποιείται άμεσα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ορισμένα έργα υλοποιούνται υπό έμμεση διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς ή οργανισμούς των κρατών μελών.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Λόγω της ειδικής κατάστασης της τουρκοκυπριακής κοινότητας, αυτό είναι ένα αυτόνομο πρόγραμμα της ΕΕ χωρίς συνδέσμους με άλλα μέσα· ωστόσο επιδιώκει τον συντονισμό με άλλους χορηγούς βοήθειας, όπου αυτό είναι δυνατόν.

**5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>240</b>



## Πρόγραμμα στήριξης των μεταρρυθμίσεων

Το πρόγραμμα στήριξης των μεταρρυθμίσεων έχει ως στόχο να υποστηρίξει την εφαρμογή **διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στα κράτη μέλη**. Η πραγματοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων είναι ζωτικής σημασίας για τον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών οικονομιών, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την επίτευξη μεγαλύτερης σύγκλισης στο πλαίσιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Το **πρόγραμμα στήριξης των μεταρρυθμίσεων** συμβάλλει στην αναβάθμιση της συνοχής και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας, στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας και στη στήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας, επενδύσεων και οικονομικής μεγέθυνσης. Έτσι, ενισχύει τις κοινωνικές οικονομικές δομές στην ΕΕ και επιταχύνει την οικονομική και κοινωνική σύγκλιση μεταξύ των κρατών μελών. Προς τούτο, το πρόγραμμα θα παράσχει τόσο τεχνική όσο και χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων αυτών.

Ενώ η εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών παραμένει εθνική αρμοδιότητα, τα χρόνια της κρίσης έδειξαν ότι, λόγω των ισχυρών δεσμών μεταξύ των οικονομιών των κρατών μελών, και ιδιαίτερα εκείνων που μοιράζονται το ίδιο νόμισμα, οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες σε ένα κράτος μέλος έχουν σημασία για τα άλλα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να αποτελούν αμιγώς εθνικό ζήτημα. Ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής έχει ενισχυθεί σε επίπεδο ΕΕ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, μεταξύ άλλων για να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στις προτεραιότητες της ζώνης του ευρώ, αλλά η εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων είναι άνιση μεταξύ των κρατών μελών. Το παρόν πρόγραμμα θα παράσχει πρόσθετη στήριξη για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Με αυτό τον τρόπο, θα συμβάλει στις οικονομικές και κοινωνικές επιδόσεις και στην ανθεκτικότητα των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, οι επιπτώσεις του θα γίνουν αισθητές όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο, αλλά θα έχει επίσης θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις για την Ένωση στο σύνολό της.

Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων των εθνικών μεταρρυθμίσεων που έχουν διαρθρωτικό χαρακτήρα. Επίσης, θα επιτρέψει την επίτευξη οικονομιών κλίμακας και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν συχνά παρόμοιες προκλήσεις και πρακτικούς περιορισμούς που συνδέονται με την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων. Το πρόγραμμα θα επιτρέψει την καθιέρωση ενός πανευρωπαϊκού δικτύου εμπειρογνώστας, το οποίο θα μπορούν να αξιοποιούν όλα τα κράτη μέλη. Θα προαγάγει την αμοιβαία εμπιστοσύνη και την περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Το πρόγραμμα προβλέπει συμπληρωματικότητα και συνέργειες με άλλα προγράμματα και πολιτικές της Ένωσης σε περιφερειακό, εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο, κυρίως συμπληρώνοντας τις κατευθύνσεις πολιτικής που παρέχονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το πρόγραμμα έχει ως στόχο να προαγάγει και να στηρίξει την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στα κράτη μέλη. Στόχος είναι ο εκσυγχρονισμός των ευρωπαϊκών

οικονομιών, η ενίσχυση της ανθεκτικότητας και η προώθηση της μεγαλύτερης σύγκλισης εντός της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης, μέσω της αύξησης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας και τη στήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας, επενδύσεων και οικονομικής μεγέθυνσης. Η διασφάλιση ανθεκτικών οικονομικών και κοινωνικών δομών είναι ιδιαίτερα σημαντική για χώρες που μοιράζονται το ενιαίο νόμισμα και για τα κράτη μέλη που βρίσκονται σε πορεία προσχώρησης στο ευρώ, ώστε να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβασή τους και τη συμμετοχή τους στη ζώνη του ευρώ.

Το πρόγραμμα επιδιώκει να στηρίξει ένα ευρύ φάσμα μεταρρυθμίσεων, ιδίως εκείνων που επισημάνθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής. Ειδικότερα, θα αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που επισημαίνονται στις ειδικά ανά χώρα συστάσεις. Εστιάζει σε εκείνες τις μεταρρυθμίσεις που μπορούν να συμβάλουν περισσότερο στην ανθεκτικότητα των οικονομιών των κρατών μελών και έχουν θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη. Σε αυτές περιλαμβάνονται μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και εργασίας, φορολογικές μεταρρυθμίσεις, η ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών, οι μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και μεταρρυθμίσεις στη δημόσια διοίκηση.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα αποτελείται από τρία ξεχωριστά αλλά συμπληρωματικά μέσα:

- ▶ Το **εργαλείο υλοποίησης μεταρρυθμίσεων** θα παράσχει οικονομική στήριξη στα κράτη μέλη για την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής. Θα χορηγείται στο πλαίσιο άμεσης διαχείρισης. Θα παρέχει χρηματική συνεισφορά σε κράτος μέλος κατά την εφαρμογή μεταρρυθμιστικών δεσμεύσεων που έχουν συμφωνηθεί με την Επιτροπή. Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να προτείνονται σε εθελοντική βάση από τα κράτη μέλη με βάση τις προκλήσεις που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Τέτοιου είδους μεταρρυθμίσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν υπερβολικές ανισορροπίες. Τα κράτη μέλη θα παρέχουν ένα λεπτομερές σύνολο μέτρων, ορόσημα υλοποίησης και χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση που δεν θα υπερβαίνει τα τρία έτη. Μετά από διάλογο μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με εκτελεστική πράξη που καθορίζει τις μεταρρυθμιστικές δεσμεύσεις (συμπεριλαμβανομένων των οροσήμων, των στόχων και του χρονοδιαγράμματος) που πρέπει να εφαρμοστούν από το κράτος μέλος καθώς και τη διαθέσιμη χρηματική συνεισφορά. Τα κράτη μέλη θα υποβάλλουν εκθέσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου σχετικά με την πρόοδο που επιτυγχάνεται χάρη στο εθνικό μεταρρυθμιστικό πρόγραμμά τους.
- ▶ Ο **μηχανισμός σύγκλισης** θα παρέχει ειδική χρηματοδοτική και τεχνική υποστήριξη στα κράτη μέλη που επιθυμούν να υιοθετήσουν το ευρώ και τα οποία έχουν κάνει εμφανή βήματα προς την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Το εργαλείο έχει ως στόχο να στηρίξει την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων που έχουν ως στόχο την προετοιμασία για την επιτυχή συμμετοχή στη ζώνη του ευρώ. Τα αιτήματα για τεχνική υποστήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέσου θα διέπονται από τους ίδιους κανόνες με τον μηχανισμό τεχνικής υποστήριξης. Οι προτάσεις μεταρρυθμιστικών δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί από τα κράτη μέλη προκειμένου να λάβουν χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού σύγκλισης θα ακολουθούν τους ίδιους κανόνες με αυτούς που ισχύουν για το εργαλείο



υλοποίησης μεταρρυθμίσεων. Εάν έως το τέλος του 2023 ένα επιλέξιμο κράτος μέλος δεν πραγματοποιήσει τα αναγκαία βήματα για να ζητήσει στήριξη από τον μηχανισμό σύγκλισης, τα κονδύλια που προβλέπονται για τον μηχανισμό σύγκλισης θα μεταφερθούν στο εργαλείο υλοποίησης μεταρρυθμίσεων.

- ▶ Ο **μηχανισμός τεχνικής υποστήριξης** θα διαδεχθεί το υφιστάμενο πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να παρέχει, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, προσαρμοσμένη τεχνική υποστήριξη για την εφαρμογή θεσμικών, διοικητικών και αναπτυξιακού χαρακτήρα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Ο μηχανισμός έχει ως στόχο να παρέχει έμπρακτη στήριξη επί τόπου και να συνοδεύσει ολόκληρη τη μεταρρυθμιστική διαδικασία και/ή στάδια ή φάσεις αυτής. Η στήριξη παρέχεται απευθείας μέσω της εσωτερικής εμπειρογνώσιας της Επιτροπής ή από κοινού με άλλους παρόχους τεχνικής υποστήριξης. Ανάλογα με το έργο, στους παρόχους αυτούς θα μπορούσαν να συγκαταλέγονται εμπειρογνώμονες από εθνικές διοικήσεις, διεθνείς οργανισμούς, ιδιωτικές εταιρείες και εταιρείες συμβούλων, καθώς και εμπειρογνώμονες από τον ιδιωτικό τομέα. Η υποστήριξη στα κράτη μέλη παρέχεται με συντονισμένο τρόπο μεταξύ των τομέων πολιτικής και με ενιαία προσέγγιση σε όλους τους τομείς, με παράλληλη διατήρηση της οπτικής του κράτους μέλους.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το πρόγραμμα θα συμπληρώσει αποτελεσματικά τον ισχυρότερο σύνδεσμο ανάμεσα στην **πολιτική συνοχής** και το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Μαζί με άλλα νέα μέσα, όπως η **Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων**, το πρόγραμμα θα αποτελεί μέρος μιας συνολικής προσέγγισης για τη δημιουργία ενός εκσυγχρονισμένου πλαισίου της ΕΕ που θα στηρίζει μια σταθερή Ευρωπαϊκή Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>25 000</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Εργαλείο υλοποίησης μεταρρυθμίσεων</b>	22 000
<b>Μηχανισμός σύγκλισης</b>	2 160
<b>Μηχανισμός τεχνικής υποστήριξης</b>	840



## Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων θα βοηθήσει στον μετριασμό των επιπτώσεων των ασύμμετρων διαταραχών και στην αποτροπή του κινδύνου αρνητικών δευτερογενών επιπτώσεων σε άλλα κράτη μέλη.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η εμπάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης αποτελεί κοινή προτεραιότητα. Απαιτεί αποφασιστικές δράσεις εκ μέρους των κρατών μελών αλλά μπορεί επίσης να υποστηριχθεί μέσω επαρκούς στήριξης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και μέσων συντονισμού των πολιτικών.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ προωθούσε ανέκαθεν την κοινωνική και οικονομική σύγκλιση προς τα πάνω. Κατά τα τελευταία έτη, αυξήθηκε επίσης η δανειοδοτική ικανότητα που είναι διαθέσιμη σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να ανταποκρίνεται σε ακραίες περιστάσεις. Ωστόσο, μέχρι σήμερα η μακροοικονομική στήριξη σε καταστάσεις κρίσης υπήρξε μια περιορισμένη αλλά χρήσιμη αρμοδιότητα του προϋπολογισμού της ΕΕ, συμπεριλαμβάνοντας για παράδειγμα τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης, το μέσο Στήριξης του Ισοζυγίου Πληρωμών, ενώ η χρησιμοποίηση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες είχε σταθεροποιητική επίδραση.

Κάθε χώρα είναι διαφορετική, το μέγεθος και η δομή της οικονομίας είναι σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την πιθανότητα έκθεσης σε διαταραχές. Ωστόσο, η κρίση κατέδειξε τους περιορισμούς των μέσων που είχαν στη διάθεσή τους τα μεμονωμένα κράτη μέλη για να απορροφήσουν τις επιπτώσεις μεγάλων ασύμμετρων διαταραχών, με ορισμένα τελικά να χάνουν την πρόσβαση στις αγορές για τη χρηματοδότησή τους. Σε πολλές περιπτώσεις, το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα παρατεταμένη ύφεση και αρνητικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη. Αυτό οφείλεται στην έντονη αλληλεξάρτηση των οικονομιών στη ζώνη του ευρώ και —σε μικρότερο βαθμό— στην ΕΕ. Η πρόληψη αυτών των αρνητικών δευτερογενών επιπτώσεων με ένα νέο εργαλείο σε επίπεδο ζώνης του ευρώ θα έχει, επομένως, σαφές όφελος και προστιθέμενη αξία για την ΕΕ στο σύνολό της.

Οι ιδιαιτερότητες αυτής της νέας Ευρωπαϊκής Λειτουργίας Σταθεροποίησης Επενδύσεων απαιτούν τη σαφή εστίαση στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, αλλά θα πρέπει να υπάρχουν τρόποι για να συμμετάσχουν και άλλες χώρες. Το νέο μέσο συμπληρώνει τον σταθεροποιητικό ρόλο που διαδραματίζουν οι εθνικοί προϋπολογισμοί σε περίπτωση μεγάλων ασύμμετρων διαταραχών. Με δεδομένο τον κεντρικό τους ρόλο στην οικονομία, οι εθνικοί προϋπολογισμοί θα συνεχίσουν να αποτελούν το κύριο μέσο δημοσιονομικής πολιτικής που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη ώστε να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα κράτη μέλη πρέπει να εξακολουθήσουν να συσσωρεύουν και να διατηρούν επαρκή δημοσιονομικά αποθέματα, ιδίως σε περιόδους οικονομικής ευημερίας, όπως προβλέπεται στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, καθώς και να προσαρμόσουν τις οικονομικές πολιτικές ώστε να προλαμβάνεται η εμφάνιση μακροοικονομικών ανισορροπιών. Σε περίπτωση ύφεσης, τα κράτη μέλη θα κάνουν πρώτα χρήση των εθνικών τους αυτόματων σταθεροποιητών και μέτρων δημοσιονομικής πολιτικής κατά διακριτική ευχέρεια βάσει του Συμφώνου. Μόνο σε

περίπτωση που τα εν λόγω αποθέματα ασφαλείας και οι σταθεροποιητές δεν επαρκούν, θα πρέπει να ενεργοποιείται η Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε περιπτώσεις μεγάλων ασύμμετρων διαταραχών.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Η Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων αποσκοπεί στην παροχή πόρων σε κράτος μέλος που πλήττεται από διαταραχές. Αυτό θα έχει πιθανές επιπτώσεις στην κατάσταση του ελλείμματος/χρέους του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Η Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων θα είναι διακριτή αλλά θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς υφιστάμενα μέσα από την εργαλειοθήκη της ΕΕ στον τομέα των δημόσιων οικονομικών. Η πρόσβαση στην Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων θα υπόκειται σε αυστηρά κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία θα πρέπει να συμβάλλουν στη χρηστή δημοσιονομική και οικονομική πολιτική και να ελαχιστοποιούν τον ηθικό κίνδυνο.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων συμβάλλει στη στήριξη και στη διατήρηση των εθνικών επιπέδων επενδύσεων. Οι επενδύσεις είναι συχνά η πρώτη δαπάνη που περικόπτεται από τους εθνικούς προϋπολογισμούς σε δύσκολες περιόδους, με επιβλαβείς επιπτώσεις για την μακροπρόθεσμη παραγωγικότητα και ανάπτυξη.

Η Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων θα συνδυάζει δάνεια αντιστήριξης με ευνοϊκούς όρους ύψους έως 30 δισ. EUR από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, σε συνδυασμό με μια συνιστώσα επιδοτήσεων για την κάλυψη του κόστους των τόκων. Με την πάροδο του χρόνου προβλέπεται να αναπτυχθούν δύο επιπλέον σκέλη με τη μορφή ενός ενδεχόμενου ρόλου για τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας ή για ένα μελλοντικό Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο και ενός προαιρετικού μηχανισμού ασφάλισης που θα συσταθεί από τα κράτη μέλη. Η συνιστώσα επιδοτήσεων της Ευρωπαϊκής Λειτουργίας Σταθεροποίησης Επενδύσεων θα χρηματοδοτείται από συνεισφορές των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ που θα ισοδυναμούν με το μερίδιο νομισματικού εισοδήματος (έσοδα από τη νομισματοκοπή). Τα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ που επιθυμούν να συμμετάσχουν στην Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων θα συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση σύμφωνα με την κλίδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η πρόσβαση στην Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων υπόκειται σε κριτήρια επιλεξιμότητας και σε συμφωνημένο μηχανισμό για την ενεργοποίησή της. Μόνο τα κράτη μέλη που συμμορφώνονται με το οικονομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο εποπτείας της ΕΕ κατά τη διάρκεια της περιόδου που προηγείται των μεγάλων ασύμμετρων διαταραχών είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση. Με τον τρόπο αυτό, θα αποφεύγονται οι ηθικοί κίνδυνοι και θα δημιουργηθεί πρόσθετο κίνητρο για συμμόρφωση με υγιείς δημοσιονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές. Η λειτουργία θα ενεργοποιείται αυτόματα και γρήγορα, βάσει προκαθορισμένων παραμέτρων.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Η Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων είναι διακριτή αλλά λειτουργεί συμπληρωματικά προς υφιστάμενα μέσα από την εργαλειοθήκη της ΕΕ στον τομέα των δημόσιων οικονομικών. Αναμένεται να καλύψει το κενό μεταξύ, αφενός, των υφιστάμενων μέσων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για θέσεις εργασίας, ανάπτυξη και επενδύσεις και, αφετέρου, της χρηματοδοτικής συνδρομής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας ή του μελλοντικού Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου σε ακραίες περιπτώσεις.

Μαζί με άλλα νέα μέσα, όπως το **Πρόγραμμα Στήριξης των Μεταρρυθμίσεων**, η Λειτουργία Σταθεροποίησης θα αποτελεί μέρος μιας συνολικής προσέγγισης για τη δημιουργία ενός εκσυγχρονισμένου πλαισίου της ΕΕ που θα στηρίζει μια σταθερή Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟ

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Επιδότηση επιτοκίου</b>	<b>600*</b>

\* Η επιδότηση επιτοκίου θα χρηματοδοτείται από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό που θα προέλθουν από συνεισφορές των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ οι οποίες θα ισοδυναμούν με το μερίδιο νομισματικού εισοδήματος (έσοδα από τη νομισματοκοπή).



## Περικλής - προστασία από την παραχάραξη του ευρώ

Το πρόγραμμα της ΕΕ με την ονομασία Περικλής έχει ως στόχο την **προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και κιβδηλεία και τη σχετική απάτη** εντός και εκτός της ΕΕ.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η προστασία του ευρώ είναι ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και πρέπει, εξ ορισμού, να διασφαλίζεται σε επίπεδο ΕΕ. Η προστασία του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος ως δημόσιου αγαθού έχει σαφή **διακρατική διάσταση** και ως εκ τούτου υπερβαίνει το ενδιαφέρον και την αρμοδιότητα των επιμέρους κρατών μελών. Δεδομένης της διασυνοριακής κυκλοφορίας του ευρώ και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος της παραχάραξης και κιβδηλείας του ευρώ, τα εθνικά πλαίσια προστασίας πρέπει να συμπληρωθούν, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιογενής διεθνής συνεργασία και να αντιμετωπιστούν οι αναδυόμενοι διεθνείς κίνδυνοι. Το πρόγραμμα προάγει τη **διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία** τόσο εντός της ΕΕ όσο και **σε διεθνές επίπεδο** για την εξασφάλιση της παγκόσμιας προστασίας του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία. Επικεντρώνεται ιδίως στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων αναδυόμενων απειλών, όπως το βαθύ/σκοτεινό διαδίκτυο, όσο και στη σχέση με συγκεκριμένους **εξωτερικούς εταίρους**, όπως με τον διάλογο με τις αρχές καταστολής της παραχάραξης και κιβδηλείας, καθώς και στη στήριξη δραστηριοτήτων προστασίας του ευρώ σε χώρες που φιλοξενούν κέντρα παραχάραξης και κιβδηλείας του ευρώ. Σε αυτή την κατηγορία των διακρατικών θεμάτων εμπίπτει επίσης η έρευνα σχετικά με τα καινοτόμα χαρακτηριστικά ασφαλείας των κερμάτων ευρώ δεύτερης γενιάς.

### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Με βάση τους πυλώνες της πρόληψης, της καταστολής και της συνεργασίας, το πρόγραμμα Περικλής αποσκοπεί στην ενίσχυση της **δημιουργίας ικανοτήτων** και στην υποστήριξη των **ανταλλαγών**, της **συνδρομής** και της **κατάρτισης** για την προστασία των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων ευρώ από την παραποίηση/κιβδηλεία εντός της ΕΕ και στο εξωτερικό.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Στην απλούστευση της υλοποίησης θα συμβάλει η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων και παροχή σχετικών δικαιολογητικών. Οι μηχανισμοί υλοποίησης θα παραμείνουν σταθεροί, καθώς τα ταμεία χρησιμοποιούνται για την παροχή επιδοτήσεων στις αρμόδιες εθνικές αρχές (αστυνομία, κεντρικές τράπεζες, δικαστικές αρχές και νομισματοκοπεία) που ενδιαφέρονται για την υλοποίηση δράσεων και για τη χρηματοδότηση δράσεων που εκτελούνται άμεσα από την Επιτροπή.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Η ξεχωριστή διακρατική και διεπιστημονική προσέγγιση του προγράμματος Περικλής και η επικέντρωση στην ανάπτυξη ικανοτήτων συμπληρώνεται από το **Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας** που είναι αφιερωμένο στην πρόληψη και την καταπολέμηση του εγκλήματος, ιδίως στις προσπάθειες πρόληψης και καταπολέμησης της παραχάραξης και κιβδηλείας που συνδέονται με την τρομοκρατία, το οργανωμένο έγκλημα, το έγκλημα στον κυβερνοχώρο και το περιβαλλοντικό έγκλημα. Υπάρχουν επίσης συνέργειες με το πρόγραμμα **τεχνικής βοήθειας και ανταλλαγής πληροφοριών** που στηρίζει δραστηριότητες που σχετίζονται με την παραχάραξη και την κιβδηλεία του ευρώ για τις υποψήφιες χώρες. Τέλος, το πρόγραμμα συμπληρώνει επίσης άλλες δράσεις στον τομέα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, κυρίως τον **μηχανισμό σύγκλισης** για τα νέα μέλη της ζώνης του ευρώ.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>8</b>



ΕΠΕΝΔΥΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ & ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

### Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ είναι το κύριο μέσο της ΕΕ για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο για την επίτευξη βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Βοηθά τους ανθρώπους να βρουν καλύτερες θέσεις εργασίας μέσω της αναβάθμισης δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης, εξασφαλίζει πιο δίκαιες ευκαιρίες απασχόλησης για όλους τους πολίτες της ΕΕ και ενισχύει την κοινωνική ένταξη. Με τον τρόπο αυτό, συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 2030.

## 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Δεδομένων των προβλεπόμενων στη Συνθήκη στόχων της πρόσβασης στην απασχόληση, της ποιοτικής εκπαίδευσης και της κοινωνικής συνοχής, η χρηματοδότηση της ΕΕ για την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου αποτελεί ένα από τα απτά παραδείγματα προστιθέμενης αξίας της ΕΕ. Από τη δημιουργία του, το 1957, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο επενδύει στους ανθρώπους προωθώντας περισσότερο προσόντα για περισσότερους πολίτες, την ισότητα, την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική πρόοδο, μέσω συγκεκριμένων δράσεων που δείχνουν στους πολίτες ότι η ΕΕ μπορεί να τους ενδυναμώσει και να τους προστατεύσει. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως ανακοινώθηκε στην κοινωνική σύνοδο κορυφής του Γκέτεμποργκ, τον Νοέμβριο του 2017, υπενθύμισε την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στους πολίτες και να αναπτυχθεί περαιτέρω η κοινωνική διάσταση της Ένωσης. Ανέδειξε τις κοινές αρχές στους τομείς των ίσων ευκαιριών και της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, των δίκαιων συνθηκών εργασίας και της κοινωνικής προστασίας και ένταξης.

Η χρηματοδότηση της ΕΕ έχει καταλυτική επίδραση στις εθνικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση τέτοιων κρίσιμων προκλήσεων στο πεδίο της απασχόλησης αλλά και κοινωνικών προκλήσεων. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο προσθέτει επίσης αξία μέσω της διευρυμένης στήριξης συγκεκριμένων ομάδων (όπως νέων και απόρων), στηρίζοντας ταυτόχρονα την καινοτομία, τον πειραματισμό, τη διακρατική συνεργασία, την ανάπτυξη ικανοτήτων και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών. Τα στοιχεία δείχνουν ότι για κάθε ευρώ που δαπανάται σε επίπεδο ΕΕ σε επενδύσεις στον τομέα της απασχόλησης και των κοινωνικών επενδύσεων, επιστρέφονται περισσότερα από τρία ευρώ από πλευράς αποτελέσματος (αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και μείωση της φτώχειας). Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια της κρίσης το ταμείο συνέβαλε στη διατήρηση των δημόσιων επενδύσεων κατά τη διάρκεια των προσπαθειών δημοσιονομικής σταθεροποίησης εκ μέρους των κρατών μελών.

Η πρόσφατη οικονομική και κοινωνική κρίση υπογράμμισε την ανάγκη να ενισχυθεί περαιτέρω η οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα και η κοινωνική σύγκλιση προς τα πάνω, δεδομένου ότι η παγκοσμιοποίηση, η δημογραφική μεταβολή, οι νέες τεχνολογίες και τα πρότυπα παραγωγικότητας αλλάζουν τον τρόπο με τον οποίο ζούμε και εργαζόμαστε. Το ταμείο μπορεί να παράσχει σημαντική στήριξη για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων, μεταξύ άλλων μέσω της αύξησης του αντίκτυπου των μεταρρυθμίσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, παρέχοντας συνοδευτική χρηματοδότηση. Χωρίς τη στήριξή του δεν θα είχαν εφαρμοστεί σημαντικά μέτρα για τον μετριασμό των συνεπειών της κρίσης και την αύξηση της ανθεκτικότητας της οικονομίας και των θεσμών της αγοράς εργασίας.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ υποστηρίζει την εφαρμογή των αρχών του ευρωπαϊκού πύλωνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Υπερβαίνει τον κατακερματισμό των χρηματοδοτικών μέσων στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής και συγκεντρώνει το πεδίο εφαρμογής και τους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ υπό την παρούσα του μορφή, της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων, του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους, του Προγράμματος για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία και του Προγράμματος για την Υγεία σε ενιαίο, εξορθολογισμένο, περιεκτικό και πιο ευέλικτο μέσο που έχει ως στόχο τις ακόλουθες προτεραιότητες της ΕΕ:

- ▶ προώθηση μεταρρυθμίσεων για τη **βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας και την κοινωνική σύγκλιση προς τα πάνω**, την προσβασιμότητα, την ανθεκτικότητα και την αποτελεσματικότητα των **συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των πολιτικών για τη δημόσια υγεία**, ιδίως με την εφαρμογή εξορθολογισμένης και καλύτερης ευθυγράμμισης του προγραμματισμού με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που διατυπώνονται στο πλαίσιο της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·
- ▶ επένδυση στην **εκπαίδευση και τις δεξιότητες** (και κατ' εξοχήν τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες) για την προσαρμογή στις σημερινές και τις μελλοντικές ανάγκες της οικονομίας, προώθηση της **απασχόλησης** μέσω ενεργών παρεμβάσεων που καθιστούν δυνατή την (επαν)ένταξη στις αγορές εργασίας, ιδίως για τους νέους και τους μακροχρόνια ανέργους και αντιμετώπιση των νέων κινδύνων για την υγεία που συνδέονται με τις μεταβαλλόμενες μορφές εργασίας·
- ▶ ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί επίσης στην κατάσταση των **μεταναστών** και στην ενσωμάτωσή τους στις αγορές εργασίας·
- ▶ προώθηση της **κοινωνικής ένταξης**, με εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας, πρόληψη και καταπολέμηση της **φτώχειας και της ανισότητας**·
- ▶ **υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και της κοινωνικής καινοτομίας** μέσω εταιρικών σχέσεων σε επίπεδο ΕΕ·
- ▶ μείωση των ανισοτήτων στην **πρόσβαση στη δημόσια υγεία και στην ποιοτική υγειονομική περίθαλψη** μεταξύ των κρατών μελών, **προστασία των πολιτών από σοβαρές διασυννοριακές υγειονομικές απειλές** διά της πρόληψης και της αντιμετώπισης υγειονομικών κρίσεων, ενδυνάμωση των υγειονομικών συστημάτων με έμφαση στο ψηφιακό τους μετασχηματισμό, στήριξη της ενωσιακής νομοθεσίας στον τομέα της υγείας.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

**Η απλουστευμένη και αποτελεσματικότερη υλοποίηση** θα αποτελέσει ένα από τα βασικά στοιχεία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ με τρεις στόχους: μείωση του διοικητικού φόρτου, εξασφάλιση της απαραίτητης ευελιξίας για την ανταπόκριση σε απρόβλεπτες κοινωνικές προκλήσεις και επικέντρωση στα αποτελέσματα και όχι στο κόστος. Η υλοποίηση θα πραγματοποιηθεί κυρίως με επιμερισμένη διαχείριση, αλλά επίσης, σε μικρότερο βαθμό, στο πλαίσιο άμεσης διαχείρισης. Τα μέτρα θα συνεπάγονται ταχύτερη έναρξη των νέων προγραμμάτων, γεγονός που θα οδηγήσει σε πιο σταθερή και προβλέψιμη κατανομή πληρωμών κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής.



Η **μείωση του διοικητικού φόρτου** θα προκύψει από την κοινή χρήση του ίδιου εγχειριδίου κανόνων, γεγονός που θα ευθυγραμμίσει τους εκτελεστικούς κανόνες μεταξύ των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, από τη μείωση των επικαλύψεων μεταξύ των ομάδων στόχων και των δράσεων, από την αυξημένη χρήση ελέγχων και από το απλουστευμένο πλαίσιο προγραμματισμού σε συνδυασμό με το κίνητρο ανανέωσης των υφιστάμενων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

Η ευελιξία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ θα βελτιωθεί, ώστε να ανταποκρίνεται στις **αιφνίδιες κοινωνικές προκλήσεις και στις απρόβλεπτες ευκαιρίες**. Η χρηματοδότηση θα γίνεται με απλουστευμένες διαδικασίες τροποποίησης των επιλογών προγραμματισμού, με την καθιέρωση κανόνων οικονομικής διαχείρισης για το Ταμείο, που θα επιτρέψουν την τυποποίηση των δαπανών και, ως εκ τούτου, θα συμβάλουν ακόμα περισσότερο στην προσβασιμότητα και στην ευελιξία στην πράξη για τους δικαιούχους.

Η ενωσιακή χρηματοδότηση θα εστιάσει ακόμα περισσότερο στα αποτελέσματα. Η καθιέρωση της χρήσης «τυποποιημένων απλουστευμένων επιλογών κόστους» θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ, μειώνοντας το κόστος των ελέγχων και επικεντρώνοντας τη διαχείριση των προγραμμάτων στην επίτευξη των εκροών και των αποτελεσμάτων. Νέες διατάξεις για την εκταμίευση των πληρωμών βάσει αποτελεσμάτων και εκπλήρωσης προϋποθέσεων θα συμβάλουν στην περαιτέρω βελτίωση της υλοποίησης του Ταμείου. Η μεγαλύτερη εθνική συγχρηματοδότηση θα συμβάλει επίσης στην αύξηση του ενστερνισμού στην πράξη, καθώς και στην ενίσχυση του αντίκτυπου της πολιτικής.

#### **4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**

Θα υπάρξουν κοινοί κανόνες για όλα τα κονδύλια επιμερισμένης διαχείρισης (κανονισμός περί κοινών διατάξεων), οι οποίοι θα αφορούν τα ακόλουθα ταμεία: το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης**, το **Ταμείο Συνοχής**, το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+**, το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης**, το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας**, το **Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης**, το **Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας** και το **Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων**. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί σύγκλιση των κανόνων, η οποία θα ενισχύσει τη συνοχή και τις συνέργειες μεταξύ αυτών των ταμείων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ θα ευθυγραμμιστεί καλύτερα με το **Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών**, το οποίο λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε περιφέρειας. Η λεπτομερής ανάλυση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου θα αποτελέσει τη βάση για τον προγραμματισμό των κονδυλίων κατά την έναρξη και κατά το ήμισυ της επόμενης περιόδου. Το στοιχείο αυτό θα χρησιμεύσει ως χάρτης πορείας για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των κονδυλίων σε βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη προοπτική. Θα διατηρηθεί ένα σύστημα εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων και μακροοικονομικής αιρεσιμότητας. Μέσω της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη (μέσω των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων) θα εξασφαλίσουν τον συντονισμό και τη συμπληρωματικότητα της χρηματοδότησης μεταξύ των ταμείων της πολιτικής για τη συνοχή και του νέου προγράμματος στήριξης των μεταρρυθμίσεων όσον αφορά τη στήριξη των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Επιπλέον των μεσοπρόθεσμων/μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών παρεμβάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην**

**Παγκοσμιοποίηση** θα στηρίξει τους εργαζόμενους που αντιμετωπίζουν αρνητικές επιπτώσεις λόγω εξελίξεων που συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στις εμπορικές ροές λόγω αποφάσεων τρίτων χωρών.

Όσον αφορά τα άλλα μέσα, η ενισχυμένη συμπληρωματικότητα θα επιτρέψει την ολοκληρωμένη υποστήριξη της αλυσίδας αξίας των πολιτικών, προσφέροντας για παράδειγμα περισσότερες δυνατότητες για την επέκταση των διακρατικών έργων του προγράμματος **Erasmus+** στο πλαίσιο εθνικών πολιτικών μέσω της συνδρομής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, ιδίως για μειονεκτούντα άτομα νεαρής ηλικίας, ή μέσω κοινών ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων με στόχο να ενσωματωθούν στις εθνικές πολιτικές καινοτόμα αποτελέσματα έργων από τα προγράμματα της ΕΕ, όπως εκπαιδευτικά προγράμματα με βάση δεξιότητες και ικανότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος **Ορίζων Ευρώπη**. Συνέργειες με το **πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη** θα αναπτυχθούν στον τομέα της ανάπτυξης δεξιοτήτων. Επιπλέον, λειτουργώντας συμπληρωματικά προς το **Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης**, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ θα στηρίξει τη μακροπρόθεσμη κοινωνική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών υπηκόων τρίτων χωρών που σχετίζονται με την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν μετεγκατασταθεί.

Όσον αφορά τον χρηματοοικονομικό σχεδιασμό, το ταμείο **InvestEU** θα διαδραματίσει σημαντικό συμπληρωματικό ρόλο, ιδίως με την προώθηση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, μέσω του σκέλους «κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες».

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>101 174</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο</b>	100 000
<b>Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία</b>	761
<b>Υγεία</b>	413



ΕΠΕΝΔΥΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ & ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

## Erasmus+

Το πρόγραμμα Erasmus+ εφοδιάζει τα άτομα, ιδίως τους νέους, με νέες γνώσεις και δεξιότητες μέσω **σπουδών, πρακτικής άσκησης, μαθητείας, ανταλλαγών νέων, διδασκαλίας, κατάρτισης, νεανικής εργασίας και αθλητικών δραστηριοτήτων** σε ολόκληρη την Ευρώπη και αλλού. Στηρίζει **τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των ευρωπαϊκών χωρών**, καθώς και των πολιτικών τους για τη νεολαία και τον αθλητισμό.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Το πρόγραμμα οικοδομείται γύρω από τρεις βασικές δράσεις: κινητικότητα, συνεργασία και στήριξη για την ανάπτυξη πολιτικών. Το Erasmus+ αυξάνει τις ευκαιρίες για απόκτηση εμπειριών μάθησης στο εξωτερικό. Παρέχει επίσης δυνατότητες δικτύωσης και συνεργασίας, και δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων εντός της Ένωσης και σε τρίτες χώρες. Περιλαμβάνει την παροχή αμοιβαίας μάθησης και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών. Στηρίζει την καινοτομία σε συστήματα και οργανισμούς και αποδίδει απτά αποτελέσματα για τα άτομα και τα ιδρύματα που συμμετέχουν.

Η δράση σε επίπεδο ΕΕ είναι αναγκαία, δεδομένου του διακρατικού χαρακτήρα και της κλίμακας των δραστηριοτήτων αυτών. Το πρόγραμμα Erasmus+ αποτελεί εγγύηση ότι όλα τα κράτη μέλη επωφελούνται από την κινητικότητα και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, και διασφαλίζει παράλληλα τη βέλτιστη διάδοση των αποτελεσμάτων. Η πρακτική δράση της ΕΕ είναι ένας τρόπος να συμπληρωθούν οι σύνδεσμοι που λείπουν, να αποφευχθεί ο κατακερματισμός, να πραγματωθεί το δυναμικό μιας Ευρώπης χωρίς εσωτερικά σύνορα και να βελτιωθεί η διαφάνεια και η συγκρισιμότητα των διαφορετικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ένωση. Άλλα συστήματα που χρηματοδοτούν παρόμοιες δράσεις σε εθνικό επίπεδο εξακολουθούν να έχουν σημαντικά μικρότερο όγκο και πεδίο και δεν έχουν τη δυνατότητα να υποκαταστήσουν τη χρηματοδότηση από το πρόγραμμα Erasmus+.

Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως ανακοινώθηκε από τα τρία θεσμικά όργανα κατά την κοινωνική σύνοδο κορυφής του Γκέτεμποργκ τον Νοέμβριο του 2017, υπενθύμισε την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στους πολίτες και να αναπτυχθεί περαιτέρω η κοινωνική διάσταση της Ένωσης. Ανέδειξε τις κοινές αρχές στους τομείς των ίσων ευκαιριών και της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, των δίκαιων συνθηκών εργασίας και της κοινωνικής προστασίας και ένταξης. Για να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της ανταγωνιστικής αγοράς εργασίας, να προβλέπουν τις κοινωνικές προκλήσεις και να συμβάλλουν στην ανθεκτικότητα των οικονομιών, οι άνθρωποι πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο.

Ως εκ τούτου, το Erasmus+ θα στηρίζει την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και την ανάπτυξη ικανοτήτων με βλέμμα στο μέλλον και θα δημιουργήσει νέες συμμαχίες με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Το Erasmus+ θα γίνει ένα πρόγραμμα πιο περιεκτικό, με αυξημένη προσβασιμότητα — ιδίως για τις οργανώσεις μικρής κλίμακας ή τις οργανώσεις βάσης. Θα επιτρέψει σε περισσότερους νέους, συμπεριλαμβανομένων και μαθητών, να ταξιδεύουν σε άλλη χώρα για σκοπούς μάθησης, και μεταξύ άλλων θα απευθύνεται σε νέους που προέρχονται από μειονεκτικά περιβάλλοντα. Η ευαισθητοποίηση σε θέματα ΕΕ και η ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής στην κοινωνία θα συμβάλει στην αντιμετώπιση της

έλλειψης κατανόησης για την ΕΕ και τον τρόπο λειτουργία της. Τα επίπεδα κινητικότητας και συνεργασίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο θα αυξηθούν και θα διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής τους.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι να στηρίζει την εφαρμογή των στόχων πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, καθώς και στην προώθηση των κοινών αξιών της ΕΕ και στην αίσθηση του ανήκειν στην ΕΕ.

Για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, αυτό μεταφράζεται στην ίδρυση του **Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης** μέχρι το 2025, στον οποίο η μάθηση, οι σπουδές και η έρευνα δεν θα εμποδίζονται από σύνορα· με τον τρόπο αυτόν θα υλοποιηθούν οι συναφείς πολιτικές της ΕΕ στον τομέα, ιδίως το **νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη**, και θα δοθεί συνέχεια στη Δήλωση του Παρισιού για την προαγωγή της ιδιότητας του πολίτη και των κοινών αξιών της ελευθερίας, της ανοχής και της μη-διάκρισης μέσω της εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα θα στηρίζει και υλοποιήσει δράσεις σύμφωνα με το ανανεωμένο πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας, ενισχύοντας τη **μαθησιακή κινητικότητα**, την **ανάπτυξη ικανοτήτων** στον τομέα της νεολαίας, **δράσεις για την ενδυνάμωση των νέων** ώστε να συμμετέχουν και να στηρίζουν τα κράτη μέλη στην ανάπτυξη των εθνικών τους συστημάτων για τη νεολαία.

Θα βοηθήσει να αναπτυχθεί μια ευρωπαϊκή διάσταση στον αθλητισμό και να διαμορφωθεί μια ευρωπαϊκή ταυτότητα μέσω της ταξιδιωτικής εμπειρίας, με κάρτες InterRail για τους νέους.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Με βάση την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος μέχρι σήμερα, το μελλοντικό πρόγραμμα Erasmus+ θα διατηρήσει την υφιστάμενη βασική αρχιτεκτονική του ως ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που βασίζεται στην αρχή της διά βίου μάθησης. Οι δράσεις του καλύπτουν πολλούς τομείς, όπως την ανώτερη εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, τη σχολική εκπαίδευση, την εκπαίδευση ενηλίκων, τη νεολαίας και τον αθλητισμό.

Ο προϋπολογισμός του Erasmus+ θα εκτελεστεί κυρίως από τους εθνικούς οργανισμούς που έχουν συσταθεί σε καθεμία από τις χώρες του προγράμματος Erasmus+, καθώς και, σε μικρότερο βαθμό, από τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού και από την Επιτροπή.

Με το Erasmus+ θα μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για όλους, μέσω της απλούστευσης των διαδικασιών, τη βελτιστοποίηση των ηλεκτρονικών εργαλείων, που θα τα καταστήσει περισσότερο διαλειτουργικά και φιλικά προς τον χρήστη, με τη μείωση των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων και κοινοποίησης πληροφοριών και την καλύτερη τυποποίηση της υλοποίησης των προγραμμάτων σε όλους τους εθνικούς οργανισμούς. Η απλούστευση και ο εξορθολογισμός των αιρεσιμοτήτων υλοποίησης θα διευκολύνει την πρόσβαση στο πρόγραμμα Erasmus+. Ο μηχανισμός υλοποίησης και οι κανόνες που διέπουν το διεθνές σκέλος του προγράμματος Erasmus+ θα απλουστευθούν και θα εξορθολογιστούν επίσης σημαντικά.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το πρόγραμμα συμπληρώνει τις εθνικές και περιφερειακές δράσεις και δίνει τη δυνατότητα διαρθρωμένης κινητικότητας, συνεργασίας και υποστήριξης πολιτικών με πραγματικά διακρατικό τρόπο.

Η σημαντική συμπληρωματικότητα μεταξύ του προγράμματος Erasmus+ και άλλων μέσων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων του **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+** και του προγράμματος **Ορίζων Ευρώπη**, θα ενισχυθεί. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης θα διευκολύνει τη συμμετοχή νέων σε δραστηριότητες αλληλεγγύης, σε πλήρη συνέργεια με το Erasmus+, δεδομένου ότι και τα δύο προγράμματα θα υλοποιηθούν με την υποστήριξη του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού και από εθνικούς οργανισμούς.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

Ποσά σε τρέχουσες τιμές	σε εκατ. EUR
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>30 000</b>



ΕΠΕΝΔΥΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ & ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

#### Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης έχει ως στόχο τη διευκόλυνση της **συμμετοχής νέων σε δραστηριότητες αλληλεγγύης** στην Ευρώπη και στο εξωτερικό, και την αξιοποίηση των ευκαιριών αυτών για τη βελτίωση των δεξιοτήτων, των ικανοτήτων και της απασχολησιμότητάς τους με στόχο την αντιμετώπιση απτών κοινωνικών προκλήσεων.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η αλληλεγγύη βρίσκεται στην καρδιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις αξίες της.

Από τον Δεκέμβριο του 2016, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης έχει συγκεντρώσει όλες τις συναφείς δραστηριότητες στο πλαίσιο των υφιστάμενων προγραμμάτων και δίνει τη δυνατότητα στους νέους να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες αλληλεγγύης. Από το 2014, η πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ δίνει στους πολίτες της ΕΕ μια μοναδική ευκαιρία να συμβάλλουν στην ανθρωπιστική δράση σε τρίτες χώρες.

Το όφελος από την προώθηση των δραστηριοτήτων αλληλεγγύης σε επίπεδο ΕΕ είναι σημαντικό. Αυτό επιβεβαιώθηκε κατά τις ενδιάμεσες αξιολογήσεις του προγράμματος Erasmus+, της κύριας πηγής ευκαιριών εθελοντισμού στο πλαίσιο του Σώματος μέχρι σήμερα, και στην πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ. Δεδομένης της σπανιότητας των πόρων σε αυτό το πεδίο, τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα, ιδίως εκείνα που αφορούν δραστηριότητες που πραγματοποιούνται σε πολλές χώρες, δεν θα μπορούσαν να προχωρήσουν βασιζόμενα μόνο σε εθνική χρηματοδότηση. Η προθυμία

συνεργασίας υπερβαίνει τις προσφερόμενες ευκαιρίες: μόλις το 8 % των νέων έχουν διαμείνει στο εξωτερικό για σκοπούς εθελοντισμού και εξ όσων δεν το έχουν πράξει, το 76 % δηλώνουν ότι αυτό οφείλεται στην έλλειψη ευκαιριών. Γενικά, περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα νέους Ευρωπαίους θα ήθελαν να εργαστούν, να σπουδάσουν ή να επιμορφωθούν σε άλλη χώρα της ΕΕ.

Μέχρι στιγμής πάνω από 53 000 νέοι έχουν αποδείξει το ενδιαφέρον τους σε δραστηριότητες αλληλεγγύης εγγραφόμενοι στη διαδικτυακή πύλη του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Αν δεν υπήρχε το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και η πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ, ένα σημαντικό υφιστάμενο δυναμικό για δραστηριότητες αλληλεγγύης θα παρέμενε αναξιοποίητο, με δυσμενείς συνέπειες για την ευημερία, τις ευάλωτες κοινότητες, την ανάπτυξη των νέων και της κοινωνίας στο σύνολό της. Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης θα επιτρέψει τη συγκέντρωση υφιστάμενων πόρων και γνώσεων προκειμένου να διαμορφωθεί μια κρίσιμη μάζα σταθερής χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που διαμορφώνονται σε κλίμακα ΕΕ μέσω δραστηριοτήτων αλληλεγγύης. Οι τοποθετήσεις στις χώρες, προκειμένου να είναι επιλέξιμες, απαιτούν να υπάρχει επαρκής ενωσιακή διάσταση, όπως η προώθηση μιας πολιτικής της ΕΕ (π.χ. μετανάστευση, περιβάλλον).

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης συμπληρώνει τις υφιστάμενες δημόσιες και ιδιωτικές πολιτικές και λειτουργεί συμπληρωματικά προς υφιστάμενα εθνικά συστήματα. Η εν λόγω συμπληρωματικότητα διασφαλίζεται δεδομένου ότι το πρόγραμμα αποσκοπεί στην αντιμετώπιση εκκρεμών κοινωνικών αναγκών.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης αποσκοπεί στην ενίσχυση της συμμετοχής των νέων και των φορέων σε προσβάσιμες και υψηλής ποιότητας δραστηριότητες αλληλεγγύης. Έτσι ενισχύει τη συνοχή και την αλληλεγγύη στην Ευρώπη και στο εξωτερικό, μέσω της υποστήριξης κοινοτήτων και της αντιμετώπισης των κοινωνικών προκλήσεων. Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης οικοδομείται με βάση το υφιστάμενο Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και το πρόγραμμα εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ με σκοπό:

- ▶ την αντιμετώπιση σημαντικών εκκρεμών **κοινωνικών αναγκών** σε ευρύ φάσμα τομέων, όπως η αναπτυξιακή και η ανθρωπιστική βοήθεια, η εκπαίδευση, η υγεία, η κοινωνική ένταξη, η συνδρομή στην παροχή τροφίμων, η κατασκευή καταλυμάτων, η υποδοχή, η στήριξη και η ένταξη μεταναστών και προσφύγων, η προστασία του περιβάλλοντος και η πρόληψη φυσικών καταστροφών, με συμβολή στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε αυτούς τους τομείς πολιτικής·
- ▶ την **ενδυνάμωση των νέων** μέσω της συμμετοχής τους σε ευρωπαϊκές δραστηριότητες αλληλεγγύης. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους νέους τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις ανθρώπινες και κοινωνικές δεξιότητές τους που, με τη σειρά του, τους επιτρέπει να γίνουν αυτόνομα, ενεργά άτομα. Ταυτόχρονα, διαμορφώνουν μια ευρωπαϊκή ταυτότητα και αναπτύσσουν διαπολιτισμικές ικανότητες, που έχουν ουσιαστική σημασία σε μια εποχή σταθερά υψηλής ανεργίας μεταξύ των νέων σε ορισμένα μέρη της Ευρώπης και χαρακτηρίζεται από αυξημένο κίνδυνο διαρκούς κοινωνικού αποκλεισμού για ορισμένες ευάλωτες ομάδες·
- ▶ **ενίσχυση των βάσεων για συμμετοχή σε δραστηριότητες αλληλεγγύης** και παροχή μιας ευρείας βάσης για την υποστήριξη οργανώσεων σε όλη την Ευρώπη. Αυτό συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη περιεκτικών, ανοικτών κοινωνιών, και στη βελτίωση της ανθεκτικότητας της κοινωνίας στο σύνολό της·

Η ενσωμάτωση της **πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ** αποτελεί μοναδική ευκαιρία για τους νέους Ευρωπαίους να επιδείξουν αλληλεγγύη σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη σε ολόκληρο τον κόσμο και να συμβάλλουν σε ανθρωπιστικές/αναπτυξιακές δράσεις σε τρίτες χώρες. Παρέχει επίσης ευκαιρίες σε οργανώσεις να λαμβάνουν τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη ικανοτήτων για τη διαχείριση του κινδύνου, την ετοιμότητα και την αντίδραση σε καταστροφές.

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης θα συμβάλει επίσης στην αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, συνδέοντας τους νέους συμμετέχοντες με άλλες γενιές σε έργα που αποδίδουν θετικές συνέργειες και αμοιβαία μάθηση. Θα αναπτύξει περαιτέρω την πλατφόρμα και το δίκτυο των συμμετεχόντων του για τη διαμόρφωση μιας ευρύτερης κοινότητας των ατόμων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες αλληλεγγύης.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης θα στηρίζει την τοποθέτηση των συμμετεχόντων σε διαπιστευμένους οργανισμούς που συμμετέχουν σε έργα αλληλεγγύης. Θα υλοποιηθεί με βάση το επιτυχημένο μοντέλο που καθιερώθηκε για το πρόγραμμα Erasmus+. Το πρόγραμμα αυτό βασίζεται στη σαφή κατανομή των καθηκόντων διαχείρισης του προγράμματος μεταξύ της Επιτροπής, των εθνικών οργανισμών που έχουν συσταθεί στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ και του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού.

Το γεωγραφικό εύρος του νέου Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης καλύπτει, στον ανθρωπιστικό τομέα, όλες τις χώρες στον κόσμο. Για όλες τις άλλες δυνατότητες εθελοντισμού, θα περιλαμβάνονται δυνητικά όλες οι χώρες που συμμετέχουν σήμερα στο πρόγραμμα Erasmus+. Ωστόσο, πρακτική άσκηση και θέσεις εργασίας θα προσφέρονται μόνο στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης θα διασφαλίσει:

- ▶ μια **ολιστική προσέγγιση της αλληλεγγύης** στο πλαίσιο ενός ενιαίου μέσο της ΕΕ, που καλύπτει τις δραστηριότητες τόσο εντός όσο και εκτός των συνόρων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ανθρωπιστικής διάστασης·
- ▶ υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης (μονοαπευθυντική θυρίδα) για τους νέους που ενδιαφέρονται για την αλληλεγγύη, με σαφή και απλή πρόσβαση στο πρόγραμμα·
- ▶ αύξηση του αριθμού των εθελοντών, των ασκουμένων και των εργαζομένων μέσω της ύπαρξης ενός **και μοναδικού μέσου**·
- ▶ **απλούστευση των κανόνων** των υφιστάμενων συστημάτων και θέσπιση μιας ενιαίας διαδικασίας υλοποίησης·
- ▶ μείωση του κόστους μέσω **των οικονομιών κλίμακας και του πεδίου εφαρμογής** (ασφάλιση, κατάρτιση, επικοινωνία, ψηφιακή πλατφόρμα κ.λπ.).

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης θα προσφέρει ενιαίο κέντρο για δραστηριότητες αλληλεγγύης τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης θα αναπτύξει στενούς δεσμούς και συνέργειες με τα εθνικά πλαίσια και συστήματα, όπως τα προγράμματα δραστηριοποίησης των πολιτών. Θα διασφαλιστεί η στενή συμπληρωματικότητα και η ύπαρξη συνεργειών με τις δραστηριότητες νέων στο πλαίσιο του

μελλοντικού προγράμματος **Erasmus+** και τις δραστηριότητες του **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+** που στοχεύουν στην ενίσχυση της απασχόλησης των νέων. Θα αξιοποιηθούν επίσης συνέργειες με το πρόγραμμα **LIFE**, το οποίο είναι το πρόγραμμα της ΕΕ για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα, ιδίως με συμπληρωματικές δράσεις στρατηγικών ολοκληρωμένων έργων.

## **5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>1 260</b>





## ΕΠΕΝΔΥΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ & ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

### Δικαιοσύνη, δικαιώματα και αξίες

Το Ταμείο για τη δικαιοσύνη, τα δικαιώματα και τις αξίες είναι ένα νέο μέσο της ΕΕ που περιλαμβάνει δύο χρηματοδοτικά προγράμματα: το **Πρόγραμμα για τα δικαιώματα και τις αξίες** που στηρίζει **την ισότητα και τα δικαιώματα** και το Πρόγραμμα για τη δικαιοσύνη που προάγει την ανάπτυξη ενός **ενωσιακού χώρου δικαιοσύνης**.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η προώθηση, η ενίσχυση και η προστασία των αξιών της ΕΕ, των δικαιωμάτων και της δικαιοσύνης συμβάλλει στην προσπάθεια για μια αυθεντική ΕΕ, της οποίας η παρουσία θα είναι αισθητή στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων. Με την προώθηση και την προστασία της ισότητας και των δικαιωμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ, με την ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στην πολιτική και τη δημόσια ζωή και με την υποστήριξη των πολιτικών που προάγουν την ισότητα και καταπολεμούν τις διακρίσεις και τη βία, το Ταμείο συμβάλλει στην ενίσχυση της δημοκρατίας στην Ευρώπη, των δίκαιων κοινωνιών της και των πολιτικών θεσμών.

Η προώθηση των αξιών της ΕΕ συνεπάγεται επίσης την προστασία τους και την εξασφάλιση ενός περιβάλλοντος που σέβεται το κράτος δικαίου και την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας, εντός του οποίου ενισχύεται η αμοιβαία αναγνώριση και η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών. Η θέση αυτή βρίσκεται στον πυρήνα του Ευρωπαϊκού Χώρου Δικαιοσύνης. Ο καλύτερος τρόπος για την αντιμετώπιση των σημείων συμφοράς που απομένουν, παρεμποδίζοντας τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις και δυσχεραίνοντας την πλήρη εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ, είναι οι πρωτοβουλίες που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ.

Τα δύο προγράμματα στο πλαίσιο του Ταμείου για τη δικαιοσύνη, τα δικαιώματα και τις αξίες θα ενισχύσουν επίσης και θα στηρίξουν τον καίριας σημασίας ρόλο των μη κυβερνητικών οργανώσεων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για την προώθηση και τη διασφάλιση των κοινών αξιών της ΕΕ και την ευαισθητοποίηση σχετικά με αυτές, καθώς και για τη συμβολή τους στην αποτελεσματική άσκηση δικαιωμάτων που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Προεξάρχων στόχος του Ταμείου για τη δικαιοσύνη, τα δικαιώματα και τις αξίες είναι η διατήρηση ανοικτών, δημοκρατικών και περιεκτικών κοινωνιών. Στόχος του είναι να ενδυναμώσει τους πολίτες διά της προστασίας και της προώθησης των δικαιωμάτων και των αξιών μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης ενός χώρου δικαιοσύνης της ΕΕ.

Ο στόχος αυτός υπηρετείται μέσω των ακόλουθων επιμέρους στόχων:

- ▶ ενδυνάμωση των πολιτών μέσω της προώθησης και της προστασίας των δικαιωμάτων, των αξιών και της ισότητας και μέσω της δημιουργίας ευκαιριών προσωπικής εμπλοκής και συμμετοχής·
- ▶ συμβολή στην περαιτέρω ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης με βάση το κράτος δικαίου, την αμοιβαία αναγνώριση και εμπιστοσύνη, ιδίως με τη

διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, με την προώθηση της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και ποινικές υποθέσεις και με την αποτελεσματικότητα των εθνικών συστημάτων δικαιοσύνης.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το νέο μέσο συνδυάζει προγράμματα μικρής κλίμακας με συναφείς στόχους και δικαιούχους, ώστε να βελτιώσει τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την αποδοτικότητα της δράσης της ΕΕ. Η αρχιτεκτονική του αναπτύσσει συνέργειες μεταξύ υφιστάμενων προγραμμάτων, επιτρέποντας παράλληλα την ύπαρξη ιδιαιτεροτήτων ανά πολιτική. Με βάση τα διδάγματα που άντλησε από την προηγούμενη γενιά προγραμμάτων, η υλοποίησή του θα εξορθολογιστεί ώστε να αυξηθεί η οικονομική αποδοτικότητα και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, για παράδειγμα μέσω της μείωσης του αριθμού των υποκείμενων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το Ταμείο για τη δικαιοσύνη, τα δικαιώματα και τις αξίες έχει συνέργειες πολιτικής με το **Πρόγραμμα για την Ενιαία Αγορά**, καθώς παρέχει στήριξη για την ενδυνάμωση των καταναλωτών και την ενίσχυση του έργου των αρχών επιβολής του νόμου στον τομέα της κατανάλωσης. Με τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων σχετικών με το εταιρικό δίκαιο, το ενοχικό δίκαιο και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, το μελλοντικό Πρόγραμμα για την Ενιαία Αγορά θα συμβάλει άμεσα στην υλοποίηση της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης. Θα αναπτυχθούν και θα ενισχυθούν συνέργειες στο πλαίσιο του **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+**, το οποίο έχει ισχυρό και άμεσο αντίκτυπο στους ανθρώπους —συμπεριλαμβανομένων των πιο μειονεκτούντων και όσων υφίστανται διακρίσεις— και μεγάλη σημασία για την προώθηση της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών, τις αξίες της ΕΕ και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Το **πρόγραμμα ψηφιακή Ευρώπη** θα δώσει τη δυνατότητα να εξασφαλιστεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός των δικαστικών συστημάτων των κρατών μελών, την ανάπτυξη «νομικής τεχνολογίας» από εταιρείες της ΕΕ και τη διασυννοριακή διασύνδεση και διαλειτουργικότητα. Η προώθηση αξιών και δικαιωμάτων εντός της ΕΕ αντικατοπτρίζεται στην προώθησή τους σε παγκόσμιο επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω των δεσμών με την υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Από αυτήν την άποψη, συνέργειες μπορούν επίσης να αναπτυχθούν με **εξωτερική δράση** σε πολυμερές επίπεδο.

### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>947</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Δικαιώματα και αξίες</b>	<b>642</b>
<b>Δικαιοσύνη</b>	<b>305</b>



ΕΠΕΝΔΥΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ & ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

## Δημιουργική Ευρώπη

Το πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη είναι το πρόγραμμα της ΕΕ που στηρίζει τον **Ευρωπαϊκό πολιτισμό**, και συμπεριλαμβάνει μεταξύ άλλων **δράση στο πεδίο των ΜΕΣΩΝ**.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η προώθηση, η ενίσχυση και η προστασία της πολιτισμικής πολυμορφίας και κληρονομιάς της ΕΕ και της δημιουργικότητας συμβάλλει στην προσπάθεια για μια αυθεντική ΕΕ, της οποίας η παρουσία θα είναι αισθητή στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων. Επομένως, ο πολιτισμός παίζει κομβικό ρόλο στην αντιμετώπιση των καίριας σημασίας κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων. Επιπλέον, ο ρόλος του τομέα του πολιτισμού είναι πολύ σημαντικός για την καινοτομία, την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Η στήριξη της πολιτισμικής πολυμορφίας στηρίζει την καλλιτεχνική και δημιουργική ελευθερία και ενισχύει τη συνείδηση μιας κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας. Η προώθηση των πολιτισμικών αξιών απαιτεί την ύπαρξη ανταγωνιστικών και δυναμικών τομέων πολιτισμού και δημιουργίας, ιδίως οπτικοακουστικού κλάδου, ώστε να προσεγγίσει τους πολίτες σε ολόκληρη την Ευρώπη, ιδιαίτερα στο πλαίσιο μιας ολοένα και πιο ενοποιημένης ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

Οι επενδύσεις στον πολιτισμό σε επίπεδο ΕΕ παίζουν κρίσιμο ρόλο για την καλλιέργεια πολυμορφικών και περιεκτικών κοινωνιών, και στηρίζουν άλλες πολιτικές της ΕΕ μέσω διασταυρώσεων. Θα διασφαλιστεί η σημαντική αύξηση της προστιθέμενης αξίας χάρη στην εστίαση σε τομείς που λειτουργούν συμπληρωματικά προς την εθνική και περιφερειακή χρηματοδότηση και έχουν ισχυρή διασυνοριακή διάσταση, αντιμετωπίζοντας έτσι τις δυσλειτουργίες της αγοράς και συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομιών κλίμακας και κρίσιμης μάζας.

Η κινητικότητα των επαγγελματιών των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, η στήριξη των νέων ταλέντων και η προώθηση των καλλιτεχνών και των έργων τους σε διεθνές επίπεδο ενισχύει τις διασυνοριακές πολιτισμικές επιδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις σχέσεις της στην παγκόσμια σκηνή. Οι δράσεις για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του κοινού και της πολιτισμικής συμμετοχής του, καθώς και για τη στήριξη της καλλιτεχνικής έκφρασης ενισχύουν το δυναμικό δημιουργίας και καινοτομίας της Ευρώπης, το οποίο υπερβαίνει τα εθνικά σύνορα. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την αναβαθμισμένη δημιουργία, κυκλοφορία και προώθηση ενός πολιτισμικά πολυμορφικού και ανταγωνιστικού ευρωπαϊκού κινηματογραφικού περιεχομένου, για το οποίο απαιτείται η μεγέθυνση και η ενοποίηση της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής βιομηχανίας.

Όσον αφορά τον οπτικοακουστικό κλάδο, οι δράσεις στο πλαίσιο του σκέλους ΜΕΣΑ θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας της δημιουργίας και των οπτικοακουστικών μέσων, στηρίζοντας τη δημιουργία ευρωπαϊκών έργων ικανών να ανταγωνιστούν τις μείζονες μη ευρωπαϊκές παραγωγές, νέες τεχνολογίες για καινοτόμα αφηγηματικά μέσα (όπως η εικονική πραγματικότητα), στρατηγικές μάρκετινγκ, προώθησης και διανομής, καθώς και συνοδεύοντας την εφαρμογή της οδηγίας για τα οπτικοακουστικά μέσα.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Προεξάρχων στόχος του προγράμματος Δημιουργική Ευρώπη είναι η διαμόρφωση ανοικτών, περιεκτικών και δημιουργικών κοινωνιών και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, για την τόνωση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Το πρόγραμμα θέτει τους ακόλουθους στόχους:

- ▶ διασφάλιση, ανάπτυξη και προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτισμικής πολυμορφίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης·
- ▶ στήριξη της δημιουργίας και διάδοση ποιοτικών πολυμορφικών ευρωπαϊκών έργων, στα οποία θα μπορούν να έχουν πρόσβαση μεγάλα ακροατήρια χωρίς περιορισμούς συνόρων·
- ▶ στήριξη της βασιζόμενης στον πολιτισμό δημιουργικότητας στους τομείς της εκπαίδευσης και της καινοτομίας·
- ▶ στήριξη της διασυνοριακής διάστασης των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας·
- ▶ βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ικανότητας για καινοτομία του ευρωπαϊκού δημιουργικού και οπτικοακουστικού κλάδου.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα θα συνεχίσει να υλοποιείται κατά κύριο λόγο από τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού. Με βάση τα διδάγματα που άντλησε από την προηγούμενη γενιά προγραμμάτων, η υλοποίησή του θα εξορθολογιστεί ώστε να αυξηθεί η οικονομική αποδοτικότητα και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, για παράδειγμα μέσω της μείωσης του αριθμού των υποκείμενων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών. Τα Γραφεία Δημιουργικής Ευρώπης θα παρέχουν πιο εξορθολογισμένη και καλύτερα εστιασμένη επικοινωνία, διάδοση και αναπληροφόρηση επί των αποτελεσμάτων.

## 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη έχει ισχυρές συνέργειες με το πρόγραμμα για την Ενιαία Αγορά, καθώς η προώθηση του πολιτισμού και των μέσων συμβάλλει άμεσα στην υλοποίηση της στρατηγικής για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά. Οι συνέργειες με το πρόγραμμα Erasmus+ θα ενισχυθούν μέσω της συστηματικότερης ενσωμάτωσης των αναγκών της πολιτισμικής εκπαίδευσης και των αναγκών των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στις υφιστάμενες και στις μελλοντικές δράσεις. Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη θα στηρίζει τον ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς (π.χ. Europeana), συμβάλλοντας έτσι στην υλοποίηση της στρατηγικής #digital4culture. Με στόχο τη μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων, στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας θα διατίθεται χρηματοδότηση ίδιων και δανειακών κεφαλαίων από το Ταμείο InvestEU. Στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη, η ομάδα για περιεκτικές, ανθεκτικές και ασφαλείς κοινωνίες θα στηρίζει δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στους τομείς της σύγκλισης των μέσων ενημέρωσης και του πολιτισμού.

**5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>1 850</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Μέσα ενημέρωσης</b>	<b>1 200</b>
<b>Πολιτισμός</b>	<b>650</b>



## ΓΕΩΡΓΙΚΗ & ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

### Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων & Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης

Η κοινή γεωργική πολιτική είναι η κεντρική πολιτική της Ένωσης που αποσκοπεί στην αύξηση της **παραγωγικότητας της γεωργίας**, την εξασφάλιση **ικανοποιητικού βιοτικού επιπέδου για τον αγροτικό πληθυσμό**, τη **σταθεροποίηση των αγορών** και την **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας**. Μια εκσυγχρονισμένη κοινή γεωργική πολιτική θα πρέπει να στηρίζει τη μετάβαση προς έναν πλήρως βιώσιμο γεωργικό τομέα και την ανάπτυξη **δυναμικών αγροτικών περιοχών που παρέχουν ασφαλή τρόφιμα υψηλής ποιότητας** για περισσότερους από 500 εκατομμύρια καταναλωτές.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η Ευρώπη χρειάζεται έναν έξυπνο, ανθεκτικό, βιώσιμο και ανταγωνιστικό γεωργικό τομέα, ώστε να διασφαλίζεται η παραγωγή ασφαλών, υψηλής ποιότητας, οικονομικά προσιτών, θρεπτικών και ποικίλων τροφίμων για τους πολίτες της, καθώς και ισχυρός κοινωνικοοικονομικός ιστός στις αγροτικές περιοχές. Μια εκσυγχρονισμένη κοινή γεωργική πολιτική πρέπει να ενισχύει την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία της, με υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής και κλιματικής φιλοδοξίας και την ανταπόκριση στις προσδοκίες των πολιτών για την υγεία τους, το περιβάλλον και το κλίμα. Απαιτείται κοινή πολιτική σε επίπεδο ΕΕ λόγω του παγκόσμιου και διασυνοριακού χαρακτήρα των βασικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο γεωργικός τομέας και οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ. Οι εν λόγω προκλήσεις αντιμετωπίζονται με τους εξής τρόπους:

- ▶ εξασφάλιση ενιαίας αγοράς και ισότιμων όρων του ανταγωνισμού με κοινό μηχανισμό ασφάλειας των εισοδημάτων και πρόληψη δυνητικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού·
- ▶ ενίσχυση της ανθεκτικότητας του γεωργικού τομέα της ΕΕ η οποία είναι απαραίτητη για την τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης·
- ▶ επίτευξη αποτελεσμάτων σε βασικές προκλήσεις για τη βιωσιμότητα, όπως η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα και η ποιότητα του εδάφους, των υδάτων και του αέρα.

Μια εκσυγχρονισμένη πολιτική θα διατηρήσει την πλήρως ολοκληρωμένη ενιαία αγορά για τα γεωργικά προϊόντα στην ΕΕ και, παράλληλα, θα αυξήσει την έμφαση στη βιώσιμη παραγωγή με αυξημένο επίπεδο φιλοδοξίας όσο αφορά το περιβάλλον και το κλίμα. Θα μειωθούν οι ανισότητες στην ανάπτυξη του γεωργικού τομέα και θα αυξηθεί η ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κρίσεων.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Η κοινή γεωργική πολιτική για την περίοδο μετά το 2020 εστιάζεται σε στόχους που καλύπτουν και τις τρεις διαστάσεις της βιώσιμης γεωργίας στην ΕΕ:

- ▶ προώθηση της έξυπνης και ανθεκτικής γεωργίας·
- ▶ ενίσχυση της μέριμνας για το περιβάλλον και της δράσης για το κλίμα, καθώς και συμβολή στους στόχους της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα·
- ▶ ενίσχυση του κοινωνικο-οικονομικού ιστού στις αγροτικές περιοχές.

Η κοινή γεωργική πολιτική θα χρειαστεί επίσης να συνεχίσει να ανταποκρίνεται στις κοινωνικές προσδοκίες όσον αφορά τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων, ιδίως δε την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων, καθώς και τα πρότυπα στον τομέα του περιβάλλοντος και της καλής μεταχείρισης των ζώων. Η πολιτική θα δώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στην παροχή συμβουλών, τη μεταφορά γνώσεων και τη συνεργασία.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Η πολιτική θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται κυρίως υπό επιμερισμένη διαχείριση μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών. Θα χρηματοδοτείται από δύο ταμεία, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Θα εφαρμοστεί **νέο μοντέλο υλοποίησης** που συνδυάζει τις λειτουργίες στο πλαίσιο ενιαίου μέσου προγραμματισμού, το **στρατηγικό σχέδιο της κοινής γεωργικής πολιτικής**. Με βάση ένα κοινό σύνολο στόχων που τίθενται σε επίπεδο ΕΕ και τηρώντας πλήρως τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ, τα κράτη μέλη θα διαθέτουν περισσότερη ελευθερία να προσδιορίζουν τις ανάγκες τους και να καθορίζουν προγράμματα παρέμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά συνάδουν με την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων της ΕΕ. Οι εν λόγω συγκεκριμένοι στόχοι της ΕΕ ευθυγραμμίζονται με τους αντίστοιχους στόχους άλλων πολιτικών της ΕΕ, όπως για το περιβάλλον και το κλίμα.

Τα στρατηγικά σχέδια της κοινής γεωργικής πολιτικής θα εγκρίνονται από την Επιτροπή, εάν συνάδουν και συμβάλλουν επαρκώς στην επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων της ΕΕ. Αυτό το νέο μοντέλο σηματοδοτεί τη μετάβαση από τη σημερινή πολιτική που βασίζεται στη συμμόρφωση σε μια πολιτική προσανατολισμένη στα αποτελέσματα η οποία αποσκοπεί στην επίτευξη κοινών στόχων που τίθενται σε επίπεδο ΕΕ. Επιπλέον, παρέχει στα κράτη μέλη κατάλληλο περιθώριο ώστε να προσαρμόζονται στις ειδικές ανάγκες που προκύπτουν σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Οι μακροπρόθεσμες επιδόσεις της πολιτικής θα αξιολογούνται με βάση σύνολο δεικτών επιδόσεων, ενώ η χρήση κοινών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων θα συμβάλλει στην παρακολούθηση της υλοποίησης. Το νέο μοντέλο λειτουργίας συνεπάγεται **εκτεταμένη απλούστευση των κανόνων για τους γεωργούς και τις διοικήσεις**.

- ▶ Οι άμεσες ενισχύσεις θα συνεχίσουν να αποτελούν σημαντικό τμήμα της πολιτικής, θα μειωθούν όμως ελαφρά και θα βελτιωθεί η στόχευσή τους. Η στήριξη του βασικού εισοδήματος με τη μορφή άμεσων ενισχύσεων, ιδίως δε αποσυνδεδεμένων ενισχύσεων, θα αποτελέσει μέρος των παρεμβάσεων που προβλέπονται στα στρατηγικά σχέδια των κρατών μελών.
- ▶ Τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν μέρος των κονδυλίων τους για άμεσες ενισχύσεις στην αγροτική ανάπτυξη και αντιστροφή.
- ▶ Επί του παρόντος, το 20 % του αγροτικού πληθυσμού λαμβάνει το 80 % των άμεσων ενισχύσεων, ποσοστό το οποίο αντιστοιχεί σε ένα σύστημα στο οποίο οι ενισχύσεις συνδέονται με τις εκτάσεις, που είναι συγκεντρωμένες σε μια μειονότητα γεωργών.
- ▶ Θα πρέπει να προωθηθεί μια πιο ισορροπημένη κατανομή με τον υποχρεωτικό καθορισμό ανώτατων ορίων σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης (εξαιρουμένου του εργατικού κόστους) ή φθίνουσες ενισχύσεις σε συνάρτηση προς το μέγεθος της εκμετάλλευσης. Οι εξοικονομούμενοι πόροι θα παραμένουν στο κονδύλι του κράτους μέλους από το οποίο προέρχονται προς αναδιανομή για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης ή μεσαίων και μικρών εκμεταλλεύσεων.

- ▶ Τα επίπεδα άμεσων ενισχύσεων ανά εκτάριο μεταξύ των κρατών μελών θα συνεχίσουν να συγκλίνουν (εξωτερική σύγκλιση). Για όλα τα κράτη μέλη των οποίων οι άμεσες ενισχύσεις είναι κάτω από το επίπεδο του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ-27, το χάσμα ανάμεσα στο τρέχον επίπεδό τους και το επίπεδο του 90 % του μέσου όρου άμεσων ενισχύσεων του μέσου όρου της ΕΕ θα καλυφθεί κατά 50 %. Η εν λόγω σύγκλιση θα χρηματοδοτηθεί από όλα τα κράτη μέλη.
- ▶ Ο «πράσινος προσανατολισμός» όπως εφαρμόζεται επί του παρόντος θα αντικατασταθεί και τα σημερινά μέτρα πολλαπλής συμμόρφωσης, οι πράσινες άμεσες ενισχύσεις και τα εθελοντικά γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα θα ενταχθούν σε μια πιο στοχευμένη, πιο φιλόδοξη αλλά και ευέλικτη προσέγγιση, στο πλαίσιο του υψηλότερου επιπέδου φιλοδοξίας της κοινής γεωργικής πολιτικής στους τομείς του περιβάλλοντος και του κλίματος.
- ▶ Στα στρατηγικά σχέδια θα πρέπει να εισαχθεί στήριξη για τα εργαλεία διαχείρισης κινδύνων, όπως, για παράδειγμα, τα εργαλεία σταθεροποίησης των εισοδημάτων. Ένα νέο αποθεματικό για περιπτώσεις κρίσεων θα δημιουργηθεί εντός του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων. Η πρόσβαση θα εξαρτάται από την κατάρτιση στρατηγικής σε εθνικό επίπεδο για εργαλεία διαχείρισης κινδύνων (όπως ασφαλιστικά μέσα).

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Ο εκσυγχρονισμός της κοινής γεωργικής πολιτικής θα συμβάλλει στην ανάπτυξη περισσότερων συνεργειών και θα αυξήσει τη συνοχή της με άλλες πολιτικές της ΕΕ, ιδιαίτερα στους τομείς του περιβάλλοντος, της δράσης για το κλίμα, της περιφερειακής ανάπτυξης και της έρευνας και ανάπτυξης. Η αύξηση της συνοχής των πολιτικών θα οδηγήσει σε απλούστευση σε όφελος τόσο των διοικήσεων όσο και των γεωργών. Η υψηλότερη περιβαλλοντική φιλοδοξία μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την παροχή ισχυρής στήριξης στις γνώσεις, την καινοτομία και την τεχνολογία. Θα εξακολουθήσουν να διασφαλίζονται και να αναπτύσσονται επιτυχημένες συνέργειες με το πρόγραμμα **Ορίζων Ευρώπη** στην ομάδα «Τρόφιμα και Φυσικοί Πόροι», σκοπός της οποίας είναι να καταστήσει τη γεωργία και τα συστήματα παραγωγής τροφίμων πλήρως ασφαλή, βιώσιμα, ανθεκτικά, κυκλικά, ποικίλα και καινοτόμα. Απαιτείται ενισχυμένη έμφαση στην ανάπτυξη και την αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης στον γεωργικό τομέα της ΕΕ, ώστε αυτός να εκσυγχρονιστεί και να μεταβεί σε ένα βιώσιμο μέλλον. Για τον σκοπό αυτόν, προβλέπεται ποσό ύψους 10 δισ. EUR στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη, ώστε να στηριχθεί η έρευνα και η καινοτομία στους τομείς των τροφίμων, της γεωργίας, της αγροτικής ανάπτυξης και της βιοοικονομίας. Θα εξασφαλιστούν επίσης συνέργειες με το πρόγραμμα **LIFE**, ήτοι το πρόγραμμα της ΕΕ για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα, με στόχο τη βελτιστοποίηση της απορρόφησης κονδυλίων που στηρίζουν περιβαλλοντικές επενδύσεις. Ομοίως, με την προώθηση στενών συνεργειών με το **διαστημικό πρόγραμμα** μπορούν να διασφαλιστούν επιχειρησιακές αξιολογήσεις της κατάστασης του γεωργικού περιβάλλοντος και εκτιμήσεις των επιπτώσεων των πολιτικών.

Το απλουστευμένο πλαίσιο στόχων και βασικών κανόνων της ΕΕ θα είναι κοινό, στον βαθμό του εφικτού, με τα άλλα **Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία**.



**5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>365 005</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων	286 195
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	78 811



## ΓΕΩΡΓΙΚΗ & ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

### Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας είναι το εξειδικευμένο πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη της **βιωσιμότητας του αλιευτικού τομέα της ΕΕ και των παράκτιων κοινοτήτων** που εξαρτώνται από αυτόν.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Λόγω του παγκόσμιου χαρακτήρα του θαλάσσιου οικοσυστήματος, είναι απαραίτητο η ΕΕ να αναλαμβάνει δράση σε διεθνές επίπεδο για να προστατεύει, να διατηρεί και να αξιοποιεί τους ωκεανούς και τους πόρους τους με βιώσιμο τρόπο. Η δράση σε επίπεδο ΕΕ είναι μακράν αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη από τη δράση σε επίπεδο οποιουδήποτε κράτους μέλους μεμονωμένα. Οι θαλάσσιοι βιολογικοί πόροι θα εξαντλούνταν σύντομα χωρίς συντονισμένη δράση σε επίπεδο ΕΕ, γεγονός με άμεσες συνέπειες στη διαθεσιμότητα των αλιευτικών προϊόντων και την καταστροφή του θαλάσσιου οικοσυστήματος. Το Ταμείο στηρίζει την προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, συμβάλλει στην τόνωση των επενδύσεων, της απασχόλησης και της ανάπτυξης, προωθεί την καινοτομία μέσω της έρευνας και ανάπτυξης, και βοηθά στην επίτευξη των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα.

Η πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα του στόλου της ΕΕ και η υπεραλίευση εξακολουθούν να αποτελούν πρόβλημα σε πολλά τμήματα και κατά μήκος των θαλάσσιων λεκανών. Ο αλιευτικός τομέας συνεχίζει να ταλανίζεται από διαρθρωτικά προβλήματα, ιδίως στις διακρατικές θαλάσσιες λεκάνες και ακτογραμμές που καλύπτουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, τα οποία δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν επιτυχώς με μεμονωμένη δράση. Η ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική παρέχει συνεκτική προσέγγιση των θεμάτων που σχετίζονται με τη θάλασσα με στενό συντονισμό και συνεργασία μεταξύ των τομέων.

Η προώθηση της γαλάζιας οικονομίας στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, τον τουρισμό, την ωκεάνια ενέργεια ή τη γαλάζια βιοτεχνολογία στις παράκτιες κοινότητες σε επίπεδο ΕΕ προσφέρει πραγματική προστιθέμενη αξία της ΕΕ με την ενθάρρυνση των κυβερνήσεων, του κλάδου και των ενδιαφερόμενων φορέων της ΕΕ να αναπτύξουν κοινές προσεγγίσεις με σκοπό την ώθηση της ανάπτυξης και, παράλληλα, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας θα επικεντρωθεί σε τρεις στόχους:

- ▶ **διατήρηση της υγείας των θαλασσών και των ωκεανών και επίτευξη βιώσιμης αλιείας και υδατοκαλλιέργειας** με τη μείωση των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον και την παράλληλη ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ελκυστικότητας του αλιευτικού τομέα·
- ▶ **προώθηση της γαλάζιας οικονομίας**, ιδίως με τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη βιώσιμων παράκτιων κοινοτήτων οι οποίες ενημερούν και κινούνται προς την κατεύθυνση των επενδύσεων, των δεξιοτήτων, των γνώσεων και της ανάπτυξης της αγοράς·

- ▶ **ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών, καθώς και της ασφάλειας και της προστασίας του θαλάσσιου χώρου** σε περιοχές οι οποίες δεν καλύπτονται ήδη από διεθνείς συμφωνίες αλιείας.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί τόσο υπό επιμερισμένη όσο και υπό άμεση διαχείριση. Τα βασικά χρηματοδοτικά εργαλεία θα είναι οι επιδοτήσεις και τα χρηματοδοτικά μέσα. Στην περίπτωση επιμερισμένης διαχείρισης, οι βασικοί παράγοντες που θα παρέχουν άμεση στήριξη στους δικαιούχους θα είναι τα κράτη μέλη. Η άμεση διαχείριση θα χρησιμοποιείται για να προωθείται η ανάπτυξη καινοτόμων πολιτικών με άμεσο αντίκτυπο, αφενός, στις δραστηριότητες της θαλάσσιας πολιτικής και, αφετέρου, στους τομείς της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και της ασφάλειας στη θάλασσα.

Το Ταμείο θα έχει κοινή νομική βάση με όλα τα **Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία**. Ωστόσο, προβλέπονται ειδικός για τον τομέα κανονισμός και περιορισμένη δέσμη εκτελεστικών και κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Θα αυξηθεί η χρήση **απλουστευμένων επιλογών κόστους** (κατ' αποκοπή συντελεστές, εφάπαξ ποσά και μοναδιαίες δαπάνες) με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου. Θα προβλέπεται επίσης ευρύ περιθώριο ευελιξίας, ώστε τα κράτη μέλη να προσαρμόζουν τα μέτρα στους προκαθορισμένους σε επίπεδο ΕΕ στόχους. Επιπλέον, θα προωθηθεί η χρήση ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων και ηλεκτρονικών επιδοτήσεων στις περιπτώσεις άμεσης διαχείρισης και προβλεφθεί δυνατότητα περαιτέρω ανάθεσης της άμεσης διαχείρισης κονδυλίων σε εκτελεστικούς οργανισμούς.

Για να αυξηθεί η **ευελιξία**, θα αυξηθεί η δυνατότητα συνδυασμένης χρηματοδότησης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων και μεταξύ επιμερισμένης και άμεσης διαχείρισης. Επιπλέον, η διευρυμένη διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών μέσων (δανείων, εγγυήσεων) και επιστρεπτέων ενισχύσεων, όπως επιστρεπτέες επιδοτήσεις σε επίπεδο προγράμματος, θα αποτελεί τη συνήθη επιλογή για όλη τη στήριξη που παρέχεται για την ανάπτυξη και τη βελτίωση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων του αλιευτικού τομέα. Τέλος, τα κράτη μέλη θα διαθέτουν περισσότερη ευελιξία στην αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων και τη διαχείριση των μεταβαλλόμενων προτεραιοτήτων δαπανών.

Το Ταμείο θα κινηθεί επίσης προς την κατεύθυνση ενός **μοντέλου στήριξης περισσότερο προσανατολισμένου στα αποτελέσματα**, με βάση προκαθορισμένο κατάλογο λεπτομερών μέτρων προς επιλογή από τα κράτη μέλη. Η χρήση βελτιωμένων πληροφοριακών συστημάτων βασισμένων σε ολοκληρωμένα πλαίσια δεδομένων θα ενισχύσει τις επιπτώσεις της πολιτικής.

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Συνέργειες για τη θάλασσα και τη γαλάζια οικονομία θα αξιοποιηθούν ιδιαίτερα με το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης** για την πραγματοποίηση επενδύσεων στους τομείς γαλάζιας ανάπτυξης και τη στρατηγική για τη θάλασσα λεκάνη, με το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+** για την επανεκπαίδευση των αλιέων στην απόκτηση δεξιοτήτων και με το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης** για τη στήριξη της υδατοκαλλιέργειας. Η συνεργασία και οι συνέργειες με το πρόγραμμα **Ορίζων Ευρώπη** με θέμα την έρευνα και την καινοτομία στον θαλάσσιο τομέα θα επιτευχθούν, για παράδειγμα,

με τη στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την ανάπτυξη και την εμπορική αναπαραγωγή καινοτόμων λύσεων γαλάζιας ανάπτυξης, όπως επίσης με τη στήριξη θεματικής πλατφόρμας επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της γαλάζιας οικονομίας. Θα αξιοποιηθούν επίσης συνέργειες με το πρόγραμμα LIFE, το οποίο είναι το πρόγραμμα της ΕΕ για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα, ώστε να στηριχθούν δράσεις οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, ιδίως συμπληρωματικές δράσεις στρατηγικών ολοκληρωμένων έργων. Το **Ταμείο InvestEU** θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στα χρηματοδοτικά μέσα για σχετικές με την αγορά δράσεις, ιδίως με τη στήριξη θεματικής πλατφόρμας επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της γαλάζιας οικονομίας.

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>6 140</b>



## ΓΕΩΡΓΙΚΗ &amp; ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

---

**Διεθνείς συμφωνίες αλιείας**


---

Οι διεθνείς συμφωνίες αλιείας καθιστούν εφικτή την **πρόσβαση των αλιευτικών στόλων της ΕΕ σε ύδατα τρίτων χωρών** και επίσης απαιτούν τη χρηματοδότηση υποχρεωτικών ετήσιων συνεισφορών που απορρέουν από τη **συμμετοχή της ΕΕ σε περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας**.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η ΕΕ είναι ένα από τους ηγετικούς παράγοντες στον τομέα της θάλασσας και της αλιείας παγκοσμίως. Προωθεί τη βιώσιμη διαχείριση των διεθνών αποθεμάτων ιχθύων και υπερασπίζεται τα οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα της ΕΕ. Εντός της ΕΕ, η προώθηση της βιώσιμης αλιείας εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης, διότι η διασυνοριακή διάσταση της αλιείας απαιτεί την ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ. Η εν λόγω διάσταση είναι ακόμη σημαντικότερη στη διεθνή δράση είτε κατά τις διαπραγματεύσεις συμφωνιών αλιείας είτε κατά τη συμμετοχή σε περιφερειακές οργανώσεις αλιείας.

Η ΕΕ έχει επίσης δεσμευθεί να αναλάβει ηγετικό ρόλο όσον αφορά την υλοποίηση του στόχου βιώσιμης ανάπτυξης των ΗΕ σχετικά με τη «διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων» και, ως εκ τούτου, ενδιαφέρεται να διαμορφώσει τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών —στην οποία περιλαμβάνονται η διατήρηση των πόρων και η συνεπακόλουθη παράνομη αλιεία— στο πλαίσιο των διεθνών συμφωνιών αλιείας που έχει συνάψει.

Πάνω από το ένα τέταρτο των αλιευμάτων του ευρωπαϊκού αλιευτικού στόλου αλιεύονται σε ύδατα εκτός της Ένωσης. Συνεπώς, οι συμφωνίες αλιείας για τη βιώσιμη αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων στην ΕΕ ωφελούν τόσο την ΕΕ και την ανάπτυξη του τομέα αλιείας της όσο και τις παράκτιες κοινότητες που εξαρτώνται από αυτόν, καθώς και τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία. Επιπλέον, προκύπτουν έμμεσα οφέλη από τη στήριξη τρίτων χωρών με τη μορφή της αντιμετώπισης της μετανάστευσης και της τοπικής κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο συμφωνιών σύμπραξης βιώσιμης αλιείας η ΕΕ παρέχει οικονομική και τεχνική υποστήριξη, ώστε να καθοριστεί νομικό, περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο διακυβέρνησης για τις αλιευτικές δραστηριότητες σκαφών της Ένωσης σε ύδατα τρίτων χωρών. Η ΕΕ διαχειρίζεται κοινά αλιευτικά αποθέματα από κοινού με τη Νορβηγία, την Ισλανδία και τις Νήσους Φερόε. Οι εν λόγω συμφωνίες είναι εξαιρετικά σημαντικές για τη σύσφιξη των σχέσεων με τρίτες χώρες και την ενίσχυση του ρόλου της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή.

Η ΕΕ είναι συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας και στη συμφωνία των Ηνωμένων Εθνών για τα ιχθυαποθέματα. Οφείλει να συνεργάζεται με άλλες αλιευτικές χώρες και να συμμετέχει σε περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας για την αλιεία στην ανοικτή θάλασσα. Ως αποκλειστικός εκπρόσωπος όλων των αλιευτικών συμφερόντων της ΕΕ, η ΕΕ αποτελεί ηγετικό μέλος των εν λόγω οργανώσεων και διαθέτει το κύρος και την αρμοδιότητα να υπερασπίζεται τα συμφέροντά της με περισσότερη αποτελεσματικότητα και πυγμή από τα κράτη μέλη της ΕΕ μεμονωμένα.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Προς το κοινό συμφέρον της ΕΕ και των εταίρων της, οι στόχοι του προγράμματος για τις διεθνείς συμφωνίες αλιείας είναι οι εξής:

- ▶ εξασφάλιση **πρόσβασης του στόλου της ΕΕ στα ύδατα που υπάγονται στη δικαιοδοσία τρίτων χωρών**.
- ▶ χρηματοδότηση για την ενίσχυση της **ανάπτυξης ικανοτήτων των παράκτιων κρατών**, ώστε να καθιερωθεί η βιώσιμη διαχείριση των αλιευτικών πόρων και ενίσχυση της **παρακολούθησης, του ελέγχου και της επιτήρησης των αλιευτικών δραστηριοτήτων** στα ύδατά τους, ιδίως για την πάταξη της **παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας**.
- ▶ ανάπτυξη και υποστήριξη των απαραίτητων **επιστημονικών και ερευνητικών ιδρυμάτων**.
- ▶ ενίσχυση της διαφάνειας και των **ισότιμων όρων του ανταγωνισμού στο σύνολο των στόλων** που λειτουργούν στα σχετικά ύδατα.
- ▶ ενίσχυση και προώθηση της **διακυβέρνησης των ωκεανών** στο πλαίσιο περιφερειακών φορέων αλιείας.

Η **συμμετοχή σε περιφερειακές οργανώσεις**, εκτός του ότι αποτελεί νομική απαίτηση για την αλιεία σε διεθνή ύδατα, επιτρέπει στην ΕΕ να προωθεί αρχές της **κοινής αλιευτικής πολιτικής** εκτός των υδάτων της ΕΕ στον μέγιστο δυνατό βαθμό, ώστε να εξασφαλίζονται ισότιμοι όροι του ανταγωνισμού για τους φορείς εκμετάλλευσης της ΕΕ. Ως μέλος των εν λόγω οργανώσεων, η ΕΕ είναι υποχρεούται να συμβάλλει στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων των περιφερειακών οργανισμών με υποχρεωτικές συνεισφορές.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται άμεσα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό τη μορφή χρηματικής συνεισφοράς.

## 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Οι συνέργειες με την κοινή αλιευτική πολιτική έχουν καίρια σημασία για την επιτυχή εφαρμογή των συμφωνιών αλιείας.

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

Ποσά σε τρέχουσες τιμές	σε εκατ. EUR
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>990</b>



## ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

### LIFE - Πρόγραμμα για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα

Το πρόγραμμα LIFE είναι το πρόγραμμα της ΕΕ για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα. Επικεντρώνεται στην ανάπτυξη και την εφαρμογή **καινοτόμων τρόπων αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων** και, ως εκ τούτου, δρα ως καταλύτης για αλλαγές στη χάραξη, την υλοποίηση και την επιβολή πολιτικής.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Τα περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως η κλιματική αλλαγή, από τη φύση τους, υπερβαίνουν τα πολιτικά, νομικά και ανθρωπογενή όρια και δεν είναι δυνατό να επιλυθούν επαρκώς από μεμονωμένα κράτη μέλη. Απαιτείται παρέμβαση της ΕΕ με τη μορφή εξειδικευμένου μέσου για το περιβάλλον και το κλίμα, όπως επίσης για την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μικρής κλίμακας, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τα εν λόγω προβλήματα, να αποφεύγονται οι ελλείψεις συντονισμού και να συμπληρώνεται η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κλιματικών πτυχών σε όλον τον προϋπολογισμό της ΕΕ με τη λήψη στοχευμένων μέτρων.

Οι περισσότεροι περιβαλλοντικοί πόροι αποτελούν δημόσιο αγαθό και είναι άνισα κατανομημένοι στην ΕΕ. Η υποχρέωση προστασίας τους απαιτεί την συνεπή εφαρμογή των αρχών του επιμερισμού των ευθυνών και της αλληλεγγύης. Είναι καίριας σημασίας η συνεκτική εφαρμογή σε ολόκληρη την ΕΕ της νομοθεσίας και των πολιτικών της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα και η παροχή πλατφόρμας σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τεχνογνωσίας. Η διευκόλυνση της μετάβασης σε καθαρή ενέργεια συμβάλλει στην επίτευξη τόσο περιβαλλοντικών όσο και κλιματικών στόχων με τη βελτίωση της ποιότητας του εσωτερικού και εξωτερικού αέρα, την κυκλική οικονομία και την αποδοτική χρήση των πόρων. Παρέχει ισχυρή προστιθέμενη αξία με την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας της οικονομίας της Ένωσης. Επιπλέον, η στήριξη της ενεργειακής απόδοσης αποτελεί έναν από τους πλέον οικονομικά αποδοτικούς τρόπους απαλλαγής της οικονομίας μας από ανθρακούχες εκπομπές.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το πρόγραμμα θα συμβάλλει στα εξής:

- ▶ μετάβαση προς μια **οικονομία κυκλική, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, ενεργειακά αποδοτική, χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή**.
- ▶ προστασία του περιβάλλοντος και βελτίωση της **ποιότητας του περιβάλλοντος**.
- ▶ προστασία της φύσης, ανάσχεση και αντιστροφή της **απώλειας της βιοποικιλότητας**.

Το πρόγραμμα θα έχει επίσης ως στόχο την ανάπτυξη ικανοτήτων, την τόνωση των επενδύσεων και τη στήριξη της υλοποίησης της πολιτικής στους δυσκολότερους τομείς για τη **μετάβαση σε καθαρή ενέργεια**.

Οι στόχοι του προγράμματος θα επιδιωχθούν είτε με άμεσες παρεμβάσεις είτε με την ενσωμάτωση των εν λόγω στόχων σε άλλες πολιτικές, όπως επίσης και με τη συντονισμένη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων από άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα διαρθρώνεται σε δυο βασικούς τομείς δράσης:

- ▶ **Περιβάλλον: Φύση και Βιοποικιλότητα και Κυκλική Οικονομία και Ποιότητα Ζωής.**
- ▶ **Δράση για το κλίμα: Μετριασμός και Προσαρμογή και Μετάβαση σε Καθαρή Ενέργεια.**

Το σκέλος των επιδοτήσεων και των δημόσιων συμβάσεων του προγράμματος LIFE θα εξακολουθήσουν να τελούν υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής υποστηριζόμενης από εκτελεστικό οργανισμό.

Το πρόγραμμα θα απλουστευθεί, ιδίως όσον αφορά τις διαδικασίες για τους αιτούντες/δικαιούχους. Στις καινοτομίες περιλαμβάνονται μια ευρύτερη στρατηγική ευελιξία και τρόποι επίτευξης περισσότερο ισορροπημένης γεωγραφικής κάλυψης.

Τα χρηματοδοτικά μέσα για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα θα εκτελεστούν στο πλαίσιο του Ταμείου **InvestEU**, ιδίως του σκέλους του «βιώσιμες υποδομές».

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το πρόγραμμα LIFE εντάσσεται στις υφιστάμενες πολιτικές της ΕΕ για το περιβάλλον, το κλίμα, την ενέργεια και συναφείς πολιτικές. Λειτουργεί συμπληρωματικά προς άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ. Θα αναπτυχθούν συνέργειες ιδιαίτερα με το **Ταμείο InvestEU**, ιδίως το σκέλος του «βιώσιμες υποδομές», το **πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη**, το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης**, το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+**, το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης** και το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας**. Προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα αποτελέσματα, θα επεκταθεί το σύστημα «Σφραγίδα Αριστείας», με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα σε έργα που έχουν αξιολογηθεί επιτυχώς βάσει των κριτηρίων του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη να χρηματοδοτούνται σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων.

Το πρόγραμμα LIFE είναι σχεδιασμένο για να στηρίζεται η επίδειξη τεχνικών και βέλτιστων πρακτικών που μπορούν να αναπαραχθούν ή να αναβαθμιστούν σε μεγαλύτερα προγράμματα. Τα στρατηγικά ολοκληρωμένα έργα του προγράμματος LIFE κινητοποιούν άλλους ευρωπαϊκούς εθνικούς, περιφερειακούς και ιδιωτικούς πόρους για την υλοποίηση βασικών περιβαλλοντικών και κλιματικών σχεδίων (π.χ. σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, σχέδια για καθαρό αέρα κ.λπ.). Με την ενσωμάτωση δράσεων που στηρίζουν τη **μετάβαση σε καθαρή ενέργεια** θα ενισχυθούν η συνολική συνοχή του προγράμματος και οι συνέργειες στην υλοποίηση των υποστηριζόμενων από τα έργα πολιτικών της ΕΕ για το περιβάλλον, το κλίμα και τις πολιτικές καθαρής ενέργειας.

Όλα τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE θα συνάδουν με τους μακροπρόθεσμους στόχους της ΕΕ για το κλίμα και το περιβάλλον.

### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

---

Ποσά σε τρέχουσες τιμές

σε εκατ. EUR

---



<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>5 450</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Περιβάλλον</b>	<b>3 500</b>
<b>Κλίμα</b>	<b>1 950</b>



## ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

### Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης

Το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης συμβάλλει στην **αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών**. Στηρίζει δραστηριότητες και μέτρα που σχετίζονται με το **άσυλο, τη νόμιμη μετανάστευση, την ένταξη, την παράτυπη μετανάστευση και την επιστροφή**.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η μεταναστευτική κρίση του 2015 απέδειξε ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν μεμονωμένα τις προκλήσεις που σχετίζονται με την μετανάστευση. Η δράση της ΕΕ εξασφάλισε ολοκληρωμένη και ταχεία στήριξη της ικανότητας των κρατών μελών, καθώς και την απάντηση πολιτικής που διαμορφώθηκε βάσει του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τη μετανάστευση. Στο εν λόγω θεματολόγιο, καθορίστηκαν τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να σώζονται ζωές, να διασφαλίζονται τα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης, να στηρίζεται η ισχυρή κοινή πολιτική για το άσυλο, να αντιμετωπίζονται τα κίνητρα της παράτυπης μετανάστευσης και να προάγεται μια νέα πολιτική νόμιμης μετανάστευσης. Έχει επιτευχθεί πρόοδος σε όλους αυτούς τους άξονες εργασίας. Η σταθερή εφαρμογή της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, το πλαίσιο εταιρικής σχέσης και οι κοινές δράσεις που έχουν αναληφθεί στη διαδρομή της Κεντρικής Μεσογείου έχουν μειώσει σημαντικά τον αριθμό των παράτυπων αφίξεων. Ταυτόχρονα, πραγματοποιήθηκε σημαντικό βήμα προόδου στη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ με τη δημιουργία κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης και ενός σαφώς ενισχυμένου FRONTEX, ήτοι του **Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής**.

Οι προκλήσεις στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και των εξωτερικών συνόρων έχουν διακρατικό χαρακτήρα και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν επαρκώς από τα κράτη μέλη μεμονωμένα. Αντιθέτως, όλα τα κράτη μέλη ωφελούνται από μέτρα τα οποία λαμβάνονται στα κράτη μέλη της «πρώτης γραμμής» και στηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Παρότι ο αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών που φθάνουν παράτυπα στην ΕΕ επί του παρόντος μειώνεται σταδιακά, η μετανάστευση θα παραμείνει πρόκληση τα προσεχή έτη. Ωστόσο, η κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα πρέπει να συνοδεύεται από κοινά μέτρα που διασφαλίζουν τον αποτελεσματικό έλεγχο και την εποπτεία των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης, όπως επίσης και μια κοινή πολιτική για το άσυλο και τη μετανάστευση.

Στο άρθρο 80 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προβλέπεται ρητά ότι οι κοινές πολιτικές για το άσυλο, τη μετανάστευση και τα εξωτερικά σύνορα διέπονται από την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών. Η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχει συγκεκριμένα χρηματοδοτικά μέσα για την πρακτική εφαρμογή αυτής της αρχής.

Η μετανάστευση αποτελεί διαρθρωτική πρόκληση. Η ΕΕ χρειάζεται σταθερά και επαρκή εργαλεία για να την αντιμετωπίσει. Δημοσιονομικές επιπτώσεις θα έχουν όλα τα παρακάτω: ενίσχυση της αλληλεγγύης και της κατανομής ευθυνών με τη χρήση της επανεγκατάστασης και της μετεγκατάστασης, αύξηση των νόμιμων διαύλων εισόδου στην ΕΕ ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, υποδοχή, ένταξη και επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών και ολοκλήρωση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου.

Για την απάντηση της ΕΕ στην κρίση χρειάστηκε ισχυρή κινητοποίηση του προϋπολογισμού της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι προκλήσεις μπορούσαν να αντιμετωπιστούν γρήγορα και

αποτελεσματικά. Πρόκειται για απτή απόδειξη του τρόπου με τον οποίο η ΕΕ στηρίζει τα κράτη μέλη. Το ποσό της χρηματοδότησης που είχε δεσμευθεί αρχικά για την ασφάλεια και τη μετανάστευση στο τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο έπρεπε να διπλασιαστεί για να ανταποκριθεί στην κλίμακα των αναγκών. Η διακοπή ή μείωση των υφιστάμενων δημοσιονομικών παρεμβάσεων αναμένεται ότι θα έχει σημαντικές, ακόμη και καθοριστικές, επιπτώσεις στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τη μετανάστευση.

Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να αντιμετωπίζει προκλήσεις στον τομέα της μετανάστευσης και είναι σαφές ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να τις διαχειριστούν μεμονωμένα ούτε χωρίς τη χρηματοδοτική και τεχνική υποστήριξη της ΕΕ. Η προστιθέμενη αξία του προγράμματος είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη στήριξη της διαχείρισης των υψηλών αφίξεων μεταναστών και αιτούντων άσυλο, την ανάπτυξη των ικανοτήτων έρευνας και διάσωσης για να σώζονται οι ζωές των ανθρώπων που προσπαθούν να φθάσουν στην Ευρώπη, τη διαχείριση των επιστροφών και άλλες δράσεις που απαιτούν συντονισμένη αντίδραση της Ένωσης και υπερβαίνουν τις δυνατότητες των επιμέρους κρατών μελών.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Βασικός στόχος του **Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης** θα είναι η συνεισφορά στην **αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών**. Συγκεκριμένα, το Ταμείο θα συμβάλλει στα εξής:

- ▶ ενίσχυση και ανάπτυξη του **κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου** στο οποίο θα περιλαμβάνονται μέτρα πολιτικής, νομοθεσίας και ανάπτυξης ικανοτήτων·
- ▶ ενίσχυση **αποτελεσματικών και δίκαιων πολιτικών επιστροφής** και συνεισφορά στην **καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης** με έμφαση στην αποτελεσματικότητα των εθνικών διαδικασιών και δομών, τη βιωσιμότητα των επιστροφών και την αποτελεσματικότητα των επανεισδοχών σε τρίτες χώρες·
- ▶ **μεγαλύτερη αλληλεγγύη και κατανομή ευθυνών** μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως προς τα κράτη μέλη που πλήττονται περισσότερο από τις εισροές μεταναστών και αιτούντων άσυλο, μεταξύ άλλων μέσω πρακτικής συνεργασίας·
- ▶ στήριξη της **νόμιμης μετανάστευσης** στην Ευρώπη και συνεισφορά στην αποτελεσματική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών κατά το αρχικό στάδιο ένταξης·
- ▶ παροχή στήριξης στην **εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης** στην ΕΕ και της πολιτικής για το άσυλο σε πλήρη συνοχή και με συνέργειες με την εξωτερική δράση της ΕΕ.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το βασικό μέσο υλοποίησης θα πρέπει να είναι η επιμερισμένη διαχείριση, διότι εξασφαλίζει ισότιμους όρους του ανταγωνισμού και προλαμβάνει την αναντιστοιχία μεταξύ των αναγκών και τον ανταγωνισμό για την εξασφάλιση χρηματοδότησης. Η επιμερισμένη διαχείριση καθιστά εφικτή την προβλεψιμότητα της χρηματοδότησης και τον σχεδιασμό σε βάθος χρόνου και διασφαλίζει τις απαραίτητες δαπάνες ανά κράτος μέλος, καθώς και την ικανότητα υλοποίησης των προτεραιοτήτων της Ένωσης σε ολόκληρη την ΕΕ. Η επιμερισμένη διαχείριση θα συμπληρώνεται από άμεση —και σε περιορισμένο βαθμό από έμμεση— διαχείριση και υλοποίηση με τη λήψη διακρατικών μέτρων σε επίπεδο Ένωσης και με τη **βοήθεια έκτακτης ανάγκης**, η οποία θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τα εθνικά προγράμματα των κρατών μελών που έχουν σημαντικές ανάγκες χρηματοδότησης. Με το

θεματικό μέσο θα χορηγηθούν πόροι για τη στήριξη προκαθορισμένων προτεραιοτήτων με δράσεις σε επίπεδο Ένωσης, βοήθεια έκτακτης ανάγκης και συμπληρωματική χρηματοδότηση εθνικών προγραμμάτων.

**Ευρωπαϊκοί οργανισμοί**, ιδίως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, διαδραματίζουν σημαντικό επιχειρησιακό, συντονιστικό και συμβουλευτικό ρόλο στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης. Διαθέτουν ίδιους προϋπολογισμούς για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι οποίοι είναι ξεχωριστοί από το Ταμείο.

**Η ευελιξία** θα αποτελέσει κεντρικό στοιχείο στο νέο μέσο για το άσυλο και τη μετανάστευση, καθώς οι προκλήσεις στον τομέα της μετανάστευσης δεν μπορούν να προβλεφθούν εκ των προτέρων και οι γεωπολιτικές εξελίξεις μπορούν να έχουν άμεσες επιπτώσεις στις μεταναστευτικές ροές. Η ευελιξία είναι επίσης εξαιρετικά σημαντική για την κατανομή στα κράτη μέλη. Μέρος της χρηματοδότησης θα διατίθεται εκ των προτέρων, ενώ σημαντικό κονδύλι θα διατίθεται, στη συνέχεια, σε ειδικές προτεραιότητες, ώστε να παρέχεται στοχευμένη χρηματοδότηση ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες συνθήκες ή έκτακτες ανάγκες.

Το **πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης θα βελτιωθεί** για να ενθαρρύνεται η έγκαιρη εκτέλεση των εθνικών προγραμμάτων και να εξασφαλίζεται ότι οι αξιολογήσεις μπορούν να παρέχουν εύστοχες παρατηρήσεις για τυχόν μελλοντικές αναθεωρήσεις των παρεμβάσεων πολιτικής. Η βελτίωση των δεικτών και η ενίσχυση της αρχής της εταιρικής για τη διαχείριση του Ταμείου θα συμβάλλει σε ισχυρή παρακολούθηση και αξιολόγηση.

**Εναρμόνιση και απλούστευση:** Το νέο μέσο θα διέπεται από τον νέο κανονισμό για την επιμερισμένη διαχείριση με τον οποίο οι κανόνες θα απλουστευθούν και θα εναρμονιστούν σε όλους τους τομείς.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Θα θεσπιστούν συνέργειες με το Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, καθώς και: i) με την **πολιτική συνοχής** όσον αφορά την **μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών**, συμπεριλαμβανομένης της ένταξης που σχετίζεται με τις μεταφορές και ii) με τον νέο **Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας**, οι συνέργειες με τον οποίο θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στη μετανάστευση, μεταξύ άλλων, για το αδιάθετο μέρος των κονδυλίων του για αναδυόμενες προκλήσεις.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027\*

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>10 415</b>

\* Βλέπε επίσης το κονδύλι για το Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων το οποίο ανέρχεται σε 9 318 εκατ. EUR.



## ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

### Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων

Στόχος του Ταμείου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων είναι να εξασφαλίζεται καλύτερη και **ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ**, υψηλότερο επίπεδο **προστασίας των συνόρων** στην Ένωση και η **ακεραιότητα της αλυσίδας εφοδιασμού**, και, παράλληλα, να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των εμπορευμάτων χωρίς να παρεμποδίζεται το νόμιμο εμπόριο.

## 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Το Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων θα παίξει σημαντικό ρόλο στη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, την παροχή απαραίτητης στήριξης στα κράτη μέλη για την προστασία των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης, ως ένδειξη της κοινής ευθύνης προστασίας των κοινών συνόρων, καθώς και τη στήριξη των κρατών μελών ώστε να διαθέτουν επαρκή εξοπλισμό τελωνειακού ελέγχου.

Το μέσο θα συμβάλλει στην περαιτέρω ανάπτυξη της κοινής πολιτικής θεωρήσεων και την εφαρμογή της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων από τα κράτη μέλη, με στόχο την καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης και τη διευκόλυνση των νόμιμων μετακινήσεων. Η χρηματοδότηση θα πρέπει να συνεισφέρει στην παροχή στήριξης προς τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη και τη βελτίωση των ικανοτήτων τους στους εν λόγω τομείς και για την ενίσχυση της συνεργασίας, μεταξύ άλλων, με τους αρμόδιους οργανισμούς της Ένωσης.

Από την καθιέρωση της τελωνειακής ένωσης, οι τελωνειακές αρχές αναλαμβάνουν ολοένα αυξανόμενες αρμοδιότητες οι οποίες υπερβαίνουν την εποπτεία και τη διευκόλυνση του εμπορίου στην ΕΕ και εκτείνονται στους τομείς της ασφάλειας και της προστασίας. Το Ταμείο θα συμβάλλει στη διασφάλιση περισσότερης ομοιογένειας στη διεξαγωγή τελωνειακών ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα με την αντιμετώπιση των ανισοτήτων που υφίστανται επί του παρόντος μεταξύ των κρατών μελών λόγω των γεωγραφικών διαφορών και των διαφορετικών ικανοτήτων και διαθέσιμων πόρων. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθούν οι τελωνειακοί έλεγχοι και επίσης θα διευκολυνθεί το νόμιμο εμπόριο, συμβάλλοντας στην ασφάλη και αποτελεσματική τελωνειακή ένωση.

Η πολιτική των συνόρων είναι, από τη φύση της, διακρατική. Όταν απειλείται ένα κράτος μέλος, επηρεάζεται όλη η ΕΕ και, κατά συνέπεια, είναι σαφής η ανάγκη δράσης σε επίπεδο ΕΕ. Τα επιμέρους κράτη μέλη δεν θα μπορούσαν μεμονωμένα να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις των τελευταίων ετών που συνδέονται με τη μετανάστευση και την τρομοκρατία χωρίς την οικονομική και τεχνική υποστήριξη της ΕΕ. Επιπλέον, απαιτείται δράση σε επίπεδο ΕΕ ώστε να διασφαλίζεται ότι όλες οι τελωνειακές αρχές διαθέτουν τα απαραίτητα εργαλεία για να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους στα σύνορα της ΕΕ και, ως εκ τούτου, να περιορίζουν τους κινδύνους για την ασφάλεια και τους οικονομικούς κινδύνους, και να αποφεύγουν την «άγρια τελωνείων», η οποία θα έχει επιπτώσεις σε ολόκληρη την Ένωση.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση της μετανάστευσης θα έχει δύο συνιστώσες οι οποίες θα συμβάλλουν στα εξής:

**Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις (πρόσωπα):**

- ▶ προώθηση της ομοιόμορφης εφαρμογής, της περαιτέρω ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού της κοινής πολιτικής για τις **θεωρήσεις βραχείας διάρκειας** και την **ψηφιοποίηση της διεκπεραίωσης των θεωρήσεων**.
- ▶ περαιτέρω ανάπτυξη διαφορετικών **μορφών προξενικής συνεργασίας**.
- ▶ **ενίσχυση του συνοριακού ελέγχου με τη βελτίωση των ικανοτήτων των κρατών μελών**, μεταξύ άλλων, με τη διευκόλυνση των νόμιμων διελεύσεων των συνόρων και, κατά περίπτωση, την πρόληψη και την ανίχνευση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος —όπως, για παράδειγμα, παράνομη διακίνηση μεταναστών και εμπορία ανθρώπων— και επίσης με τη στήριξη των κρατών μελών στην αντιμετώπιση υφιστάμενων ή δυνητικά δυσανάλογων μεταναστευτικών πιέσεων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.
- ▶ στήριξη της ανάπτυξης, λειτουργίας και συντήρησης **πληροφοριακών συστημάτων** και της διαλειτουργικότητας.
- ▶ βελτίωση της **διωπηρεσιακής συνεργασίας** σε εθνικό επίπεδο μεταξύ των εθνικών αρχών των κρατών μελών οι οποίες είναι αρμόδιες για τον συνοριακό έλεγχο ή για άλλα καθήκοντα που εκτελούνται στα σύνορα.
- ▶ εκπόνηση **αναλύσεων κινδύνου και εντοπισμός απειλών** που ενδέχεται να επηρεάσουν τη λειτουργία ή την ασφάλεια των εξωτερικών συνόρων.
- ▶ διασφάλιση της **ομοιόμορφης εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν** στα εξωτερικά σύνορα.
- ▶ περαιτέρω ανάπτυξη της **Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής** και διευκόλυνση της ανταλλαγής ή απόσπασης συνοριοφυλάκων και άλλων σχετικών εμπειρογνομόνων μεταξύ των κρατών μελών ή μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας.

**Εξοπλισμός τελωνειακού ελέγχου (εμπορεύματα):**

- ▶ αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων της τελωνειακής ένωσης και παράλληλη διασφάλιση των οικονομικών της συμφερόντων, πρόληψη του παράνομου εμπορίου και της απάτης μέσω ισοδύναμων και **επαρκών τελωνειακών ελέγχων στα σύνορα της ΕΕ**.
- ▶ Ενθάρρυνση της **κοινής χρήσης εξοπλισμού ελέγχου** (π.χ. σαρωτές ακτίνων X, σύστημα για την αυτόματη αναγνώριση πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας κ.λπ.) μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων αρχών επιβολής του νόμου.

**3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ**

Η συνιστώσα θεωρήσεων και διαχείρισης των συνόρων θα υλοποιηθεί με καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης με πολυετή προγράμματα των κρατών μελών, ενώ θα χορηγηθεί κονδύλι υπό άμεση ή —σε περιορισμένο βαθμό— έμμεση διαχείριση και προς εκτέλεση μέσω δράσεων σε επίπεδο Ένωσης. Με τη **βοήθεια έκτακτης ανάγκης**, το Ταμείο θα ανταποκρίνεται σε απρόβλεπτες καταστάσεις και θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τα προγράμματα των κρατών μελών που έχουν σημαντικές ανάγκες χρηματοδότησης. Με το θεματικό μέσο θα χορηγηθούν πόροι για τη στήριξη προκαθορισμένων προτεραιοτήτων με δράσεις σε επίπεδο Ένωσης, χρηματοδότηση έκτακτης ανάγκης και συμπληρωματική χρηματοδότηση σε εθνικά προγράμματα. Η επιμερισμένη διαχείριση εξασφαλίζει ισότιμους

όρους του ανταγωνισμού, μειώνει τις δυσμενείς επιπτώσεις του ανταγωνισμού για την εξασφάλιση χρηματοδότησης, καθιστά εφικτή την προβλεψιμότητα της χρηματοδότησης και τον σχεδιασμό σε βάθος χρόνου, και διασφαλίζει τις απαραίτητες δαπάνες ανά κράτος μέλος, καθώς και την ικανότητα υλοποίησης των προτεραιοτήτων της Ένωσης σε ολόκληρη την ΕΕ. Όσον αφορά τη συνιστώσα του εξοπλισμού τελωνειακού ελέγχου, θα εφαρμοστεί υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης.

Αρκετοί οργανισμοί στηρίζουν το έργο της ΕΕ στους τομείς των συνόρων και των θεωρήσεων και, ειδικότερα, ο **Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (FRONTEX)**, η **Ευρωπόλ** (Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου) και ο **eu-LISA** (Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης). Διαθέτουν ίδιους προϋπολογισμούς για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι οποίοι είναι ξεχωριστοί από το Ταμείο.

Το Ταμείο θα πρέπει επίσης να διαθέτει **αυξημένη ευελιξία** ώστε να προσαρμόζεται σε απρόβλεπτες εξελίξεις, οι οποίες είναι σύνηθες φαινόμενο στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων. Όσον αφορά τη διαχείριση των συνόρων και τις θεωρήσεις, μέρος της χρηματοδότησης θα διατίθεται εκ των προτέρων, ενώ σημαντικό κονδύλι θα διατίθεται, στη συνέχεια και ανά τακτά χρονικά διαστήματα, σε ειδικές προτεραιότητες, ώστε να αντιμετωπίζονται τυχόν μεταβαλλόμενες συνθήκες ή έκτακτες ανάγκες. Το Ταμείο θα διέπεται από **λιγότερο αυστηρούς και περισσότερο απλουστευμένους κανόνες** που εφαρμόζονται σε άλλα Ταμεία υπό επιμερισμένη διαχείριση. Με αυτόν τον τρόπο, θα διευκολυνθεί επίσης η σταδιακή μετάβαση σε **ενιαία δέσμη κανόνων** σύμφωνων με την αρχή της αναλογικότητας, οι οποίοι είναι εξίσου κατάλληλοι για όλα τα Ταμεία που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση.

**Το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης** θα πρέπει να βελτιωθεί για να ενθαρρύνεται η έγκαιρη εκτέλεση των εθνικών προγραμμάτων και να εξασφαλίζεται ότι οι αξιολογήσεις μπορούν να παρέχουν εύστοχες παρατηρήσεις για τυχόν μελλοντικές αναθεωρήσεις των παρεμβάσεων πολιτικής. Η βελτίωση των δεικτών, η ενίσχυση της αρχής της εταιρικής σχέσης για τη διαχείριση του Ταμείου και η διεξαγωγή ενδιάμεσης αξιολόγησης των επιδόσεων συνδεδεμένης με επιβράβευση βάσει επιδόσεων (εξαιρείται ο εξοπλισμός τελωνειακού ελέγχου) θα συμβάλλουν σε ισχυρή παρακολούθηση και αξιολόγηση.

#### **4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**

Όσον αφορά τα σύνορα και τις θεωρήσεις, θα θεσπιστούν συνέργειες μεταξύ των νέων μέσων για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων με το **Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης** και το **Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας**, και με άλλα μέσα, ιδίως με ταμεία και προγράμματα στους τομείς της ασφάλειας και επιτήρησης των θαλασσών, της έρευνας στον τομέα της ασφάλειας, της ασφάλειας των υποδομών, καθώς και με την **πολιτική συνοχής** και τα μέσα που στηρίζουν την εξωτερική διάσταση της διαχείρισης των συνόρων. Όσον αφορά ειδικότερα τον εξοπλισμό τελωνειακού ελέγχου, θα θεσπιστούν συνέργειες με το **πρόγραμμα για τα τελωνεία**. Καίρια σημασία έχουν οι αποτελεσματικοί μηχανισμοί συντονισμού για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικής επίτευξης των στόχων πολιτικής και την αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας. Με αυτόν τον τρόπο, θα διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα και η σαφήνεια μεταξύ των πεδίων παρέμβασης όλων των μέσων και θα αυξηθεί η σαφήνεια για τους δικαιούχους.

**5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027\***

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>9 318</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις</b>	<b>8 018</b>
<b>Εξοπλισμός τελωνειακού ελέγχου</b>	<b>1 300</b>

\* Βλέπε επίσης το κονδύλι για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης το οποίο ανέρχεται σε 10 415 εκατ. EUR.





## Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας

Το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας συμβάλλει στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας στην Ένωση με την καταπολέμηση της **τρομοκρατίας και της ριζοσπαστικοποίησης**, του **οργανωμένου εγκλήματος** και του **ηλεκτρονικού εγκλήματος**, καθώς και με την παροχή βοήθειας και την προστασία των **θυμάτων εγκληματικών πράξεων**.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Τα τελευταία έτη, παρατηρείται στην Ευρώπη εντατικοποίηση και διαφοροποίηση των απειλών κατά της ασφάλειας. Οι τρομοκρατικές επιθέσεις, οι νέες οδοί του οργανωμένου εγκλήματος και το διαρκώς αυξανόμενο ηλεκτρονικό έγκλημα έχουν διασυννοριακή διάσταση η οποία καθιστά επιτακτική την ανάγκη σθεναρής αντίδρασης της ΕΕ. Η δράση της ΕΕ εξασφάλισε ολοκληρωμένη και ταχεία αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων, ενώ η γενική απάντηση πολιτικής στήριξη διατυπώθηκε το 2015 με το θεματολόγιο για την ασφάλεια. Η ασφάλεια θα παραμείνει κρίσιμης σημασίας ζήτημα για την ΕΕ τα προσεχή έτη και οι πολίτες της Ευρώπης στρέφονται προς την Ένωση και τις εθνικές κυβερνήσεις για την επίτευξη ασφάλειας σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο και αβέβαιο κόσμο.

Τα επιμέρους κράτη μέλη δεν μπορούν μεμονωμένα να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ένωση, ιδίως όσες προέρχονται από τη διεθνή τρομοκρατία, χωρίς την οικονομική και τεχνική υποστήριξη της ΕΕ. Σε μια εποχή όπου, η τρομοκρατία και άλλες σοβαρές μορφές εγκλήματος εξαπλώνονται χωρίς διαχωρισμό ανάμεσα σε σύνορα, τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και τα κράτη μέλη της έχουν ευθύνη έναντι των πολιτών τους να οικοδομήσουν μια περιοχή όπου θα υπάρχει ασφάλεια και προστασία των πολιτών, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, οι Συνθήκες προβλέπουν την ανάγκη εξασφάλισης υψηλού επιπέδου ασφάλειας, μεταξύ άλλων, μέσω προληπτικών μέτρων, καθώς και μέσω του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των αστυνομικών, δικαστικών και άλλων αρμόδιων αρχών. Τα ανωτέρω πρέπει να παρέχονται σε επίπεδο ΕΕ.

Η στήριξη της ΕΕ προσδίδει σημαντική προστιθέμενη αξία στην εθνική χρηματοδότηση με τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ υπαλλήλων επιβολής του νόμου των κρατών μελών και άλλων αρμόδιων αρχών, με τη διευκόλυνση της διαλειτουργικότητας των διαφορετικών συστημάτων ασφάλειας, με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των πληροφοριακών συστημάτων της ΕΕ, με τη διευκόλυνση των κοινών επιχειρησιακών δράσεων, καθώς και με την παροχή στήριξης της κατάρτισης, της οικοδόμησης θεμελιωδών υποδομών σχετικών με την ασφάλεια και της αγοράς απαραίτητου τεχνικού εξοπλισμού. Για παράδειγμα, μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στο Παρίσι το 2015, η βοήθεια έκτακτης ανάγκης συνέβαλε στη θέση σε λειτουργία μιας ψηφιακής λύσης για την επεξεργασία μεγάλου όγκου δεδομένων επιτήρησης και, ως εκ τούτου, αύξησε την ετοιμότητα της Ένωσης έναντι πιθανών μελλοντικών απειλών.

### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Οι ειδικοί στόχοι του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας είναι οι εξής:

- ▶ αύξηση της **ανταλλαγής πληροφοριών** μεταξύ αρχών επιβολής του νόμου και λοιπών αρχών στην ΕΕ, μεταξύ άλλων, με την Ευρωπόλ και άλλους αρμόδιους οργανισμούς της Ένωσης, τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης και της διερεύνησης του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος με διασυνοριακή διάσταση·
- ▶ εντατικοποίηση των **κοινών διασυνοριακών επιχειρήσεων** μεταξύ αρχών επιβολής του νόμου και λοιπών αρμόδιων αρχών στην ΕΕ, μεταξύ άλλων, με αρμόδιους για θέματα ασφάλειας οργανισμούς της Ένωσης και άλλους φορείς της Ένωσης, τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης και της διερεύνησης του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος με διασυνοριακή διάσταση·
- ▶ διασφάλιση συλλογικών αντιδράσεων έναντι απειλών κατά της ασφάλειας με την **αύξηση των ικανοτήτων και την ενίσχυση της ετοιμότητας και της ανθεκτικότητας της ΕΕ**, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης συνεργασίας μεταξύ δημόσιων αρχών, μη κυβερνητικών φορέων και εταίρων από τον ιδιωτικό τομέα του συνόλου των κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών, οργανισμών της Ένωσης και διεθνών οργανισμών.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας εκτελείται κυρίως υπό επιμερισμένη διαχείριση με πολυετή προγράμματα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη, καθώς και υπό άμεση ή —σε περιορισμένο βαθμό— έμμεση διαχείριση. Η **βοήθεια έκτακτης ανάγκης** μπορεί να συμπληρώνει τα προγράμματα των κρατών μελών για την ταχεία αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Η επιμερισμένη διαχείριση καθιστά εφικτή την προβλεψιμότητα της χρηματοδότησης και τον σχεδιασμό σε βάθος χρόνου. Εξασφαλίζει τη διάθεση κονδυλίων σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και την ικανότητα υλοποίησης των προτεραιοτήτων της Ένωσης σε ολόκληρη την ΕΕ. Ωστόσο, για την καλύτερη διοχέτευση κονδυλίων στις προτεραιότητες της ΕΕ, η επιμερισμένη διαχείριση συμπληρώνεται με θεματικό μέσο το οποίο προορίζεται για την χορήγηση πόρων προς στήριξη δράσεων προκαθορισμένων προτεραιοτήτων υπό άμεση και έμμεση διαχείριση μέσω δράσεων σε επίπεδο Ένωσης, βοήθειας έκτακτης ανάγκης και συμπληρωματικής χρηματοδότησης προγραμμάτων των κρατών μελών.

Πολλοί αποκεντρωμένοι οργανισμοί, όπως η **Ευρωπόλ** (Οργανισμός της ΕΕ για τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου) και ο **CEPOL** (Οργανισμός για την κατάρτιση στον τομέα της επιβολής του νόμου), διαδραματίζουν σημαντικό επιχειρησιακό, συντονιστικό και συμβουλευτικό ρόλο στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων και των στόχων της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας. Διαθέτουν ίδιους προϋπολογισμούς για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι οποίοι είναι ξεχωριστοί από το Ταμείο.

Αξιοποιώντας την πείρα από την υλοποίηση του τρέχοντος προγράμματος, το μελλοντικό Ταμείο θα απλουστεύσει περαιτέρω τους κανόνες για τους δικαιούχους του. Τα βασικά επιχειρησιακά στοιχεία περιλαμβάνουν τα εξής:

- ▶ αυξημένη **ευελιξία** ώστε να προσαρμόζεται σε απρόβλεπτες εξελίξεις, σύνηθες φαινόμενο στον τομέα της ασφάλειας. Μέρος της χρηματοδότησης θα διατίθεται εκ των προτέρων, ενώ σημαντικό κονδύλι θα διατίθεται, στη συνέχεια, σε ειδικές προτεραιότητες, ώστε να επιτρέπεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα η αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες ή έκτακτες ανάγκες (μέσω του θεματικού μέσου)·

- ▶ περαιτέρω **απλούστευση**, εφόσον θα διέπεται από τον νέο κανονισμό για την επιμερισμένη διαχείριση με τον οποίο οι κανόνες θα απλουστευθούν και θα εναρμονιστούν σε όλους τους τομείς·
- ▶ περαιτέρω βελτίωση του **πλαίσιου παρακολούθησης και αξιολόγησης** για να ενθαρρύνεται η έγκαιρη εκτέλεση των προγραμμάτων και να εξασφαλίζεται ότι οι αξιολογήσεις μπορούν να παρέχουν εύστοχες παρατηρήσεις για τυχόν μελλοντικές αναθεωρήσεις των παρεμβάσεων πολιτικής. Η βελτίωση των δεικτών, η ενίσχυση της αρχής της εταιρικής σχέσης για τη διαχείριση του Ταμείου και η διεξαγωγή ενδιάμεσης αξιολόγησης των επιδόσεων συνδεδεμένης με επιβράβευση βάσει επιδόσεων θα συμβάλλουν σε ισχυρή παρακολούθηση και αξιολόγηση.

#### 4. **ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**

Η ασφάλεια αποτελεί οριζόντιο ζήτημα και το νέο Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας μπορεί να παρέχει αποτελεσματική απάντηση της ΕΕ μόνο από κοινού με άλλα χρηματοδοτικά μέσα, όπως τα **Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία** και εξωτερικά μέσα. Η εξασφάλιση συνεργειών του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας με άλλα συναφή μέσα θα βασίζεται στις ακόλουθες πτυχές: διαχείριση των συνόρων και εξοπλισμός τελωνειακού ελέγχου, ασφάλεια υποδομών και δημόσιων χώρων, κυβερνοασφάλεια (η κυβερνοασφάλεια αποτελεί βασικό θεματικό άξονα του **προγράμματος για την ψηφιακή Ευρώπη**, με το ταμείο για το ηλεκτρονικό έγκλημα), πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και εξωτερική διάσταση της ασφάλειας. Καίρια σημασία έχουν οι αποτελεσματικοί μηχανισμοί συντονισμού για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικής επίτευξης των στόχων πολιτικής και την αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας, διότι με αυτόν τον τρόπο, θα διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα και η σαφήνεια μεταξύ των πεδίων παρέμβασης όλων των μέσων και θα αυξηθεί η σαφήνεια για τους δικαιούχους.

#### 5. **ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>2 500</b>



## Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων στη Λιθουανία

Το πρόγραμμα παρέχει **στήριξη στη Λιθουανία για τον ασφαλή παροπλισμό πυρηνικών αντιδραστήρων πρώτης γενιάς.**

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Ως προϋπόθεση για την προσχώρησή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Λιθουανία ανέλαβε τη δέσμευση να διακόψει τη λειτουργία και, στη συνέχεια, να παροπλίσει δύο πυρηνικούς αντιδραστήρες σοβιετικού σχεδιασμού, πρώτης γενιάς, που δεν μπορούσαν να αναβαθμιστούν με οικονομικό τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στα δυτικά πρότυπα ασφαλείας. Η ΕΕ με τη σειρά της δεσμεύθηκε, βάσει του άρθρου 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 4 της πράξης προσχώρησης του 2003, να στηρίζει οικονομικά τον παροπλισμό.

Σήμερα οι δραστηριότητες του παροπλισμού προχωρούν και η περάτωσή τους προβλέπεται το 2038. Είναι προς το συμφέρον της Ένωσης να συνεχίσει να παρέχει αυστηρά στοχευμένη οικονομική στήριξη και να συμβάλλει στην εξασφάλιση του ύψιστου επιπέδου ασφαλείας της διαδικασίας παροπλισμού. Το πρόγραμμα παρέχει σημαντική και διαρκή υποστήριξη της υγείας των εργαζομένων και του γενικού κοινού με την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και την εξασφάλιση επίτευξης πραγματικής προόδου στην πυρηνική ασφάλεια και προστασία.

Το πρόγραμμα έχει ιδιαίτερα καλές προοπτικές να αναδειχθεί σε ορόσημο για την ΕΕ όσον αφορά την ασφαλή διαχείριση τεχνολογικών θεμάτων στον τομέα του παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων, όπως ο παροπλισμός των αντιδραστήρων με επιβραδυντή γραφίτη.

### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Στόχος του προγράμματος είναι να **συνεχίσει να παρέχει στοχευμένη βοήθεια στη Λιθουανία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την ασφάλεια από τη ραδιενέργεια λόγω του παροπλισμού του πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής Ignalina.**

Το πρόγραμμα επίσης στοχεύει στη **διάδοση γνώσεων** επί της διαδικασίας παροπλισμού σε όλα τα κράτη μέλη.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα τελεί υπό την έμμεση διαχείριση εθνικής αρχής του κράτους μέλους. Η διατήρηση του παροπλισμού των εν λόγω αντιδραστήρων εντός εξειδικευμένου προγράμματος δαπανών σημαίνει ότι η υλοποίηση θα συνεχίσει απρόσκοπτα από τον καθορισμένο φορέα υλοποίησης. Στη νέα περίοδο προγραμματισμού, θα απαιτηθεί **υψηλότερη συγχρηματοδότηση του προγράμματος από εθνικούς πόρους**, σύμφωνα με την ειδική έκθεση αριθ. 22/2016 του Ελεγκτικού Συνεδρίου «Προγράμματα συνδρομής της ΕΕ στον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων στη Λιθουανία, τη Βουλγαρία και τη Σλοβακία: παρά την επιτευχθείσα από το 2011 πρόοδο, διαφαίνονται σημαντικές προκλήσεις».

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Την επόμενη περίοδο προγραμματισμού θα ενισχυθούν οι συνέργειες με την **πολιτική συνοχής**. Ειδικότερα, η πολιτική θα μπορεί να στηρίζει την ανάπτυξη της εκάστοτε περιφέρειας με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της καινοτομίας. Ομοίως, θα εξεταστούν συνέργειες με το πρόγραμμα **Ορίζων Ευρώπη** σε τομείς όπως η ανάπτυξη και δοκιμή τεχνολογιών, η κατάρτιση και η εκπαίδευση.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>552</b>



## Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός

Στόχος είναι, αφενός, να παρασχεθεί **στήριξη στη Βουλγαρία και τη Σλοβακία για τον ασφαλή παροπλισμό πυρηνικών αντιδραστήρων πρώτης γενιάς** και, αφετέρου, να χρηματοδοτηθεί η **διαδικασία παροπλισμού και τελικής διάθεσης των αποβλήτων των οικείων πυρηνικών εγκαταστάσεων της Επιτροπής**.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Ως προϋπόθεση για την προσχώρησή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Βουλγαρία και η Σλοβακία ανέλαβαν τη δέσμευση να διακόψουν τη λειτουργία και, στη συνέχεια, να παροπλίσουν έξι πυρηνικούς αντιδραστήρες σοβιετικού σχεδιασμού, πρώτης γενιάς, που δεν μπορούσαν να αναβαθμιστούν με οικονομικό τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στα δυτικά πρότυπα ασφαλείας. Η ΕΕ με τη σειρά της δεσμεύθηκε, βάσει του άρθρου 203 της Συνθήκη Ευρατόμ, να στηρίζει οικονομικά τον παροπλισμό. Σήμερα οι δραστηριότητες του παροπλισμού προχωρούν και η περάτωσή τους προβλέπεται το 2025 για το Bohunice της Σλοβακίας και το 2030 για το Kozloduy της Βουλγαρίας. Είναι προς το συμφέρον της Ένωσης να συνεχίσει να παρέχει οικονομική στήριξη για τον παροπλισμό και να συμβάλλει στην εξασφάλιση του ύψιστου επιπέδου ασφαλείας της διαδικασίας παροπλισμού. Το πρόγραμμα θα παρέχει σημαντική και διαρκή υποστήριξη της υγείας των εργαζομένων και του γενικού κοινού με την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και την εξασφάλιση επίτευξης πραγματικής προόδου στην πυρηνική ασφάλεια και προστασία.

Από την άλλη πλευρά, η Επιτροπή, έχοντας στην ιδιοκτησία της πυρηνικές εγκαταστάσεις, υποχρεούται να διαχειρίζεται την πυρηνική της «παρακαταθήκη». Η διαδικασία παροπλισμού άρχισε με το «πρόγραμμα παροπλισμού και διαχείρισης αποβλήτων» του 1999.

Οι προαναφερόμενες δράσεις έχουν ιδιαίτερα καλές προοπτικές να αναδειχθούν σε ορόσημο για την ΕΕ όσον αφορά την ασφαλή διαχείριση τεχνολογικών θεμάτων στους τομείς του παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων και της διάδοσης γνώσεων σε άλλα κράτη μέλη.

### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Στόχος είναι να συνεχιστεί η **παροχή στήριξης στη Βουλγαρία και τη Σλοβακία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την ασφάλεια από τη ραδιενέργεια λόγω της διαδικασίας παροπλισμού**. Επιπλέον, ο **παροπλισμός των εγκαταστάσεων της Επιτροπής (Κοινό Κέντρο Ερευνών)** θα συμβάλλει στην εξέταση και τη διαμόρφωση επιλογών για την προβλεπόμενη μεταφορά της ευθύνης παροπλισμού και διαχείρισης αποβλήτων στα κράτη μέλη υποδοχής του ΚΚΕρ. Η πρωτοβουλία στοχεύει επίσης στη **διάδοση γνώσεων** σε όλα τα κράτη μέλη όπου υλοποιούνται προγράμματα παροπλισμού.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Η διαχείριση του προγράμματος για τη Βουλγαρία και τη Σλοβακία έχει ανατεθεί (υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης) στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και σε εθνική υπηρεσία της Σλοβακίας. Η διατήρηση του παροπλισμού των εν λόγω αντιδραστήρων εντός εξειδικευμένου προγράμματος δαπανών σημαίνει ότι η υλοποίηση θα συνεχίσει απρόσκοπτα από τους καθορισμένους φορείς υλοποίησης.

Ο παροπλισμός των εγκαταστάσεων της Επιτροπής τελεί υπό την άμεση διαχείριση του Κοινού Κέντρου Ερευνών.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Η ενσωμάτωση των δραστηριοτήτων παροπλισμού, αφενός, στη Βουλγαρία και τη Σλοβακία και, αφετέρου, της Επιτροπής, θα συμβάλλει στη δημιουργία συνεργειών και πρόσθετης εσωτερικής τεχνογνωσίας για την Επιτροπή, προκειμένου να εξετάσει και να διαμορφώσει επιλογές για την προβλεπόμενη μεταφορά της ευθύνης παροπλισμού και διαχείρισης αποβλήτων στα κράτη μέλη υποδοχής του Κοινού Κέντρου Ερευνών. Την επόμενη περίοδο προγραμματισμού θα ενισχυθούν οι συνέργειες με την **πολιτική συνοχής**. Ειδικότερα, η πολιτική θα μπορεί να στηρίζει την ανάπτυξη της εκάστοτε περιφέρειας με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της καινοτομίας. Ομοίως, θα πρέπει να εξεταστούν συνέργειες με το πρόγραμμα **Ορίζων Ευρώπη** σε τομείς όπως η ανάπτυξη και δοκιμή τεχνολογιών, η κατάρτιση και η εκπαίδευση.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>626</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
<b>Ενίσχυση στη Βουλγαρία</b>	63
<b>Ενίσχυση στη Σλοβακία</b>	55
<b>Παροπλισμός εγκαταστάσεων της Επιτροπής</b>	348
Πυρηνική ασφάλεια και πυρηνικές διασφαλίσεις	160



AMYNA

## Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας

Το νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας θα παρέχει κίνητρα για συνεργατικά έργα ανάπτυξης αμυντικών ικανοτήτων και θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τα εθνικά μέσα στον τομέα της άμυνας.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Στον σημερινό κόσμο, η εγγύηση της ασφάλειας σημαίνει αντιμετώπιση απειλών που υπερβαίνουν τα σύνορα. Καμία χώρα δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μόνη της αυτές τις απειλές. Η Ευρώπη θα χρειαστεί να αναλάβει μεγαλύτερη ευθύνη για την προστασία των συμφερόντων της, των αξιών της και του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής, συμπληρωματικά και σε συνεργασία με τον Οργανισμό του Βορειοατλαντικού Συμφώνου. Στην επίτευξη αυτού του στόχου θα συνεισφέρουν οι προσπάθειες υλοποίησης του επιπέδου φιλοδοξίας της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και άμυνας (οι οποίες εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2016). Για να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές απειλές και να προστατεύσει τους πολίτες της, η Ευρώπη πρέπει να ενισχύσει τη στρατηγική αυτονομία της. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται η ανάπτυξη τόσο βασικών τεχνολογιών σε κρίσιμους τομείς όσο και στρατηγικών ικανοτήτων που θα διασφαλίζουν την τεχνολογική υπεροχή. Η συνεργασία σε όλα τα επίπεδα είναι ο μοναδικός τρόπος ανταπόκρισης στις προσδοκίες των πολιτών της ΕΕ. Ενθαρρύνοντας τη συνεργασία, η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να συμβάλει στη μεγιστοποίηση της απόδοσης και της ποιότητας των επενδύσεων των κρατών μελών στην άμυνα. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας θα δημιουργήσει προστιθέμενη αξία της ΕΕ, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη κοινής έρευνας και κοινών ικανοτήτων στον τομέα της άμυνας, με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας των δημόσιων δαπανών και την ανάπτυξη επιχειρησιακής αυτονομίας της Ένωσης.

Παρότι η Ένωση δεν μπορεί να υποκαταστήσει τις προσπάθειες των κρατών μελών στον τομέα της άμυνας, μπορεί, εντός των ορίων των Συνθηκών, να συμπληρώσει και να μοχλεύσει τη συνεργασία τους για την ανάπτυξη των αμυντικών προϊόντων και τεχνολογιών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας. Με τον τρόπο αυτό θα περιοριστεί η αλληλεπικάλυψη και θα είναι δυνατή η πιο αποδοτική χρήση των χρημάτων των φορολογουμένων. Το κόστος της έλλειψης συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας εκτιμάται ετησίως από 25 δις. EUR έως 100 δις. EUR. Πάνω από το 80 % των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων και πάνω από το 90 % των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογίας διεξάγονται σε εθνική βάση. Τα ευρωπαϊκά επίπεδα επενδύσεων για την ανάπτυξη και την επίτευξη μελλοντικών ικανοτήτων είναι ανεπαρκή και υστερούν σε σύγκριση με τις επενδύσεις άλλων χωρών. Υπάρχει επίσης τεράστια διαφορά μεταξύ των επιπέδων αμυντικών δαπανών στα κράτη μέλη. Επιπλέον, το κόστος των αμυντικών εξοπλισμών αυξάνεται με ταχύτερους ρυθμούς από τους εθνικούς προϋπολογισμούς για την άμυνα. Με 178 διαφορετικά οπλικά συστήματα στην Ευρώπη έναντι 30 στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο κατακερματισμός παραμένει υψηλός. Το χαμηλό επίπεδο συντονισμού του εθνικού αμυντικού σχεδιασμού έχει ως αποτέλεσμα μη αποδοτική χρήση των χρημάτων των φορολογουμένων και περιττές αλληλεπικαλύψεις. Επιπλέον, η ελλιπής συνεργασία, ο κατακερματισμός και η συστηματική αλληλεπικάλυψη πόρων επηρεάζουν την ικανότητα ανάπτυξης και παρεμποδίζουν την ικανότητα της ΕΕ να αναλαμβάνει δράση και να προστατεύει.



Τα πλεονεκτήματα της μεγαλύτερης συνεργασίας στον τομέα της άμυνας περιλαμβάνουν τα εξής:

- ▶ αυξημένη αποτελεσματικότητα των εθνικών αμυντικών δαπανών και καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμής·
- ▶ μείωση των αλληλεπικαλύψεων αμυντικών συστημάτων·
- ▶ βελτιωμένη διαλειτουργικότητα των αμυντικών εξοπλισμών για τη διευκόλυνση κοινών αμυντικών επιχειρήσεων·
- ▶ ελαχιστοποίηση του κατακερματισμού και τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της αμυντικής βιομηχανίας της ΕΕ.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας αποτελεί μέσο ανάπτυξης αμυντικών ικανοτήτων για την προώθηση της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ. Στόχος είναι να αποτελέσει το έναυσμα συνεργατικών προγραμμάτων τα οποία δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν χωρίς συνεισφορά της ΕΕ, και να παρέχει τα απαραίτητα κίνητρα για την τόνωση της συνεργασίας σε κάθε στάδιο του βιομηχανικού κύκλου, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης. Οι στόχοι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας είναι οι εξής:

- a) δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την **ανταγωνιστικότητα και την ικανότητα καινοτομίας της αμυντική βιομηχανίας** σε ολόκληρη την Ένωση με τη **στήριξη συνεργατικών δράσεων σε κάθε στάδιο του βιομηχανικού κύκλου**, ιδίως από το στάδιο έρευνας στο στάδιο ανάπτυξης·
- b) υποστήριξη και μόχλευση της **διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων** σε ολόκληρη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με σκοπό την έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογιών ή προϊόντων σύμφωνα με τις προτεραιότητες αμυντικών ικανοτήτων τις οποίες έχουν συμφωνήσει από κοινού τα κράτη μέλη στο σχέδιο ανάπτυξης ικανοτήτων και λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη συντονισμένη ετήσια επανεξέταση στον τομέα της άμυνας·
- c) στήριξη **συνεργατικών έργων σε ολόκληρο τον κύκλο έρευνας και ανάπτυξης** προσανατολισμένων σε αμυντικά προϊόντα και τεχνολογίες.

Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ενθάρρυνση συνεργατικών έργων με σημαντική διασυνοριακή συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Με αυτό τον τρόπο θα διασφαλιστεί ότι το Ταμείο είναι ανοικτό σε δικαιούχους από όλα τα κράτη μέλη, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους και τη θέση τους Ένωσης.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Για τον σχεδιασμό και τη διάρθρωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας συνυπολογίζεται η πείρα από την προπαρασκευαστική δράση για την έρευνα στον τομέα της άμυνας και η πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας.

Η συνοχή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας που καλύπτει τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης καθιστά εφικτή την ολοκληρωμένη και αμοιβαία ενισχυόμενη στήριξη, δηλαδή την πρόληψη του κινδύνου απώλειας των αποτελεσμάτων της έρευνας, ελλείψει συνεχιζόμενης στήριξης για την περαιτέρω ανάπτυξη και δοκιμή της τεχνολογίας. Αυτό θα ενισχύσει τη χρήση προϊόντων και τεχνολογιών που λαμβάνουν ενωσιακή χρηματοδότηση.

Επιπλέον, ένα ολοκληρωμένο Ταμείο διευκολύνει νέες μορφές στήριξης, κατά περίπτωση, για παράδειγμα, με τη σύναψη προεμπορικών δημόσιων συμβάσεων. Με αυτό τον τρόπο, θα μπορούν να εντοπίζονται οι λύσεις με την καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμής στην αγορά, ώστε να αντιμετωπίζονται οι αμυντικές ανάγκες έρευνας και ανάπτυξης της Ευρώπης.

Προβλέπεται διαφορετική ένταση στήριξης ανάλογα με το στάδιο ανάπτυξης. Τα ποσοστά χρηματοδότησης για την έρευνα στον τομέα της άμυνας θα είναι συνήθως υψηλότερα από τα ποσοστά χρηματοδότησης για την ανάπτυξη πρωτοτύπων. Με αυτό τον τρόπο, θα παρασχεθούν κατάλληλα κίνητρα για τη στήριξη της δρομολόγησης συνεργατικών έργων και, παράλληλα, θα ληφθεί υπόψη ο σημαντικός ρόλος της χρηματοδότησης από τα κράτη μέλη στον εν λόγω τομέα. Στους κανόνες συμμετοχής στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας θα συνυπολογίζεται η ιδιαιτερότητα του αμυντικού τομέα, ιδίως όσον αφορά την αυστηρή ανάγκη ασφάλειας των πληροφοριών, τη διαχείριση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας κ.λπ.

Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή για να διασφαλιστεί η κατάλληλη συμμετοχή των μικρών επιχειρήσεων, μέσω μεγαλύτερων ποσοστών χρηματοδότησης, ώστε να ενθαρρύνεται η διασυννοριακή συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε συνεργατικά έργα.

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί από την Επιτροπή υπό άμεση διαχείριση, με στόχο τη μέγιστη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα ως προς την επίτευξη αποτελεσμάτων. Τα κράτη μέλη θα συμμετέχουν στενά στην υλοποίηση του αμυντικού προγράμματος.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Θα εξασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα και η ανάπτυξη συνεργειών με το πρόγραμμα **Ορίζων Ευρώπη**, ώστε τα αποτελέσματα της αμυντικής έρευνας να είναι επωφελή για τη μη στρατιωτική έρευνα και αντίστροφα. Η προσέγγιση αυτή θα συμβάλει στην αποφυγή περιττών αλληλεπικαλύψεων.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας θα συντονίζεται με άλλες σχετικές με την άμυνα δράσεις της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου. Ο εν λόγω συντονισμός θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μέτρα για την επίτευξη κατάλληλων συνεργειών με τις εργασίες της Επιτροπής σχετικά με τη χρηματοδοτική εργαλειοθήκη, η οποία έχει ως στόχο να διευκολύνει περαιτέρω την από κοινού ανάπτυξη και απόκτηση αμυντικών ικανοτήτων με την τυποποίηση των ενωσιακών και των εθνικών χρηματοδοτικών μηχανισμών που ποικίλουν από την κοινή χρήση έως την κοινή ιδιοκτησία. Αυτές οι συνέργειες θα περιλαμβάνουν την παροχή κατάλληλης βοήθειας σε κράτη μέλη για τη δρομολόγηση κοινών προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης.

Διασφαλίζονται στενοί δεσμοί μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και των έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας στον τομέα της άμυνας (PESCO). Όταν ένα έργο κριθεί επιλέξιμο, χορηγείται «πριμοδότηση PESCO» με τη μορφή αυξημένου ποσοστού χρηματοδότησης για την ανάπτυξη του έργου βάσει της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας. Απαιτείται έγκαιρη προκαταρκτική διαβούλευση με την Επιτροπή, ώστε να εκτιμηθεί η επιλεξιμότητα έργων μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας για το Ταμείο.

Το Ταμείο θα λαμβάνει υπόψη το σχέδιο ανάπτυξης ικανοτήτων της ΕΕ και τη συντονισμένη ετήσια επανεξέταση στον τομέα της άμυνας που εκπονεί ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή των προτεραιοτήτων και τον εντοπισμό νέων συνεργατικών

ευκαιριών. Το Ταμείο θα εκτελείται λαμβανομένων υπόψη των σχετικών δράσεων του Οργανισμού του Βορειοατλαντικού Συμφώνου και άλλων εταίρων.

Το Ταμείο θα λειτουργεί επίσης συμπληρωματικά προς τις αμυντικές δραστηριότητες που εκτελούνται μέσω του **ευρωπαϊκού μηχανισμού για την ειρήνη**, ενός μέσου εκτός προϋπολογισμού που προτείνεται εκτός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>13 000</b>
<b>εκ των οποίων:</b>	
Έρευνα	4 100
Ανάπτυξη ικανοτήτων	8 900



## ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

### rescEU - Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης

Ο Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης «rescEU» στηρίζει τα κράτη μέλη της ΕΕ **στην πρόληψη, την προετοιμασία και την αντιμετώπιση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών**, κυρίως μέσω ταχείας, καλά συντονισμένης αμοιβαίας μεταξύ τους συνδρομής.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Κατά τα τελευταία έτη, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αντιμετωπίσει διάφορες καταστροφές που προκάλεσαν την απώλεια ανθρώπινων ζωών και είχαν επιζήμιες επιπτώσεις για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τις κοινότητες και το περιβάλλον. Μόνο το 2017, οι φυσικές καταστροφές προκάλεσαν τον θάνατο 304 ατόμων. Το 2016 στην Ευρώπη καταγράφηκαν ζημιές ύψους περίπου 10 δισ. EUR. Οι καταστροφές αυτές έχουν καταστεί τόσο σύνθετες που συχνά υπερβαίνουν τις ικανότητες μεμονωμένων χωρών να τις αντιμετωπίσουν και να παράσχουν αμοιβαία συνδρομή.

Εδώ έγκειται η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης, και ειδικότερα της νέας πρωτοβουλίας rescEU. Η πρωτοβουλία αυτή επιτρέπει στα κράτη μέλη της ΕΕ και στα άλλα συμμετέχοντα κράτη (Ισλανδία, Νορβηγία, Σερβία, Μαυροβούνιο, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και Τουρκία) να συγκεντρώνουν τις ικανότητες πολιτικής προστασίας και την εμπειρογνώσια που διαθέτουν ώστε να αντιδρούν ταχύτερα και αποτελεσματικότερα για την προστασία των πληθυσμών που πλήττονται από καταστροφές.

Εκτός από τις εθνικές ικανότητες που παρέχουν τα κράτη μέλη, η Ένωση μπορεί να βασίζεται σε ένα ειδικό αποθεματικό ικανοτήτων, όπως εναέριων πυροσβεστικών μέσων, αντλιών υψηλής δυναμικότητας για πλημμύρες, ικανοτήτων έρευνας και διάσωσης και ιατρικών ομάδων έκτακτης ανάγκης. Αυτές οι ικανότητες του μηχανισμού rescEU θα αναπτύσσονται όταν οι εθνικές ικανότητες αποδεικνύονται ανεπαρκείς και η αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των κρατών μελών δεν αρκεί για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των καταστροφών. Η ανάπτυξη ικανοτήτων ύστατης λύσης σε επίπεδο ΕΕ επιτρέπει την επίτευξη μεγαλύτερων οικονομιών κλίμακας. Τα κράτη μέλη πρέπει να είναι προετοιμασμένα για τις «συνήθεις» καταστάσεις κινδύνου καταστροφών στην επικράτειά τους, αλλά μπορούν να ζητήσουν τη συνδρομή άλλων κρατών και εν τέλει τις ικανότητες του rescEU για ακραίες και απρόβλεπτες καταστάσεις ή για καταστροφές που απαιτούν σπάνιες και δαπανηρές ικανότητες.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Ο Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης είναι στη διάθεση των κρατών μελών και τρίτων χωρών όποτε εκδηλώνονται καταστροφές. Παρέχει συνεργασία και συντονισμό μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών για την προετοιμασία έναντι φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών και την αντιμετώπισή τους.

Προκειμένου να επιτύχει αυτό τον γενικό στόχο, το rescEU επικεντρώνεται σε τρεις κύριους στόχους:

- ▶ **ενισχύει τη συλλογική ικανότητα της ΕΕ να αντιμετωπίζει καταστροφές.** Το rescEU παρέχει ένα ειδικό αποθεματικό ικανοτήτων πολιτικής προστασίας, το οποίο

διαχειρίζεται εν μέρει η ΕΕ και εν μέρει η Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας, μια εθελοντική δεξαμενή πόρων που έχουν προδεδουλευτεί από τα κράτη μέλη για χρήση σε επιχειρήσεις της ΕΕ·

- ▶ βελτίωση της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ, μέσω της αποτελεσματικής εκτίμησης των κινδύνων που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη, η οποία, όποτε χρειάζεται, τροφοδοτεί την παροχή συμβουλών και συστάσεων για επενδύσεις·
- ▶ διευκόλυνση ταχείας, αποτελεσματικής και συντονισμένης αντιμετώπισης καταστροφών, με επίκεντρο το **Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών** της Επιτροπής. Το κέντρο συντονισμού λειτουργεί 24 ώρες την ημέρα, 7 ημέρες την εβδομάδα. Παρακολουθεί τα αιτήματα υποστήριξης των συμμετεχόντων κρατών και ειδοποιεί αναλόγως όλα τα λοιπά μέρη.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Έχει καταβληθεί σημαντική προσπάθεια να περιοριστούν στο ελάχιστο οι διοικητικές διαδικασίες ώστε να μειωθεί ο φόρτος και οι καθυστερήσεις στην ανάπτυξη της συνδρομής. Στο πνεύμα της απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών, όπου είναι δυνατό θα ενθαρρύνεται η χρήση μοναδιαίων ποσών, εφάπαξ ποσών και κατ' αποκοπή συντελεστών, και οι ενεργοποιήσεις του Μηχανισμού θα είναι χρονικά περιορισμένες ώστε να επισπεύδεται η ανάπτυξη της συνδρομής.

Συγκεκριμένα:

- ▶ τα διάφορα ποσοστά συγχρηματοδότησης που ισχύουν στον υφιστάμενο μηχανισμό εξορθολογίζονται στο 75 % για όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας. Στις εν λόγω δραστηριότητες περιλαμβάνεται ιδίως η λειτουργία των ικανοτήτων που χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό των συμμετεχόντων κρατών, η αναβάθμιση των ικανοτήτων από αμιγώς εθνικής σε διεθνούς χρήσης (όπως συμβαίνει σήμερα) και η συντήρησή τους. Αυτή η προσέγγιση υπερβαίνει κατά πολύ την κάλυψη των μεταφορικών εξόδων που προβλέπεται στον υφιστάμενο μηχανισμό και αυξάνει σημαντικά τη στήριξη που παρέχεται στα κράτη μέλη για την ετοιμότητα έναντι καταστροφών και την αντιμετώπισή τους.
- ▶ η νέα προσέγγιση που προτείνει η Επιτροπή έχει ως στόχο την πλήρη κάλυψη των δαπανών που σχετίζονται με τη διαθεσιμότητα και την ικανότητα ανάπτυξης των ικανοτήτων του rescEU.
- ▶ επιπλέον, ο ενισχυμένος Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης θα στηρίξει τις δραστηριότητες του μηχανισμού πολιτικής προστασίας του Δικτύου Γνώσεων για την Πολιτική Προστασία της Ένωσης —που απαρτίζεται από αρμόδιους φορείς και ιδρύματα— στους τομείς της κατάρτισης, των ασκήσεων και της διάδοσης της γνώσης.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Η διαχείριση του κινδύνου καταστροφών ενσωματώνεται όλο και περισσότερο στις λοιπές πολιτικές και προγράμματα της ΕΕ. Για παράδειγμα, η πρόληψη και η διαχείριση καταστροφών αποτελεί σημαντική πτυχή των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων και του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (για την οικονομική στήριξη των μέτρων έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης που απαιτούνται ύστερα από την εκδήλωση σοβαρών φυσικών καταστροφών). Με τον μηχανισμό rescEU, δημιουργούνται ευρύτερες και ισχυρότερες συνέργειες μεταξύ του τομέα της πολιτικής προστασίας και άλλων συναφών τομέων όπως η περιφερειακή, η αγροτική και η περιβαλλοντική πολιτική, οι οποίοι είναι πολύ σημαντικοί για τη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών. Ο μηχανισμός rescEU θα καλύπτει μόνο εξαιρετικές καταστάσεις που δεν αντιμετωπίζονται με έκτακτη χρηματοδότηση από άλλα προγράμματα. Έτσι αποκλείονται για παράδειγμα οι κρίσεις του γεωργικού τομέα που συνδέονται με την αγορά.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>1 400</b>



## ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

---

**Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας**


---

Ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας είναι ένα πρόγραμμα που επιτρέπει στην ΕΕ να **προβάλλει τα συμφέροντα, τις πολιτικές και τις αξίες της πέραν των συνόρων της**. Υποστηρίζει τον πολιτικό και οικονομικό μετασχηματισμό των εταίρων της ΕΕ στην κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης, της σταθεροποίησης, της εδραίωσης της δημοκρατίας, της εξάλειψης της φτώχειας και —όσον αφορά την πολιτική γειτονίας— της σταδιακής οικονομικής ένταξης στην ενιαία αγορά της Ένωσης και της εναρμόνισης με τους κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ, για όσες γειτονικές χώρες έχουν επιλέξει αυτή την οδό.

### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Σήμερα, η αυξανόμενη διασυνδεσιμότητα των χωρών και των περιφερειών δημιουργεί πολλές νέες ευκαιρίες. Ταυτόχρονα, ορισμένα μέρη του κόσμου, είτε στις γειτονικές μας χώρες είτε πέρα από αυτές, αντιμετωπίζουν όλο και μεγαλύτερες προκλήσεις και αστάθεια που έχουν διασυννοριακές επιπτώσεις και άμεσο αντίκτυπο στην Ένωση. Κατά τα προηγούμενα έτη σημειώθηκαν περιφερειακές συγκρούσεις, τρομοκρατικές ενέργειες, μεταναστευτικές πιέσεις, μη βιώσιμη χρήση των πόρων και αύξηση του προστατευτισμού. Μεμονωμένα, τα κράτη μέλη δεν θα μπορούσαν να αντιδράσουν αποτελεσματικά σε αυτές τις παγκόσμιες δυναμικές, όμως η Ένωση και τα κράτη μέλη μπορούν να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες ενός ταχέως μεταβαλλόμενου κόσμου και να διαδραματίσουν καίριο ρόλο για την αξιοποίηση των οφελών της παγκοσμιοποίησης, τη διάδοση των αξιών της ΕΕ και την παροχή ασφάλειας και σταθερότητας στους πολίτες. Τα προγράμματα εξωτερικής δράσης και τα άλλα μέσα της ΕΕ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής της προσπάθειας.

Το άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση αντικατοπτρίζει τις αρχές και τους στόχους που διέπουν την εξωτερική δράση της Ένωσης, στις οποίες περιλαμβάνονται η δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες, ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, οι αρχές της ισότητας και της αλληλεγγύης και ο σεβασμός των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου.

Επιπλέον, το άρθρο 8 προβλέπει ότι η Ένωση αναπτύσσει προνομιακές σχέσεις με τις γειτονικές της χώρες, με στόχο την εγκαθίδρυση ενός χώρου ευημερίας και καλής γειτονίας, ο οποίος θεμελιώνεται στις αξίες της Ένωσης και χαρακτηρίζεται από στενές και ειρηνικές σχέσεις βασιζόμενες στη συνεργασία.

Η προστιθέμενη αξία των παρεμβάσεων της Ένωσης στον τομέα της εξωτερικής δράσης απορρέει από:

- ▶ τις βασικές αρμοδιότητες και τομείς εμπειρογνωσίας της (π.χ. αναπτυξιακή συνεργασία, διαχείριση κρίσεων, πρόληψη συγκρούσεων, ανθρώπινα δικαιώματα, δημοκρατία, προστασία του περιβάλλοντος, εμπόριο, δημόσια διπλωματία και οικοδόμηση ανθεκτικότητας)
- ▶ τις αξίες της και την αξιοπιστία της ως παράγοντα ειρήνης, υπερασπιστή της δημοκρατίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων και πρωτοπόρου στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και στην προστασία του περιβάλλοντος

- ▶ τον χαρακτήρα της ως υπερεθνικής οντότητας, την κρίσιμη μάζα της στη διεθνή σκηνή, την επιρροή της και την ικανότητα μόχλευσης μεταρρυθμίσεων, που απορρέουν από την πολιτικοοικονομική της βαρύτητα και την πείρα της ως παγκόσμιου παράγοντα·
- ▶ τη γεωγραφική/γεωπολιτική της παρουσία (που βασίζεται κυρίως στο δίκτυο των αντιπροσωπειών της ΕΕ και των τοπικών γραφείων ανθρωπιστικής βοήθειας που διαθέτει σε όλο τον κόσμο) και τα ποσά συνεργασίας·
- ▶ το πεδίο εφαρμογής, τη συνοχή και το μείγμα των μέσων, καθώς και το ευρύ φάσμα εργαλείων που διαθέτει για την εφαρμογή τους στην πράξη.

Η ΕΕ, με την ηγετική θέση που κατέχει στον τομέα της ανθρωπιστικής και της αναπτυξιακής συνεργασίας, είναι σε προνομιακή θέση για να προβάλλει τις αξίες της, να προωθήσει τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης σε ολόκληρο τον κόσμο και να αποκριθεί σε παγκόσμιες προκλήσεις όπως η μετανάστευση, οι συγκρούσεις, η αστάθεια, η ασφάλεια, η φτώχεια, η ανισότητα, η κλιματική αλλαγή, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και η ενεργειακή ασφάλεια. Το νέο εξωτερικό χρηματοδοτικό μέσο θα παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο και χρηματοδοτικούς πόρους για εξωτερική δράση που κανένα κράτος μέλος δεν θα μπορούσε να παράσχει μόνο του.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Οι στόχοι του Μηχανισμού απορρέουν τόσο από τους προσανατολισμούς των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ που ορίζονται, για παράδειγμα, στη συνολική στρατηγική «Κοινό όραμα, κοινές δράσεις: μια ισχυρότερη Ευρώπη», στη δέσμευση της ΕΕ για το Θεματολόγιο του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, στη νέα Ευρωπαϊκή Κοινή Αντίληψη για την Ανάπτυξη «ο Κόσμος μας, η Αξιοπρέπειά μας, το Μέλλον μας», και στην αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, όσο και από τους οριζόντιους στόχους της ευελιξίας, της συνοχής και των συνεργειών, της απλούστευσης και της εστίαση στις επιδόσεις που διέπουν το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Οι στρατηγικοί στόχοι της ΕΕ —τόσο γεωγραφικοί όσο και θεματικοί— εκφράζονται μέσω του διαχωρισμού των κονδυλίων.

Η ΕΕ πρέπει να έχει στη διάθεσή της εργαλεία κατάλληλα για την πραγματοποίηση δράσεων ανταποκρινόμενων στους στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, και ιδίως δράσεων που έχουν τους εξής γενικούς στόχους:

- ▶ στήριξη της **δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, της χρηστής διακυβέρνησης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αρχών του διεθνούς δικαίου**·
- ▶ συμβολή στην **ασφάλεια** και διατήρηση της **ειρήνης**, υποστήριξη της πρόληψης και της αποτελεσματικής αντιμετώπισης **κρίσεων και συγκρούσεων**· στήριξη της **σταθεροποίησης** και της **ανθεκτικότητας**·
- ▶ προώθηση της **αειφόρου οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων χωρών**, με πρωταρχικό στόχο την εξάλειψη της φτώχειας·
- ▶ στήριξη της **ειδικής σχέσης με τις γειτονικές χώρες**, με στόχο την εγκαθίδρυση ενός χώρου κοινής ευημερίας, κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και σχέσεων καλής γειτονίας·
- ▶ αντιμετώπιση της **παράτυπης μετανάστευσης** και καταπολέμηση των γενεσιουργών της αιτίων με παράλληλη δημιουργία προϋποθέσεων για την καλύτερη οργάνωση της νόμιμης μετανάστευσης και για την ορθή διαχείριση της κινητικότητας·



- ▶ υποστήριξη της **διπλωματίας της ΕΕ** σε όλες τις πτυχές της, **προώθηση των εσωτερικών πολιτικών της ΕΕ στη διεθνή τους διάσταση** και στήριξη της **εμπορικής πολιτικής** και της **οικονομικής συνεργασίας**.
- ▶ ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων, προαγωγή του πολιτικού διαλόγου και συλλογικών τρόπων αντιμετώπισης παγκόσμιων προκλήσεων όπως το περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Προκειμένου να επιτευχθούν μεγαλύτερη συνοχή, οικονομίες κλίμακας, συνέργειες και απλούστερες διαδικασίες, η Επιτροπή προτείνει μια στρατηγική απλούστευσης των χρηματοδοτικών μέσων στον τομέα της εξωτερικής δράσης της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, μεταξύ άλλων με την **ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης στον προϋπολογισμό της ΕΕ**, ώστε να ενισχυθούν περαιτέρω η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα.

Διάφορα μέσα και ρυθμίσεις του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 θα **εξορθολογιστούν και θα ενταχθούν στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας** που καλύπτει όλο τον κόσμο: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, ο Μηχανισμός Αναπτυξιακής Συνεργασίας, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας, το Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το Μέσο Εταιρικής Σχέσης, ο Μηχανισμός για τη συμβολή στη Σταθερότητα και την Ειρήνη, ο Μηχανισμός Συνεργασίας στον τομέα της Πυρηνικής Ασφάλειας και ο Κοινός Εκτελεστικός Κανονισμός. Ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας, καθώς και η ανθρωπιστική βοήθεια, η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας, η Συνεργασία με τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας θα παραμείνουν αυτοτελή μέσα λόγω του ειδικού τους χαρακτήρα ή της διαφορετικής νομική τους βάσης.

Ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας θα εξορθολογίσει και την υφιστάμενη αρχιτεκτονική των οικονομικών εγγυήσεων της εξωτερικής δράσης, η οποία περιλαμβάνει το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη ως βασικό πυλώνα του Ευρωπαϊκού Εξωτερικού Επενδυτικού Σχεδίου, τον εφοδιασμό της Μακροοικονομικής Συνδρομής, την Εντολή Εξωτερικής Δανειοδότησης, το Ταμείου Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις, την Επενδυτική Διευκόλυνση για την Αφρική, την Καραϊβική και τον Ειρηνικό, και ενδεχομένως θα εισφέρει κεφάλαια σε ευρωπαϊκές ή διεθνείς αναπτυξιακές τράπεζες ή σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμβάλλουν στην υλοποίηση των ενωσιακών στόχων εξωτερικής δράσης.

Η ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο θα επιφέρει αύξηση του συνολικού ανώτατου ορίου δαπανών, διατηρώντας παράλληλα τις υφιστάμενες δυνατότητες ευελιξίας. Ο κοινός εκτελεστικός κανονισμός, ο οποίος ίσχυε για έξι χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 έχει ενσωματωθεί στον νέο Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας. Οι εν λόγω διατάξεις θα εξακολουθήσουν να ισχύουν για τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας.

Ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας θα έχει τέσσερις κύριες συνιστώσες, θα καλύπτει τη συνεργασία με τρίτες χώρες μέσω γεωγραφικών και θεματικών προσεγγίσεων, και θα διατηρεί την ευελιξία της ικανότητας ανταπόκρισης και των επιλογών δράσης σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ένωσης (ιδίως όσον αφορά τις γειτονικές χώρες, την Αφρική, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την σταθερότητα και τη μετανάστευση).

Κεντρικό στοιχείο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας είναι ο γεωγραφικός του πυλώνας με καθορισμένες γεωγραφικές περιοχές, τον οποίο συμπληρώνουν ένας θεματικός πυλώνας και ένας πυλώνας ταχείας αντίδρασης.

- ▶ Ο **γεωγραφικός πυλώνας** («σύμπραξη με εταίρους») θα καλύπτει την προγραμματισμένη συνεργασία με τις γειτονικές και τις λοιπές τρίτες χώρες (εκτός όσων καλύπτονται από τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας και το πρόγραμμα Συνεργασίας με τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας). Θα αποτελείται από διάφορα γεωγραφικά κονδύλια, για το καθένα εκ των οποίων θα έχει δεσμευτεί ένα ελάχιστο ποσό και στα οποία θα περιλαμβάνεται ένα σημαντικό ειδικό σκέλος για τις γειτονικές χώρες, με πρόσθετα ειδικά χαρακτηριστικά όπως στήριξη εστιασμένη στην κανονιστική προσέγγιση, σχέση βάσει κινήτρων και διασυνοριακή συνεργασία. Η δέσμευση κονδυλίων για τα γεωγραφικά προγράμματα θα αντανakλά τις στρατηγικές προτεραιότητες της ΕΕ και θα αναγνωρίζει τους στρατηγικούς στόχους μείζονος σημασίας, ιδίως στις γειτονικές χώρες και στην Αφρική. Ο πυλώνας αυτός θα καλύπτει επίσης την εξωτερική διάσταση του προγράμματος **Erasmus+**.
- ▶ Ο **θεματικός πυλώνας** («επίτευξη κοινών στόχων») θα στηρίζει δράσεις για την αντιμετώπιση ζητημάτων τα οποία δεν είναι δυνατό να περιληφθούν σε γεωγραφικά κονδύλια, διότι έχουν παγκόσμιο χαρακτήρα και/ή αποτελούν εμβληματικές πολιτικές πρωτοβουλίες, όπως για παράδειγμα τα ανθρώπινα δικαιώματα και η δημοκρατία, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, η ειρήνη και η ασφάλεια, η μετανάστευση, άλλα θέματα που συνδέονται με την υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής διπλωματίας και του εμπορίου.
- ▶ Ο (παγκόσμιας εμβέλειας) **πυλώνας ταχείας αντίδρασης** θα παρέχει ικανότητα ταχείας αντίδρασης για τη διαχείριση κρίσεων και την πρόληψη συγκρούσεων, την οικοδόμηση ανθεκτικότητας —συμπεριλαμβανομένης της διασύνδεσης μεταξύ αρωγής, αποκατάστασης και ανάπτυξης— καθώς και για τη βραχυπρόθεσμη αντίδραση της εξωτερικής πολιτικής, και θα καλύπτει διάφορους τομείς (πολιτική, ασφάλεια, οικονομία) σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο πυλώνας αυτός θα διαδεχθεί τον μηχανισμό απορρόφησης κλυδωνισμών του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, το άρθρο 3 του Μηχανισμού για τη συμβολή στη Σταθερότητα και την Ειρήνη, συμπεριλαμβανομένης της «ανάπτυξης ικανοτήτων για την ασφάλεια και την ανάπτυξη» και στοιχεία του Μηχανισμού Συνεργασίας. Θα διασφαλιστεί η διατήρηση της ταχύτητας, της ευελιξίας και της ικανότητας ανταπόκρισης των κανόνων και των διαδικασιών που διέπουν τον εν λόγω πυλώνα.

Επιπλέον, ο Μηχανισμός θα περιλαμβάνει ένα **αποθεματικό** αδιάθετων κονδυλίων **για αναδυόμενες προκλήσεις και προτεραιότητες**, το οποίο θα εξασφαλίζει ευελιξία στην αντιμετώπιση υφιστάμενων ή αναδυόμενων επειγουσών προτεραιοτήτων. Σημαντικός στόχος του εν λόγω αποθεματικού θα είναι η αντιμετώπιση των μεταναστευτικών πιέσεων, αλλά θα παρέχει ευελιξία και για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων γεγονότων, αναγκών σταθερότητας και των νέων διεθνών πρωτοβουλιών και προτεραιοτήτων. Το εν λόγω μη καταναμεμηθέν ποσό θα κινητοποιείται βάσει κριτηρίων που καθορίζονται στον κανονισμό.

Κάθε στοιχείο του μηχανισμού θα ενσωματώνει σημαντικές οριζόντιες προτεραιότητες όπως το περιβάλλον, η δράση για το κλίμα και η ισότητα των φύλων. Η **μετανάστευση** αποτελεί προτεραιότητα που θα αναγνωρίζεται και θα λαμβάνεται υπόψη σε κάθε στοιχείο του μηχανισμού και στους διάφορους πυλώνες του, μεταξύ άλλων και με άντληση αδιάθετων κονδυλίων.

Οι τρέχουσες δυνατότητες ευελιξίας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, και ιδίως η δυνατότητα μεταφοράς μη δεσμευμένων ποσών και η δυνατότητα επανάχρησης αποδεσμευμένων ποσών, έχουν ενσωματωθεί στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας.

Όσον αφορά τις μεθόδους υλοποίησης, στον κανονισμό θα πρέπει να περιλαμβάνονται όλες οι μορφές υποστήριξης που θα υλοποιούνται με άμεση ή έμμεση διαχείριση, ανάλογα με το ειδικό πρόγραμμα που υλοποιείται και την χώρα ή περιφέρεια που αφορούν. Σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στην ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη, οι ευνοϊκότερες μορφές συνδρομής και ιδίως οι επιδοτήσεις θα εστιάζουν εκεί όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη και ειδικά στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες (ανεξάρτητα από τη γεωγραφική τους τοποθεσία) και στις χώρες σε κατάσταση αστάθειας και συγκρούσεων. Η συνεργασία με πιο προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες θα βασίζεται κυρίως σε καινοτόμες μορφές συμμετοχής, δεδομένων των μικρότερων αναγκών για ευνοϊκές μορφές συνδρομής. Τα ειδικά χαρακτηριστικά του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας θα διατηρηθούν, ιδίως όσον αφορά την προσέγγιση «αναλογικών κερδών» και τη διαφοροποίηση. Η εξωτερική πτυχή του προγράμματος Erasmus+ θα συνεχίσει να αποτελεί σημαντικό εργαλείο εξωτερικής δράσης και πυλώνα διάφορων προτεραιοτήτων που επιδιώκονται με τις χώρες εταίρους για την ενίσχυση των εκπαιδευτικών συστημάτων, την καταπολέμηση της ανεργίας και την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης. Ο μηχανισμός εφαρμογής και οι κανόνες που διέπουν την εξωτερική πτυχή του προγράμματος Erasmus+ θα απλουστευθούν σημαντικά.

Ο κανονισμός επίσης θα στηρίζει τη **νέα αρχιτεκτονική εξωτερικών επενδύσεων** που θα επιτρέψει την καλύτερη υλοποίηση των στόχων πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της εξωτερικής δράσης και την προσέλκυση πρόσθετων πόρων από τον ιδιωτικό τομέα για την αντιμετώπιση αναπτυξιακών προκλήσεων. Θα τροφοδοτεί χρηματοοικονομικές εγγυήσεις για την προώθηση των επενδύσεων στις χώρες εταίρους, με ιδιαίτερη έμφαση στην Αφρική, τις γειτονικές χώρες και ενδεχομένως τα Δυτικά Βαλκάνια. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί επίσης στις χώρες που πλήττονται από αστάθεια, συγκρούσεις, και σε άλλες περιοχές που παρουσιάζουν κρίσιμες ανάγκες σε υποδομές και συνδεσιμότητα. Οι συνδυαστικές πράξεις και οι εγγυήσεις του προϋπολογισμού θα χρηματοδοτούνται από τον γεωγραφικό πυλώνα. Στην προτεινόμενη εργαλειοθήκη περιλαμβάνεται η δυνατότητα εγγύησης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και/ή εισφοράς κεφαλαίου σε ευρωπαϊκές ή διεθνείς αναπτυξιακές τράπεζες ή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις όσον αφορά την προστιθέμενη αξία και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου, και ότι κατευθύνονται από τους στόχους πολιτικής της ΕΕ.

Η τροφοδότηση της **Μακροοικονομικής Συνδρομής** θα καλύπτεται επίσης από τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας, αλλά οι συγκεκριμένες λειτουργίες θα συνεχίσουν να ενεργοποιούνται βάσει χωριστών αποφάσεων ad hoc ανάλογα με τις ανάγκες.

#### **4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**

Στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης και των ομάδων προενταξιακής βοήθειας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, θα υπάρχει σημαντική συμπληρωματικότητα μεταξύ των διάφορων μέσων καθώς και συνέργειες με τις σχετικές εσωτερικές πολιτικές και τα μέσα εσωτερικής πολιτικής σε τομείς όπως η μετανάστευση, η ασφάλεια και το κλίμα. Επίσης θα εξασφαλίζεται συμπληρωματικότητα μεταξύ των μέσων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και του προτεινόμενου **Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη**

(που θα τεθεί εκτός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου), προκειμένου να εξασφαλιστεί ισχυρή και συνεπής δράση της ΕΕ.

Η ύπαρξη λιγότερων μέσων στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής θα μειώσει τα τεχνητά όρια που διαπιστώθηκαν στο προηγούμενο σύνολο γεωγραφικών και θεματικών μέσων. Έτσι θα διασφαλιστεί ότι η ΕΕ διαθέτει το κατάλληλο μείγμα πολιτικών σε κάθε χώρα/περιοχή χωρίς να υπάρχει κίνδυνος επικαλύψεων και/ή ασυνεπών προσεγγίσεων. Επίσης θα εξορθολογιστούν οι διαδικασίες διαχείρισης του προγράμματος και έτσι θα ενισχυθούν η αποτελεσματικότητα και η διαφάνεια.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχεια των δραστηριοτήτων, θα υπάρχει αλληλεπίδραση και συμπληρωματικότητα με την **ανθρωπιστική βοήθεια** μέσω γεωγραφικών προγραμμάτων, καθώς και μέσω του πυλώνα που αφορά την ανθεκτικότητα και τη σύνδεση αρωγής, αποκατάστασης και ανάπτυξης.

Ο αναθεωρημένος Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης **rescEU** θα καλύπτει και δράσεις εκτός ΕΕ και θα εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα των τομέων της πρόληψης, της ετοιμότητας και της αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών.

Θα αποφεύγονται κενά και επικαλύψεις, ενώ παράλληλα θα εξασφαλίζονται συνέργειες και συντονισμός μεταξύ των δραστηριοτήτων ασφαλείας του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας, της **Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτική Ασφαλείας** και του μελλοντικού **Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη**.

Παρότι ο **Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας** έχει διαφορετικούς σκοπούς από τα υπόλοιπα μέσα εξωτερικής δράσης, επιδιώκει συμπληρωματικούς στόχους για την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών αξιών και για την υποστήριξη της ασφάλειας. Και στο επίπεδο των θεματικών σκελών του μηχανισμού θα υπάρχουν συνέργειες για τη χρηματοδότηση παγκόσμιων δράσεων.

Η **Συνεργασία με τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας** θα αναδείξει συνέργειες, καθώς αυτές θα συνδεθούν ιδίως με τις δράσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο της γεωγραφικής και θεματικής συνιστώσας του μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας, εφόσον η προς υλοποίηση δράση είναι παγκόσμιου, διαπεριφερειακού ή περιφερειακού χαρακτήρα.

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>89 500</b>



## ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

---

**Ανθρωπιστική Βοήθεια**


---

Το πρόγραμμα ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ παρέχει **ζωτικής σημασίας βοήθεια έκτακτης ανάγκης σε άτομα που πλήττονται από ανθρωπογενείς ή φυσικές καταστροφές**, και ιδίως στα πλέον ευάλωτα εξ αυτών.

## 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η ΕΕ αναγνωρίζεται ως ηγετικός παράγοντας ανθρωπιστικής βοήθειας, λόγω της ικανότητάς της να παρέχει ταχεία και ευέλικτη βοήθεια σε ένα ευρύ φάσμα κρίσεων και χάρη στην επιρροή που ασκεί στη διαμόρφωση της παγκόσμιας ατζέντας ανθρωπιστικής πολιτικής. Η ΕΕ, χάρη στην οικονομική βαρύτητα (η ΕΕ και τα κράτη μέλη από κοινού αποτελούν τον μεγαλύτερο χορηγό ανθρωπιστικής βοήθειας στον κόσμο) και στο παγκόσμιο βεληνεκές των ανθρωπιστικών της δράσεων, είναι επίσης σε θέση να παρακινεί άλλους χορηγούς ανθρωπιστικής βοήθειας να εφαρμόζουν αποτελεσματικές στρατηγικές ανθρωπιστικής βοήθειας που βασίζονται σε αρχές. Βασικό συγκριτικό πλεονέκτημα της ανθρωπιστικής βοήθειας είναι ότι συχνά αποτελεί το μόνο μέσο της ΕΕ που μπορεί να παρεμβαίνει σε καταστάσεις έντονων συγκρούσεων/κρίσεων. Χάρη στην ευελιξία της, η ανθρωπιστική βοήθεια έχει επίσης από και σημαντικό θετικό αντίκτυπο σε πολλές από τις χώρες που πλήγηκαν από την παγκόσμια προσφυγική και μεταναστευτική κρίση.

Σε ένα πλαίσιο ανεπαρκούς χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση ολοένα αυξανόμενων παγκόσμιων αναγκών, η ΕΕ είναι επίσης ικανή να καλύπτει κενά στην παγκόσμια ανθρωπιστική βοήθεια αντιμετωπίζοντας ανάγκες σε δυσπρόσιτες περιοχές και ανταποκρινόμενη όχι μόνο στις μεγαλύτερες και πιο ορατές ανθρωπιστικές κρίσεις, αλλά και σε ξεχασμένες κρίσεις (οι οποίες τυγχάνουν ανεπαρκούς ή καθόλου διεθνούς βοήθειας και ενδιαφέροντος από την πολιτική και τα μέσα ενημέρωσης). Επιπλέον, τα κράτη μέλη συχνά θεωρούν την ΕΕ χορηγό που παρέχει βοήθεια σε κρίσεις στις οποίες εκείνα δεν μπορούν να παρέμβουν σε εθνικό επίπεδο.

Επίσης, τα κράτη μέλη επωφελούνται από την «ανθρωπιστική διπλωματία» της ΕΕ, η οποία οδηγεί σε αποτελεσματικότερη παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας. Ένα άλλο βασικό στοιχείο της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ για τα κράτη μέλη έγκειται στην ισχυρή επιχειρησιακή γνώση και στην τεχνική εμπειρογνώση του μοναδικού δικτύου τοπικών γραφείων της ΕΕ για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας, το οποίο απλώνεται σε περίπου 40 χώρες.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Σύμφωνα με τον κανονισμό για την ανθρωπιστική βοήθεια, ο οποίος εξακολουθεί να ισχύει, η ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ διοχετεύεται απευθείας σε άτομα που πλήττονται από καταστροφές ή συγκρούσεις, ανεξαρτήτως φυλής, εθνοτικής ομάδας, θρησκείας, φύλου, ηλικίας, ιθαγένειας ή πολιτικών πεποιθήσεων και δεν πρέπει να κατευθύνεται ή να εξαρτάται από πολιτικές σκοπιμότητες. Η ΕΕ ενεργεί βάσει των διεθνών ανθρωπιστικών αρχών του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας, της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας. Οι κύριοι στόχοι είναι οι εξής:

- ▶ **παροχή βασισμένης στις ανάγκες βοήθειας για τη διάσωση και τη διαφύλαξη της ζωής, την πρόληψη και την ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου και την προάσπιση της ακεραιότητας και της αξιοπρέπειας πληθυσμών που πλήττονται**

από φυσικές καταστροφές ή ανθρωπογενείς κρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των παρατεταμένων κρίσεων·

- ▶ οικοδόμηση **ανθεκτικότητας και ικανότητας ανάκαμψης κοινοτήτων που είναι ευάλωτες ή πλήττονται από καταστροφές**, κατά τρόπο συμπληρωματικό προς άλλους μηχανισμούς της ΕΕ.

Οι στόχοι αυτοί συμβάλλουν στους συνολικούς στόχους, αρχές και δράσεις της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Η Επιτροπή υλοποιεί τις ανθρωπιστικές επιχειρήσεις της ΕΕ μέσω 200 και πλέον οργανώσεων-εταίρων στους οποίους περιλαμβάνονται οι οργανισμοί του ΟΗΕ, άλλοι διεθνείς οργανισμοί όπως ο Ερυθρός Σταυρός και η Ερυθρά Ημισέληνος, και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Η Επιτροπή έχει αναπτύξει ένα μόνιμο δίκτυο διεθνών και τοπικών εμπειρογνομόνων του ανθρωπιστικού τομέα, οι οποίοι εργάζονται σε ζώνες κρίσης σε όλο τον κόσμο. Η ΕΕ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στην ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων πολιτικής και καινοτόμων τρόπων χρηματοδότησης (π.χ. παροχή άμεσης χρηματικής βοήθειας).

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Αν και οι εργασίες της ΕΕ για τον μηχανισμό **rescEU** εξυπηρετούν πρωτίστως τη δράση εντός της ΕΕ, συμπληρώνουν και την ανθρωπιστική βοήθεια εκτός της ΕΕ, παρέχοντας παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο μέσω του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και της ανάπτυξης άμεσης στήριξης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σε τρίτες χώρες μέσω ομάδων εμπειρογνομόνων και εξοπλισμού διάσωσης που παρέχονται από τα κράτη μέλη και άλλες συμμετέχουσες χώρες. Επιπλέον, σε περιπτώσεις που η χρηματοδότηση στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων αποδεικνύεται ανεπαρκής, διατίθεται πρόσθετη ευελιξία μέσω του **Αποθεματικού Επείγουσας Βοήθειας**, ενός ειδικού μηχανισμού για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και καταστροφών εντός και εκτός της Ένωσης.

Σε πολλές καταστάσεις κρίσης δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη συμπληρωματικότητα μεταξύ της ανθρωπιστικής και της αναπτυξιακής βοήθειας, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση από την αρωγή στην αειφόρο ανάπτυξη που υποστηρίζεται με τον **Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας**.

Το Μέσο Ανθρωπιστικής Βοήθειας της ΕΕ έχει τη δυνατότητα μόχλευσης της χρηματοδότησης από τα κράτη μέλη μέσω της χρήσης εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό. Η δυνατότητα αυτή συμβάλλει στην ενίσχυση της συμπληρωματικότητας με εθνικούς πόρους.

### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>11 000</b>



## ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

---

**Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας**


---

Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης της επιτρέπει να μιλά με μια φωνή σε ζητήματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Συμβάλλει στη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας. Αποτελεί ένα από τα κύρια μέσα που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή της **συνολικής στρατηγικής της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας** και στηρίζει τον ρόλο της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα. Τα μέσα εξωτερικής δράσης θα πρέπει να εξυπηρετούν τους στόχους της ΕΕ και τις αξίες της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Τίτλος V: Γενικές διατάξεις για την εξωτερική δράση της Ένωσης και ειδικές διατάξεις σχετικά με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας) ενδυνάμωσε αυτό τον τομέα πολιτικής δημιουργώντας τη θέση του **Υπατου Εκπροσώπου της ΕΕ για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής & Πολιτικής Ασφαλείας**, καθώς και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης. Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας συμβάλλει στην προάσπιση των αξιών, των αρχών και των συμφερόντων της Ένωσης. Το άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση αντικατοπτρίζει τις αρχές και τους στόχους που διέπουν την εξωτερική δράση της Ένωσης, στις οποίες περιλαμβάνονται η δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες, ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, οι αρχές της ισότητας και της αλληλεγγύης και ο σεβασμός των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου.

## 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας επιτρέπει στην ΕΕ να δρα ως εξωτερικός παράγοντας εξ ονόματος των κρατών μελών και από κοινού με αυτά. Μέσα από την πρόβλεψη κοινής δράσης, η ΕΕ προσθέτει αξία πέραν των δραστηριοτήτων των κρατών μελών, καθώς επιτυγχάνεται κρίσιμη μάζα κατά την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων. Καθώς η ΕΕ τηρεί αμερόληπτη στάση κατά την υλοποίηση της εξωτερικής δράσης εξ ονόματος και από κοινού με τα κράτη μέλη, οι επιχειρήσεις της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας χαίρουν υψηλής αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης στις χώρες όπου διεξάγονται. Η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενδυναμώνεται από τη δημογραφική και οικονομική βαρύτητά της και από την ικανότητά της να λαμβάνει κοινές αποφάσεις εξωτερικής πολιτικής.

Ενώ οι μεμονωμένες δραστηριότητες των κρατών μελών συμβάλλουν σαφώς στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ στον τομέα της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας της ΕΕ επιτυγχάνει την κρίσιμη μάζα που απαιτείται για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Η κοινή ευθύνη από πλευράς ΕΕ σε συνδυασμό με την επιρροή που ασκεί ως παγκόσμιος παράγοντας, την ικανότητά της για μόχλευση μεταρρυθμίσεων και το ισχυρό πολιτικό μήνυμα που εκπέμπει ο άρτιος μηχανισμός της ΕΕ, στηρίζουν τις ανάγκες των χωρών εταίρων για ασφάλεια και σταθερότητα.

Η ΕΕ, κατέχοντας ηγετική θέση στον τομέα της ανθρωπιστικής και της αναπτυξιακής συνεργασίας, βρίσκεται σε προνομιακή θέση για να προβάλει τις αξίες της και να ανταποκριθεί σε παγκόσμιες προκλήσεις όπως συγκρούσεις, αστάθεια και απειλές

ασφάλειας/απειλές κατά της παγκόσμιας ασφάλειας. Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας, σε συνέργεια με άλλα μέσα εξωτερικής δράσης, συμβάλλει στη δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου και χρηματοδοτικών μέσων εξωτερικής δράσης, που κανένα κράτος μέλος δεν θα μπορούσε να αναπτύξει από μόνο του.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Δεδομένων των πολιτικών προτεραιοτήτων και των παγκόσμιων προκλήσεων, οι δράσεις της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας θα συνεχίσουν να αποτελούν θεμελιώδη πυλώνα της Συνολικής Στρατηγικής (ή της στρατηγικής που θα τη διαδεχτεί) στην περίοδο μετά το 2020, για την στήριξη τριών στρατηγικών προτεραιοτήτων: 1) ανταπόκριση σε εξωτερικές συγκρούσεις και κρίσεις, 2) οικοδόμηση της ικανότητας των εταίρων και 3) προστασία της Ένωσης και των πολιτών της. Προκειμένου να είναι αποτελεσματική η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας, η ΕΕ πρέπει να είναι έτοιμη να αντιδρά γρήγορα και αποφασιστικά για την αντιμετώπιση αναδυόμενων απειλών κατά των στρατηγικών της συμφερόντων.

## 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Ο συνολικός αντίκτυπος της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και τα επιτεύγματα που πηγάζουν από αυτή είναι πολύ μεγαλύτερης αξίας από το άθροισμα των επιμέρους δράσεών της. Ειδικά στις αποστολές της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, το πεδίο και το εύρος των συμφωνηθεισών δράσεων υπερβαίνουν τις δυνατότητες των μεμονωμένων κρατών μελών. Ο πολυεθνικός χαρακτήρας της ΕΕ αποτελεί πλεονέκτημα για τις αποστολές της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας τόσο από άποψη κύρους —χάρη στην αξιοπιστία της ΕΕ ως παράγοντα ειρήνης— όσο και επειδή προσφέρει πρόσβαση σε μια μεγαλύτερη δεξαμενή ανθρώπινων πόρων και εμπειρογνώσιας, στην οποία συνεισφέρουν και οι ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες που συμμετέχουν σε δράσεις υπό την ηγεσία της ΕΕ. Οι δράσεις της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας έχουν απτή συνεισφορά στην υλοποίηση της πολιτικής, με τους εξής τρόπους: 1) δημιουργία ικανοτήτων και παροχή στήριξης και συμβουλών μέσω των στρατιωτικών και μη στρατιωτικών εκπαιδευτικών αποστολών της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, 2) προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας, προώθηση και προαγωγή των αξιών της ΕΕ μέσω ειδικών εντεταλμένων, και 3) προώθηση πολυμερούς αντίδρασης στις απειλές κατά της ασφάλειας, μεταξύ άλλων μέσα από την καταπολέμηση της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής και της παράνομης εξάπλωσης και διακίνησης άλλων συμβατικών όπλων. .

Επιπλέον, μέσω της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, η ΕΕ παρέχει χρηματοδότηση για την Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας και για τη λειτουργία των ειδικών τμημάτων του Κοσσυφοπεδίου. Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την ανάληψη δράσης βάσει του άρθρου 28 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ανάγκη για ταχεία και αποφασιστική αντίδραση συνεπάγεται ότι πολλές δράσεις της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας δεν μπορούν να προγραμματιστούν εκ των προτέρων και ότι ο προϋπολογισμός πρέπει να περιλαμβάνει επαρκές περιθώριο σε κάθε έτος, ώστε να είναι δυνατή η ταχεία αντίδραση σε καταστάσεις κρίσης.

Τον προϋπολογισμό της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας διαχειρίζεται και εκτελεί η Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής της Επιτροπής.



#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Στο πλαίσιο των ομάδων εξωτερικής δράσης και προενταξιακής βοήθειας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου θα εξασφαλίζεται ισχυρή συμπληρωματικότητα μεταξύ των διαφόρων μέσων. Επίσης θα επιδιώκεται αλληλεπίδραση και συνέργειες μεταξύ των μέσων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ιδίως του **Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας**, του **Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας**, της **ανθρωπιστικής βοήθειας**, του **αναθεωρημένου Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης - rescEU**, και του προτεινόμενου **Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη** (που θα τεθεί εκτός πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου λόγω των περιορισμών που θέτει η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση στη χρηματοδότηση αμυντικών δραστηριοτήτων), ώστε να εξασφαλιστεί ότι η εξωτερική δράση της ΕΕ είναι ισχυρή και συνεκτική.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>3 000</b>



## ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

### **Συνεργασία με τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας)**

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη **στήριξη και ενίσχυση των οικονομικών, πολιτικών και πολιτιστικών δεσμών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των 13 υπερπόντιων χωρών και εδαφών** που συνδέονται με τη Δανία, τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες. Οι ρυθμίσεις του προγράμματος θα λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες και προκλήσεις των υπερπόντιων χωρών και εδαφών συνολικά, καθώς και την ειδική κατάσταση της Γροιλανδίας.

#### **1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ**

Οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με την ΕΕ απλώνονται από τους πόλους ως την τροπική ζώνη. Διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ως «προκεχωρημένα φυλάκια» της ΕΕ στις περιοχές όπου βρίσκονται, αλλά δεν ανήκουν στο έδαφος ή την ενιαία αγορά της ΕΕ.

Σκοπός της σύνδεσης των υπερπόντιων χωρών και εδαφών είναι η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξής τους και η δημιουργία στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ αυτών και της Ένωσης στο σύνολό της.

Η στήριξη των υπερπόντιων χωρών και εδαφών μειώνει τον βαθμό εξάρτησής τους από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της και προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των ιδίων και των εταίρων τους σε περιφερειακό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Επιτρέπει τη διάδοση των αξιών, του πολιτισμού, των νόμων και των οικονομικών εταιρικών σχέσεων της ΕΕ σε όλο τον κόσμο.

#### **2. ΣΤΟΧΟΙ**

Στόχος της στήριξης των υπερπόντιων χωρών και εδαφών είναι **η διατήρηση των στενών και μακροχρόνιων δεσμών μεταξύ των εταίρων με στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξής τους και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής τους ανθεκτικότητας.**

#### **3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ**

Η στήριξη προς τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη εκτός της Γροιλανδίας προηγουμένως διοχετευόταν μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης. Τα προγράμματα υλοποιούνται απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κυρίως με τη μορφή άμεσης δημοσιονομικής στήριξης, αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις με επιδοτήσεις.

#### **4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**

Η συνεργασία με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη συνδέεται στενά και συντονίζεται με τις εθνικές πολιτικές στήριξης της Δανίας, της Γαλλίας και των Κάτω Χωρών. Επιπλέον θα αξιοποιηθούν οι συνέργειες με μεμονωμένα ευρωπαϊκά προγράμματα ανάπτυξης για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ και με τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας.

**5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>500</b>



## ΠΡΟΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

### Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας

Ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας **παρέχει στήριξη σε υποψήφιες προς ένταξη και εν δυνάμει υποψήφιες χώρες στην πορεία τους προς την εκπλήρωση των κριτηρίων προσχώρησης**. Εντάσσεται στο πλαίσιο της στρατηγικής για τα Δυτικά Βαλκάνια και αντανακλά τις εξελίξεις στις σχέσεις με την Τουρκία.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η στήριξη της διεύρυνσης της ΕΕ από τη φύση της μπορεί να επιδιωχθεί καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ. Η χορήγηση προενταξιακής βοήθειας στο πλαίσιο ενός ενιαίου μηχανισμού βάσει ενιαίων κριτηρίων είναι αποτελεσματικότερη από τη χορήγηση βοήθειας από πολλαπλές πηγές, όπως από τους εθνικούς προϋπολογισμούς των κρατών μελών, σύμφωνα με διάφορες διαδικασίες και προτεραιότητες. Επιπλέον, η πολιτική επιρροή και ισχύς της ΕΕ της επιτρέπουν να συνδιαλέγεται με τις εθνικές αρχές διαθέτοντας μεγαλύτερο κύρος και ασφάλεια δικαίου από ό,τι τα μεμονωμένα κράτη μέλη. Ο Μηχανισμός συμπληρώνει την πολιτική διεύρυνσης της Ένωσης στηρίζοντας πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούν τις αξίες της ΕΕ και τον σεβασμό του κράτους δικαίου και της ορθής λειτουργίας θεσμών που εξασφαλίζουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση στις υποψήφιες / εν δυνάμει υποψήφιες χώρες. Χρησιμοποιείται ενεργά για την προώθηση των διαπραγματεύσεων με τις δικαιούχους κυβερνήσεις για την εκπλήρωση των κριτηρίων της Κοπεγχάγης και των προϋποθέσεων της Διαδικασίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

Ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας συμβάλλει στην επίτευξη των ευρύτερων ευρωπαϊκών στόχων της διασφάλισης της σταθερότητας, της ασφάλειας και της ευημερίας στην άμεση γειτονία της Ένωσης. Η εγγύτητα μεταξύ των κρατών μελών και των δικαιούχων και η συνακόλουθη ανάγκη συντονισμού εξασφαλίζουν επίσης ότι η στήριξη που παρέχεται στους δικαιούχους βοηθά την ΕΕ να επιτύχει τους στόχους της όσον αφορά τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, τη μετανάστευση, την ασφάλεια, την ενέργεια, τις μεταφορές, το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας αποσκοπεί στη **στήριξη των υποψήφιων και εν δυνάμει υποψήφιων χωρών για την υιοθέτηση και την υλοποίηση των πολιτικών, θεσμικών, νομικών, διοικητικών, κοινωνικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για τη συμμόρφωσή τους με τις αξίες της Ένωσης και τη σταδιακή τους ευθυγράμμιση με τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης με απώτερο σκοπό την ένταξη σ' αυτή.**

Ο Μηχανισμός θα σχεδιαστεί σύμφωνα με τις εξής βασικές προτεραιότητες: **κράτος δικαίου, θεμελιώδη δικαιώματα και μετανάστευση** — στα οποία περιλαμβάνονται η ενίσχυση της συνεργασίας για την ασφάλεια, η καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και η στήριξη μιας ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής, που περιλαμβάνει τη διαχείριση των συνόρων, πολιτικές και κεκτημένο της ΕΕ, κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, επενδύσεις για την ανάπτυξη, συμφιλίωση, σχέσεις καλής γειτονίας και περιφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία. Οι παραπάνω στόχοι

αποτελούν συνέχεια των στόχων που επιδιώχθηκαν στο πλαίσιο του προηγούμενου προγράμματος.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Διασφαλίζεται συνέχεια με τον μηχανισμό της περιόδου 2014-2020. Ο Μηχανισμός θα συνεχίσει να διαθέτει ένα σημαντικό στοιχείο που βασίζεται στις επιδόσεις, αλλά αυτό θα απλουστευτεί ώστε να είναι ευκολότερη η παρακολούθηση και η αναφορά του, καθώς και για να παρασχεθεί πραγματικό κίνητρο στους δικαιούχους. Είναι σημαντικό αφενός τα κονδύλια να κινητοποιούνται γρήγορα και με ευελιξία, και αφετέρου να διατίθενται τα απαραίτητα οικονομικά μέσα όπου χρειάζεται για την προετοιμασία μελλοντικών προσχωρήσεων και ιδίως για την εξασφάλιση της σταδιακής και ομαλής μετάβασης από το καθεστώς υποψήφιας χώρας στο καθεστώς κράτους μέλους και για την αύξηση της απαιτούμενης ικανότητας απορρόφησης.

Στον κανονισμό θα περιληφθούν όλοι οι πιθανοί τύποι υλοποίησης (επιδοτήσεις, επιδοτήσεις, βραβεία, συνεισφορές σε καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ, δημοσιονομική στήριξη, χρηματοδοτικά μέσα και εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό). Αυτοί θα υλοποιούνται με άμεση, έμμεση και επιμερισμένη διαχείριση ανάλογα με το είδος του προγράμματος και τη χώρα εταίρο.

Όσον αφορά την επενδυτική αρχιτεκτονική, τα χρηματοδοτικά μέσα που εφαρμόζονται επί του παρόντος στην περιοχή θα παραμείνουν ενεργά, δεδομένων των καλών αποτελεσμάτων που έχουν επιτύχει μέχρι σήμερα.

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Μέσω του προγράμματος θα επιδιωχθεί συμπληρωματικότητα με ένα ευρύ φάσμα ενωσιακών προγραμμάτων συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων εσωτερικής πολιτικής (συνέργειες με τις πολιτικές ασφάλειας, μετανάστευσης και ενέργειας, με τον Μηχανισμό **Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας**, με την επενδυτική συνιστώσα, καθώς και στήριξη της εξωτερικής διάστασης του **Erasmus+**). Οι δικαιούχοι χώρες θα συνεχίσουν να λαμβάνουν στήριξη από θεματικά προγράμματα, ιδίως για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Θα συνεχιστούν οι συνέργειες με την **πολιτική συνοχής** και με την **κοινή γεωργική πολιτική** ώστε οι δικαιούχοι χώρες να προετοιμαστούν για την απορρόφηση και διαχείριση της ενωσιακής χρηματοδότησης στο μέλλον.

Πρέπει να διατηρηθεί η συνοχή μεταξύ του **Ταμείου InvestEU**, του νέου ενιαίου επενδυτικού μέσου για τις εσωτερικές πολιτικές της ΕΕ και του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα πρόσβασης των υποψήφιων χωρών στο νέο ταμείο. Η αναγκαία αύξηση των επενδυτικών αναγκών θα εξυπηρετηθεί κυρίως από το **Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+**, το οποίο θα ενταχθεί στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας. Έτσι θα υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας ισχυρών οικονομιών κλίμακας και αναβάθμισης των δραστηριοτήτων στα Δυτικά Βαλκάνια, ανάλογα με τις ανάγκες.

**5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>14 500</b>

## ΜΕΣΑ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ



### ΕΙΔΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

#### Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας

Το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας είναι ένα μέσο για την παροχή πρόσθετων πόρων σε διάφορα τομεακά προγράμματα σε περίπτωση κρίσης, τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Οι ασταθείς γεωπολιτικές και εσωτερικές συνθήκες πλαισίου επιφέρουν απρόβλεπτες ανάγκες δαπανών και καθιστούν όλο και πιο αναγκαία την ικανότητα ανταπόκρισης του προϋπολογισμού της ΕΕ. Διάφορα προγράμματα που καλύπτουν δραστηριότητες τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ έχουν ειδικές διατάξεις που προβλέπουν έκτακτα μέτρα, ωστόσο τα διαθέσιμα κεφάλαια συχνά εξαντλούνται γρήγορα και καθίσταται αναγκαία η ενίσχυσή τους, μερικές φορές σε πολύ σύντομο διάστημα. Για παράδειγμα, οι πόροι που ήταν διαθέσιμοι για βοήθεια έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας δεν επαρκούσαν για να καλύψουν όλα τα αιτήματα των κρατών μελών για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης και της κρίσης ασφαλείας που ξεκίνησαν το 2015. Ομοίως, το πρόγραμμα «Τρόφιμα και ζωοτροφές» αποδείχθηκε σε μεγάλο βαθμό ανεπαρκές για την κάλυψη των αιτημάτων των κρατών μελών που επλήγησαν από την κρίση της γρίπης των πτηνών το 2016 και το 2017. Ως εκ τούτου, για την κάλυψη των κενών χρειάστηκε να ανακατανεμηθούν κονδύλια από άλλα προγράμματα και να κινητοποιηθούν διάφοροι μηχανισμοί ευελιξίας.

Οι καταστροφές μεγάλης κλίμακας, φυσικές ή ανθρωπογενείς, ορισμένες φορές υπερβαίνουν τις δυνατότητες ενός μεμονωμένου κράτους μέλους και έχουν σαφώς διακρατικό χαρακτήρα. Λόγω των μεταβαλλόμενων κλιματικών συνθηκών ή νέων αναδυόμενων κινδύνων, αυτού του είδους οι καταστροφές εκδηλώνονται με όλο και μεγαλύτερη συχνότητα και ένταση και έχουν όλο και σοβαρότερες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες. Για αυτό επιβάλλεται η βελτίωση της ικανότητας ανταπόκρισης της ΕΕ, σε συνδυασμό με τις εξής αρχές:

- ▶ ευέλικτο νομικό πλαίσιο που επιτρέπει στον προϋπολογισμό της ΕΕ να παρεμβαίνει σε ένα ευρύ φάσμα καταστάσεων κρίσης, ακόμη και σε τομείς που στο παρελθόν δεν θεωρούνταν υψηλού κινδύνου. Τα σχετικά προγράμματα δαπανών πρέπει να διαθέτουν κατάλληλες διατάξεις για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, που να ενεργοποιούν τη δράση της ΕΕ αμέσως όταν εκδηλώνονται καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.
- ▶ επαρκείς διαθέσιμοι πόροι, όπου ενδείκνυται: οι μείζονες κρίσεις δεν μπορούν να προβλεφθούν για αυτό είναι απαραίτητο ένα δημοσιονομικό αποθεματικό από το οποίο να μπορούν να αντληθούν πόροι σε σύντομο διάστημα.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας είναι ένας από τους ειδικούς μηχανισμούς που μπορούν να κινητοποιηθούν πάνω και πέρα από τα ανώτατα όρια του πολυετούς

δημοσιονομικού πλαισίου, ο οποίος είναι ειδικά σχεδιασμένος για την παροχή **ενισχύσεων σε περιπτώσεις κρίσεων**. Πρόκειται για ένα προσωρινό ετήσιο ποσό επιπλέον των ανώτατων ορίων, το οποίο μπορεί να προστεθεί στον προϋπολογισμό ενός συγκεκριμένου προγράμματος μέσα σε λίγες εβδομάδες, για την κάλυψη **απρόβλεπτων γεγονότων**.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Το πεδίο εφαρμογής του Αποθεματικού Επείγουσας Βοήθειας θα επεκταθεί σε δράσεις εντός της ΕΕ, ώστε να αξιοποιηθούν οι ισχύουσες διαδικασίες και να βελτιστοποιηθεί η κατανομή του προϋπολογισμού. Έτσι θα δημιουργηθεί ένας κοινός μηχανισμός οικονομικής ενίσχυσης των δράσεων της ΕΕ σε όλα τα είδη κρίσεων (φυσικές καταστροφές, περιβαλλοντικές κρίσεις, έκτακτες ανθρωπιστικές ανάγκες, επιδημίες κ.λπ.) και σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές.

Προκειμένου να αποφευχθεί ο ανταγωνισμός και να εξασφαλιστεί δίκαιη προσέγγιση προς τις έκτακτες ανάγκες, κατά το πρώτο εννεάμηνο του έτους θα εφαρμοστεί ένα προσωρινό ανώτατο όριο της τάξης του 50 % τόσο στις εσωτερικές όσο και στις εξωτερικές διαστάσεις. Εξάλλου, το 25 % του ετήσιου ανώτατου ορίου θα παραμείνει διαθέσιμο για το τελευταίο τρίμηνο του έτους, ώστε να εξασφαλιστούν διαθέσιμα ποσά και για γεγονότα που μπορεί να εκδηλωθούν προς το τέλος του έτους.

Η τρέχουσα διαδικασία κινητοποίησης του Αποθεματικού Επείγουσας Βοήθειας είναι ομαλή και καλά δοκιμασμένη και τα βασικά χαρακτηριστικά της θα διατηρηθούν:

- ▶ ως ειδικό μέσο που έχει σχεδιαστεί για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων γεγονότων και αναγκών χρηματοδότησης, το Αποθεματικό θα κινητοποιείται πάνω και πέρα από τα ανώτατα όρια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου·
- ▶ το Αποθεματικό εγγράφεται στον προϋπολογισμό ως προβλέψεις· το ενεργοποιούν από κοινού το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέσω μεταφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού·
- ▶ προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η ικανότητα του αποθεματικού, τα μη χρησιμοποιηθέντα ποσά μπορούν να μεταφέρονται στο επόμενο έτος·

Για να μεγιστοποιηθεί η ικανότητα απόκρισης του προϋπολογισμού της ΕΕ, θα ισχύουν κοινοί κανόνες για τη χρήση του Αποθεματικού σε όλα τα προγράμματα και τους τομείς του προϋπολογισμού στα οποία είναι ανοικτό. Αυτό δεν συνεπάγεται δέσμευση ή χρήση κατά προτεραιότητα, για παράδειγμα, για εσωτερικές αντί για εξωτερικές κρίσεις ή για επιμέρους τομείς πολιτικής.

Σε εξαιρετικές χρονιές, στις οποίες εξαντλείται ολόκληρο το ετήσιο ποσό του Αποθεματικού, οι πρόσθετες ανάγκες θα μπορούσαν να καλύπτονται από άλλους μηχανισμούς ευελιξίας (όπως ο Μηχανισμός Ευελιξίας και το περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες), αν και στην περίπτωση αυτή η διαδικασία κινητοποίησης (δηλαδή με διορθωτικό προϋπολογισμό) είναι πιο δυσκίνητη.

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας θα αντιμετωπίζει έκτακτες καταστάσεις που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσω της επείγουσας χρηματοδότησης στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων. Για παράδειγμα, το Αποθεματικό δεν προορίζεται για την αντιμετώπιση των



συνεπειών κρίσεων που σχετίζονται με την αγορά και οι οποίες πλήττουν τη γεωργική παραγωγή ή τη διανομή.

Ο άλλος ειδικός μηχανισμός που συνδέεται με την αντιμετώπιση κρίσεων είναι το **Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ**. Και αυτό περιορίζεται σε ένα μέγιστο ετήσιο ποσό, αλλά είναι πολύ διαφορετικής φύσης από το Αποθεματικό. Η στήριξη που παρέχει το Ταμείο Αλληλεγγύης σε ένα κράτος μέλος αποτελεί έκφραση της αλληλεγγύης της ΕΕ στην προσπάθειά του να αντιμετωπίσει τις συνέπειες μιας μείζονος φυσικής καταστροφής. Η στήριξη λαμβάνει τη μορφή επιδότησης με την οποία επιστρέφεται μέρος των χρημάτων που δαπάνησε το κράτος μέλος σε προσπάθειες αποκατάστασης και ανασυγκρότησης μετά από φυσική καταστροφή. Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες δραστηριότητες που τελούν υπό διαχείριση σε επίπεδο ΕΕ και δεν εμπλέκεται κάποιο πρόγραμμα δαπανών.

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟ

<i>Ποσά σε τιμές του 2018</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Προτεινόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό</b>	<b>600</b>



## ΕΙΔΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

### Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα μέσο αλληλεγγύης που ανταποκρίνεται, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους ή χώρας που συμμετέχει σε ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Ένωση, σε **σοβαρές φυσικές καταστροφές**. Το Ταμείο εκφράζει την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη προς τις πληγείσες περιοχές ελαφρύνοντας το κόστος των εθνικών παρεμβάσεων.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών αποτελεί μια από τις θεμελιώδεις αρχές στις οποίες βασίζεται η Ένωση και το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ αποτελεί σαφή απόδειξη αυτής της αρχής. Χαίρει ευρείας προβολής στους πολίτες. Καθώς οι φυσικές καταστροφές ενδέχεται να γίνουν πιο συχνές και έντονες λόγω των μεταβαλλόμενων κλιματικών συνθηκών, ο εν λόγω ειδικός μηχανισμός εκτός πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου συμβάλλει και στο μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Λόγω του στοχευόμενου του αντίκτυπου συμπληρώνει την παρέμβαση των πολυετών προγραμμάτων που επικεντρώνονται σε μεσοπρόθεσμες επενδυτικές προτεραιότητες και συμβάλλει στην υπέρβαση της πολυπλοκότητας που προκύπτει από τον διαπεριφερειακό συντονισμό, στην περίπτωση που η καταστροφή πλήττει περισσότερες περιφέρειες.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ παρέχει χρηματική συνεισφορά για την κάλυψη του **κόστους των επιχειρήσεων έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης** που επιβαρύνουν τους προϋπολογισμούς των επιλέξιμων μελών. Παρεμβαίνει με επιστροφή δαπανών για να προσφέρει δημοσιονομική στήριξη για την **αποκατάσταση των βασικών υποδομών**, την αρωγή του πληθυσμού με παροχή **προσωρινής στέγασης** και τη **χρηματοδότηση υπηρεσιών διάσωσης**, την εξασφάλιση **υποδομών πρόληψης** και μέτρων για την **προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς** καθώς και για τον καθαρισμό των πληγείσων περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών ζωνών.

#### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Λόγω του χαρακτήρα των παρεμβάσεων, ο μηχανισμός εφαρμογής του Ταμείου είναι απλός και εστιασμένος στα αποτελέσματα. Θα διατηρηθεί η **ευελιξία** που επιτρέπει τη μεταφορά μη δαπανηθέντων ποσών από το προηγούμενο έτος, ενώ θα επιτραπεί η προκαταβολή μεγαλύτερων ποσών.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Η αναθεώρηση του 2014 ενίσχυσε τον σύνδεσμο με τις πολιτικές μείωσης του κινδύνου καταστροφών και παρείχε κίνητρο στα κράτη μέλη να εντείνουν τις επενδύσεις από τα

**Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία** για τη στήριξη της πρόληψης, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας στις καταστροφές.

Δεδομένου ότι το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ παρεμβαίνει εκ των υστέρων, λειτουργεί συμπληρωματικά προς τον μηχανισμό **rescEU** και άλλα εργαλεία έκτακτης ανάγκης που παρεμβαίνουν αμέσως σε περίπτωση φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών.

## 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟ

<i>Ποσά σε τιμές του 2018</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Προτεινόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό</b>	<b>600</b>



## ΕΙΔΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

### Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση είναι ένα μέσο αλληλεγγύης και βοήθειας έκτακτης ανάγκης που προσφέρει **εφάπαξ στήριξη σε εργαζομένους που απολύθηκαν στο πλαίσιο μαζικών απρόβλεπτων απολύσεων που οφείλονται στις δυσμενείς επιπτώσεις των οικονομικών αλλαγών.**

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Τα μέτρα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση προστίθενται στις συνήθεις εθνικές παρεμβάσεις ανθεκτικότητας (επιδόματα ανεργίας και κοινωνικά επιδόματα) και τις διαρθρωτικές παρεμβάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου αυξάνοντας τον αριθμό, το εύρος και την ένταση των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Λόγω του στοχευμένου του αντίκτυπου συμπληρώνει την παρέμβαση των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ πολυετών προγραμμάτων που επικεντρώνονται σε μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες και μπορεί επίσης να συμβάλει στην υπέρβαση της πολυπλοκότητας του διυπηρεσιακού συντονισμού σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο, καθώς οι συλλογικές απολύσεις μεγάλης κλίμακας ενδέχεται να απαιτούν συνδυασμένα μέτρα.

Τέλος, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση βοηθά και την άμεση υλοποίηση ορισμένων από τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως της επαγγελματικής κατάρτισης, της δια βίου μάθησης και της ενεργής στήριξης της απασχόλησης.

#### 2. ΣΤΟΧΟΙ

Από το 2021, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση θα στηρίζει τους εργαζομένους που επηρεάζονται από ένα ευρύ φάσμα αλλαγών που οδηγούν σε μαζικές απολύσεις μεγάλης κλίμακας (παγκοσμιοποίηση, κρίση, τεχνολογικές αλλαγές, κλπ.).

Προς επίτευξη αυτού του σκοπού, τα μέτρα θα στοχεύουν στα εξής: (i) **παροχή προσαρμοσμένης στήριξης για την επανένταξη στην αγορά εργασίας**, (ii) μεγαλύτερη έμφαση στην απόκτηση **ψηφιακών δεξιοτήτων** και (iii) **στήριξη της κινητικότητας**, κατά περίπτωση.

#### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Η κινητοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση θα βελτιωθεί με δύο τρόπους, προκειμένου να ανταποκρίνεται καλύτερα στον ειδικό του χαρακτήρα ως έκτακτου μηχανισμού: (i) **διεύρυνση του πεδίου των παρεμβάσεων** με χρήση διευρυσμένων κριτηρίων παρέμβασης (για παράδειγμα τεχνολογική αλλαγή) και (ii) απλούστευση διαδικασιών, για παράδειγμα απλούστερη διαδικασία αίτησης και παροχή τεχνικής βοήθειας για διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

#### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Οι συντελεστές συγχρηματοδότησης θα ευθυγραμμιστούν με τους συντελεστές της **πολιτικής συνοχής**.

#### 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟ

Ποσά σε τιμές του 2018	σε εκατ. EUR
<b>Προτεινόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό</b>	<b>200</b>



#### ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

#### Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για την Ειρήνη

Στόχος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη είναι η χρηματοδότηση των κοινών δαπανών στρατιωτικών επιχειρήσεων στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, η συνεισφορά στη χρηματοδότηση στρατιωτικών ειρηνευτικών επιχειρήσεων υπό την ηγεσία άλλων διεθνών παραγόντων και η παροχή στήριξης στις ένοπλες δυνάμεις τρίτων κρατών για την πρόληψη συγκρούσεων, την εδραίωση της ειρήνης και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας.

#### 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η ΕΕ αναγνωρίζεται ως αξιόπιστος παγκόσμιος παράγοντας. Αυτό της παρέχει ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα όσον αφορά την πρόληψη των συγκρούσεων και τη διατήρηση της ειρήνης. Οι παρεμβάσεις της ΕΕ στους τομείς αυτούς μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, από την παροχή υποστήριξης σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών (όπως στο πλαίσιο του Ειρηνευτικού Μέσου για την Αφρική), ως την άμεση στήριξη των ικανοτήτων των εταίρων και την ανάπτυξη στρατευμάτων για επιχειρήσεις στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας. Η ικανότητα της ΕΕ να συμβάλλει στην πρόληψη κρίσεων, στην αποκατάσταση της ειρήνης ή της δημόσιας τάξης και στη σταθερότητα χωρών ή περιφερειών που αντιμετωπίζουν συγκρούσεις ή ταραχές είναι ουσιαστικής σημασίας. Δεν εξυπηρετεί μόνο την προστασία της ΕΕ και των πολιτών της, αλλά και τη σταθεροποίηση χωρών, την εξασφάλιση ανάπτυξης και την αποτροπή της μαζικής μετακίνησης πληθυσμών.

Η ΕΕ έχει συμμετάσχει σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις ή τις έχει υποστηρίξει, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη ενωσιακών στρατιωτικών δυνάμεων σε διάφορες περιοχές, από την Αφρική και τη Μέση Ανατολή ως τα Δυτικά Βαλκάνια. Οι εν λόγω επιχειρήσεις κατέδειξαν την προστιθέμενη αξία της ευρωπαϊκής διάστασης, καθώς επέτρεψαν στα συμμετέχοντα κράτη μέλη να συγκεντρώσουν από κοινού πόρους, να επιμεριστούν τις δαπάνες και να αποδείξουν στην πράξη την γνήσια ευρωπαϊκή δέσμευσή τους. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, έχει αυξηθεί ο αριθμός των προκλήσεων ασφάλειας και σταθερότητας στις γειτονικές χώρες και πέρα από αυτές και ανάλογη αύξηση σημειώνουν και τα αιτήματα για ειρηνευτικές επιχειρήσεις.

Η κατάσταση αυτή απαιτεί την ισχυρή δέσμευση της ΕΕ ότι θα αντιδρά στις εξωτερικές συγκρούσεις και κρίσεις μέσω ειρηνευτικών επιχειρήσεων και διαχείρισης συγκρούσεων.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί αποδοτικότερα και αποτελεσματικότερα σε επίπεδο ΕΕ. Ελάχιστα κράτη μέλη διαθέτουν επαρκείς πόρους για να υποστηρίξουν ή να διεξαγάγουν από μόνα τους αποτελεσματικές στρατιωτικές επιχειρήσεις. Δεν θα πρέπει να αναμένεται ότι όσα έχουν αυτή τη δυνατότητα θα καλύπτουν τις συνολικές δαπάνες επιχειρήσεων που ωφελούν την ΕΕ στο σύνολό της. Η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και η συγκέντρωση πόρων είναι συνεπώς ζωτικής σημασίας. Επιπλέον, η συμμετοχή σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να διευκολύνει τη συνεργασία με διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς και με χώρες σε όλο τον κόσμο μέσω του δικτύου των αντιπροσωπειών της ΕΕ. Λίγα κράτη μέλη μπορούν να προσφέρουν τέτοια διεθνή παρουσία.

## 2. ΣΤΟΧΟΙ

Στόχος του Μηχανισμού είναι να επιτρέψει στην ΕΕ να κάνει περισσότερα και να δράσει ταχύτερα για την **πρόληψη συγκρούσεων, την προώθηση της ανθρώπινης ασφάλειας, την αντιμετώπιση της αστάθειας και την επιδίωξη ενός ασφαλέστερου κόσμου, και με τη χρήση στρατιωτικών και αμυντικών μέσων, εάν χρειαστεί**.

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επιτρέπει να χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ επιχειρήσεις της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στην άμυνα. Συνεπώς, πρωταρχικός στόχος του Μηχανισμού θα είναι η διεξαγωγή επιχειρήσεων εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της ΕΕ που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στην άμυνα και δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά, οι δράσεις στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, θα πρέπει συνεχίσουν να χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η υλοποίηση του Μηχανισμού θα απαιτήσει πλήρη συνέπεια και συνοχή με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, οι οποίες πρέπει να διασφαλίζονται σε κάθε επίπεδο της λειτουργίας του Μηχανισμού.

Ο Μηχανισμός αποτελεί ένα νέο ενιαίο μέσο εκτός προϋπολογισμού. Θα συνδυάζει στήριξη η οποία, στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020, καλύπτεται εν μέρει από το **μέσο στήριξης της ειρήνης στην Αφρική** (που χρηματοδοτείται από το εξωδημοσιονομικό Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης), και τον **μηχανισμό Αθηνά**. Οι στρατιωτικές επιχειρήσεις της κοινής πολιτικής ασφαλείας και άμυνας χρηματοδοτούνται εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ, κυρίως από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, ενώ ένα μικρό ποσοστό των κοινών δαπανών χρηματοδοτείται μέσω του μηχανισμού Αθηνά.

Αυτοί οι υπάρχοντες μηχανισμοί χρηματοδότησης, ενώ έχουν σαφή προστιθέμενη αξία, έως τώρα ανταποκρίθηκαν μόνο εν μέρει στις προσδοκίες των εταίρων και στην ανάγκη διασφάλισης της εξωτερικής σταθερότητας της ΕΕ υπό το πρίσμα πρωτοφανών εξωτερικών προκλήσεων. Επομένως ο Μηχανισμός έχει ως στόχο:

1. την ενίσχυση της χρηματοδότησης των **στρατιωτικών επιχειρήσεων στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής ασφαλείας και άμυνας**, η οποία πρέπει να καταστεί πιο ευέλικτη και αποτελεσματική·
2. τη διεύρυνση του πεδίου της στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε **στρατιωτικές επιχειρήσεις στήριξης της ειρήνης** υπό την ηγεσία τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών σε όλο τον κόσμο και την οικοδόμηση των στρατιωτικών ικανοτήτων τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών για την πρόληψη συγκρούσεων, την οικοδόμηση ειρήνης και την ενίσχυση της διεθνούς ασφαλείας·

3. τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης **άλλων επιχειρησιακών δράσεων στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στην άμυνα** εφόσον ληφθεί σχετική απόφαση από το Συμβούλιο.

Ο Μηχανισμός θα θεσπιστεί μέσω απόφασης του Συμβουλίου στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας. Καθώς πρόκειται για μέσο στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, η υλοποίησή του θα διασφαλίζεται από τον Ύπατο Εκπρόσωπο, Όσον αφορά την δημοσιονομική εκτέλεση του Μηχανισμού σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, ο Ύπατος Εκπρόσωπος θα επικουρείται από την Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής της Επιτροπής.

### 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

Ο Μηχανισμός θα χρηματοδοτείται μέσω ετήσιων εισφορών από τα κράτη μέλη με κλείδα κατανομής βασισμένη στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα. Θα βελτιώσει την ευελιξία και την ικανότητα ανταπόκρισης σε κρίσεις αντλώντας διδάγματα από τα υφιστάμενα μέσα και μηχανισμούς. Θα διασφαλίσει τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης της ΕΕ και ταυτόχρονα θα καταστήσει δυνατή την ταχεία αντίδραση σε κρίσεις και σε άλλα επείγοντα αιτήματα. Επίσης θα διευκολύνει την παροχή ολοκληρωμένων δεσμών στρατιωτικής εκπαίδευσης από τις στρατιωτικές εκπαιδευτικές αποστολές της ΕΕ, καθώς και στρατιωτικού εξοπλισμού και υποστήριξης. Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για την Ειρήνη είναι σχεδιασμένος με τρόπο αποτελεσματικό και ευέλικτο, ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο διαφορετικός χαρακτήρας των δραστηριοτήτων του. Ο σημαντικός ρόλος των εταίρων θα αποτυπώνεται σαφώς.

### 4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Ο Μηχανισμός θα διέπεται από τις αρχές της συνοχής και της συμπληρωματικότητας ώστε να εξασφαλίζεται πλήρης συνέπεια και συνέργεια με τα σχετικά μέσα και μέτρα εξωτερικής δράσης του προϋπολογισμού της ΕΕ και ιδίως με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας, την ανάπτυξη ικανοτήτων για την ασφάλεια και την ανάπτυξη, και με άλλες μορφές βοήθειας που σχετίζονται με την ασφάλεια και με τη δράση στο πλαίσιο των στόχων ασφάλειας και ειρήνης των ενωσιακών πολιτικών γειτονίας και ανάπτυξης. Η ευελιξία και η ικανότητα αντίδρασης θα εξασφαλίζουν τη έγκαιρη διαθεσιμότητα της υποστήριξης και θα εξυπηρετούν τις εξωτερικές στρατιωτικές ανάγκες, όπως έχει συμφωνηθεί. Επίσης θα εξασφαλίζεται η απλούστευση και ο εξορθολογισμός των πηγών και των δομών χρηματοδότησης. Ο Μηχανισμός θα υπόκειται σε ισχυρή πολιτική καθοδήγηση, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η συνοχή του με τη συνολική προσέγγιση εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ.

Ο Μηχανισμός αντικατοπτρίζει την ανάγκη να βρει έκφραση ο ρόλος της ΕΕ στον τομέα της άμυνας, αλλά είναι σαφώς διακριτός από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας, το οποίο αποσκοπεί στη συμπλήρωση και διεύρυνση των εθνικών επενδύσεων στην αμυντική έρευνα και στη βιομηχανική ανάπτυξη. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας έχει τη δυνατότητα να δώσει σημαντική ώθηση στη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ και στην ανταγωνιστικότητα της αμυντικής βιομηχανίας της Ευρώπης. Κατ' επέκταση μπορεί να επιτρέψει στην ΕΕ να παρέχει πιο αποτελεσματική υποστήριξη στις στρατιωτικές ειρηνευτικές επιχειρήσεις στο εξωτερικό.



**5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027**

*Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για την Ειρήνη αποτελεί μέσο εκτός προϋπολογισμού.*

<i>Ποσά σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>σε εκατ. EUR</i>
<b>Συνολικό κονδύλι για την περίοδο 2021-2027</b>	<b>10 500</b>